

ΑΝΩΤΑΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

ΣΧΟΛΗ: ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ: ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΘΕΜΑ: ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ». Η
ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ.**

Του Κόττα Βασιλείου ΑΜ:2001218

Επιβλέπων καθηγητής: Χρήσιμος Σταύρος

**Καλαμάτα
Δεκέμβριος 2012**

Ευχαριστίες

Θεωρώ υποχρέωσή μου να ευχαριστήσω τον επιβλέποντα καθηγητή κ. Σταύρο Χρήσιμο για την πολύτιμη καθοδήγησή του. Επιπλέον, θέλω να ευχαριστήσω θερμά τους αιρετούς του Δήμου Θεσσαλονίκης για τον χρόνο που διέθεσαν στην συμμετοχή τους στην έρευνα. Επιπρόσθετα, οφείλω να αφιερώσω την πτυχιακή μου εργασία στους γονείς μου που μου συμπαραστάθηκαν όλα τα χρόνια της φοίτησης μου στο Α.Τ.Ε.Ι Καλαμάτας.

Περίληψη

Η παρούσα πτυχακή εργασία συντάχθηκε με αφορμή την έρευνα που πραγματοποιεί το Τμήμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης του ΤΕΙ Καλαμάτας για το νέο σύστημα διοίκησης των τοπικών υποθέσεων, από τον πρώτο βαθμό τοπικής αυτοδιοίκησης.

Στο πρώτο κεφάλαιο της εργασίας περιγράφονται οι δύο πρόσφατες διοικητικές μεταρρυθμίσεις της Τοπικής Αυτοδιοίκησης «Καποδίστριας» και «Καλλικράτης».

Στο δεύτερο κεφάλαιο αναλύεται η φυσιογνωμία του Δήμου Θεσσαλονίκης και πιο συγκεκριμένα περιγράφονται δημογραφικά, γεωφυσικά, οικονομικά δεδομένα, καθώς και οι υποδομές του Δήμου.

Στο τρίτο παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας που πραγματοποιήθηκε στους αιρετούς του Δήμου Θεσσαλονίκης με σκοπό τη διερεύνηση των απόψεων των αιρετών για το νέο σύστημα διοίκησης ως θεσμού και τις δυνατότητες αποτελεσματικής εφαρμογής του στο Δήμο.

Έπειτα παρουσιάζονται τα συμπεράσματα που προκύπτουν από την έρευνα, καθώς και η αξιολόγηση του Δήμου Θεσσαλονίκης.

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα	iii
Ευρετήριο πινάκων	v
Ευρετήριο διαγραμμάτων	ix
Εισαγωγή	1
1^ο Κεφάλαιο	3
Οι μεταρρυθμίσεις της Τοπικής Αυτοδιοίκησης	3
1.1 «Διοικητική μεταρρύθμιση του Καποδίστρια»	3
1.2 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης»	4
1.2.1 Στόχος του Προγράμματος Καλλικράτη	4
1.2.2 Οι αλλαγές που φέρνει το Πρόγραμμα Καλλικράτης	4
1.2.3 Αλλαγές στη Δημοτική Διακυβέρνηση	8
1.2.4 Οι αρμοδιότητες των νέων δήμων	9
Κεφάλαιο 2ο	11
Η φυσιογνωμία του Δήμου Θεσσαλονίκης	11
2.1 Εισαγωγικά στοιχεία	11
2.2 Γεωφυσικά στοιχεία	12
2.3 Δημογραφικά στοιχεία	12

2.4 Οικονομικά στοιχεία	16
2.5 Υποδομές Δήμου	18
2.6 Συμπεράσματα κεφαλαίου	24
Κεφάλαιο 3^ο	25
Η Έρευνα στους αιρετούς του Δήμου Θεσσαλονίκης	25
3.1 Υλικό – Μέθοδος	25
3.2 Αποτελέσματα έρευνας	26
3.3 Συμπεράσματα κεφαλαίου	94
Επίλογος	98
Βιβλιογραφία – Πηγές	100
Παράρτημα I – Αιρετοί Δήμου Θεσσαλονίκης που έλαβαν μέρος την έρευνα	102
Παράρτημα II – Ερωτηματολόγιο έρευνας	103

Ευρετήριο πινάκων

Πίνακας 2.1 Διαχρονική μεταβολή πληθυσμού	12
Πίνακας 2.2 Κατανομή πληθυσμού κατά φύλο.....	14
Πίνακας 2.3 Τομεακή διάρθρωση οικονομικής δραστηριότητας	16
Πίνακας 3.1 Φύλο Αιρετών	26
Πίνακας 3.2 Ηλικιακή Ομάδα	26
Πίνακας 3.3 Επίπεδο Εκπαίδευσης	27
Πίνακας 3.4 Απασχόληση.....	28
Πίνακας 3.5 Προηγούμενη συμμετοχή σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης.....	29
Πίνακας 3.6 Αυτοδιοικητική εμπειρία αιρετών.....	30
Πίνακας 3.7 Προηγούμενη συμμετοχή αιρετών σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης ως:	31
Πίνακας 3.8 Έτη συμμετοχής	32
Πίνακας 3.9 Προηγούμενη συμμετοχή στο κοινοβούλιο ή σε θέσεις ευθύνης στο δημόσιο τομέα.....	33
Πίνακας 3.10 Κοινοβουλευτική εμπειρία αιρετών	33
Πίνακας 3.11 Προηγούμενη συμμετοχή στο κοινοβούλιο ή σε θέσεις ευθύνης στο δημόσιο τομέα ως:	34
Πίνακας 3.12 Έτη συμμετοχής	35
Πίνακας 3.13 Προηγούμενη συμμετοχή σε τοπικά συλλογικά σχήματα	36
Πίνακας 3.14 Εμπειρία αιρετών σε συλλογικά σχήματα	37

Πίνακας 3.15 Προηγούμενη συμμετοχή σε τοπικά συλλογικά σχήματα	38
Πίνακας 3.16 Έτη συμμετοχής	39
Πίνακας 3.17 Κίνητρα συμμετοχής	40
Πίνακας 3.18 Αξιολόγηση Προγράμματος Καλλικράτη.....	43
Πίνακας 3.19 Σημαντικά προβλήματα θεσμικού πλαισίου	44
Πίνακας 3.20 Επιπτώσεις θεσμικού πλαισίου	45
Πίνακας 3.21 Άποψη αιρετών για την αντιμισθία που προβλέπεται για πρώτη φορά	46
Πίνακας 3.22 Άποψη αιρετών για το ασυμβίβαστο του δημάρχου.....	47
Πίνακας 3.23 Κατάλληλα μέτρα για τη συμμετοχή του πολίτη στο νέο σύστημα αυτοδιοίκησης	48
Πίνακας 3.24 Αξιολόγηση του μέτρου για τον περιορισμένο αριθμό των νομικών προσώπων που επιτρέπεται να συσταθούν από τους δήμους.....	49
Πίνακας 3.25 Αξιολόγηση του μέτρου για τις μορφές επιχειρήσεων που επιτρέπεται να συσταθούν από τους δήμους.....	50
Πίνακας 3.26 Αξιολόγηση του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης για το αν θα βελτιώσει τις σχέσεις μεταξύ δήμου και δημοτών	51
Πίνακας 3.27 Αξιολόγηση του νέου συστήματος εποπτείας των αποφάσεων των οργάνων του δήμου	52
Πίνακας 3.28 Αξιολόγηση για το αν οι δημοτικές και τοπικές κοινότητες θα έπρεπε να είχαν αποφασιστικές αρμοδιότητες.....	53
Πίνακας 3.29 Αξιολόγηση της συνένωσης που εφαρμόστηκε στο δήμο.....	54
Πίνακας 3.30 Τι πρέπει να περιλαμβάνει ένα αποτελεσματικό αποκεντρωμένο σύστημα διοίκησης	55

Πίνακας 3.31 Τι απαιτείται για να εδραιωθεί ένας αποτελεσματικός διοικητικός μηχανισμός στην Α΄βάθμια αυτοδιοίκηση	57
Πίνακας 3.32 Αξιολόγηση για το αν το δημοτικό συμβούλιο είναι έτοιμο να ανταποκριθεί στην άσκηση των διευρυμένων αρμοδιοτήτων	58
Πίνακας 3.33 Πόσο εκτιμάται ότι θα διαρκέσει η αρχική περίοδος προσαρμογής μέχρις ότου ομαλοποιηθεί η λειτουργία του δήμου.....	59
Πίνακας 3.34 Αξιολόγηση για το αν το δημοτικό συμβούλιο διαθέτει τις ικανότητες και την πολιτική βούληση για να ανταποκριθεί με επιτυχία στην πρόκληση εφαρμογής του νέου θεσμού και επίτευξης των στόχων του	60
Πίνακας 3.35 Επάρκεια ή/και καταλληλότητα των παρακάτω πόρων στο δήμο.....	61
Πίνακας 3.36 Αξιολόγηση για το αν απαιτείται εκπαίδευση των στελεχών του δήμου σε στρατηγικά θέματα ανάπτυξης, προγραμματισμού και διοίκησης.....	62
Πίνακας 3.37 Αποτελεσματική συνεργασία των δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων με το δημοτικό συμβούλιο	62
Πίνακας 3.38 Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής.....	63
Πίνακας 3.39 Θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων	68
Πίνακας 3.40 Θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων	72
Πίνακας 3.41 Σημαντικά μέτρα για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την τόνωση του ιδιωτικού τομέα και της επιχειρηματικότητας στο δήμο τους την μείωση του παραεμπορίου και της παραοικονομίας.....	76
Πίνακας 3.42 Σημαντικά μέτρα για την βελτίωση της επισκεψιμότητας στο δήμο	78
Πίνακας 3.43 Αξιολόγηση της συνεργασίας του δήμου με την περιφέρεια για την επίτευξη της τοπικής ανάπτυξης στο δήμο	79
Πίνακας 3.44 Άποψη για συμμετοχή του δήμου σε μια επιχείρηση κοινωνικής οικονομίας	80

Πίνακας 3.45 Τομείς δραστηριοποίησης μίας κοινωνικής επιχείρησης με συμμετοχή του δήμου	81
Πίνακας 3.46 Προμήθεια υπηρεσιών του δήμου από επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας	82
Πίνακας 3.47 Τομείς στους οποίους ο δήμος θα προμηθεύονταν υπηρεσίες.....	83
Πίνακας 3.48 Αξιολόγηση της αξιοποίησης εθελοντικών υπηρεσιών από τους δήμους ...	84
Πίνακας 3.49 Τομείς αξιοποίησης υπηρεσιών εθελοντικών οργανώσεων ή προσώπων ..	84
Πίνακας 3.50 Αξιολόγηση του Ειδικού Προγράμματος Εξυγίανσης των δήμων.....	85
Πίνακας 3.51 Σημαντικές πηγές τοπικών εσόδων	87
Πίνακας 3.52 Άποψη για την συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα	91
Πίνακας 3.53 Μορφές συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα.....	92
Πίνακας 3.54 Υπηρεσίες που θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες.....	93

Ευρετήριο διαγραμμάτων

Διάγραμμα 2.1 Διαχρονική μεταβολή πληθυσμού.....	13
Διάγραμμα 2.2 Ποσοστιαία μεταβολή πληθυσμού	13
Διάγραμμα 2.3 Κατανομή πληθυσμού κατά φύλο	14
Διάγραμμα 2.4 Ποσοστιαία κατανομή πληθυσμού κατά φύλο	15
Διάγραμμα 2.5 Ποσοστιαία μεταβολή πληθυσμού κατά φύλο	15
Διάγραμμα 2.6 Τομεακή διάρθρωση οικονομικής δραστηριότητας	16
Διάγραμμα 3.1 Φύλο Αιρετών.....	26
Διάγραμμα 3.2 Ηλικιακή Ομάδα	27
Διάγραμμα 3.3 Επίπεδο Εκπαίδευσης	28
Διάγραμμα 3.4 Απασχόληση	29
Διάγραμμα 3.5 Προηγούμενη συμμετοχή σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης.....	30
Διάγραμμα 3.6 Αυτοδιοικητική εμπειρία αιρετών	30
Διάγραμμα 3.7 Προηγούμενη συμμετοχή αιρετών σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης ως:	31
Διάγραμμα 3.8 Έτη συμμετοχής	32
Διάγραμμα 3.9 Προηγούμενη συμμετοχή στο κοινοβούλιο ή σε θέσεις ευθύνης στο δημόσιο τομέα	33
Διάγραμμα 3.10 Κοινοβουλευτική εμπειρία αιρετών	34
Διάγραμμα 3.11 Προηγούμενη συμμετοχή στο κοινοβούλιο ή σε θέσεις ευθύνης στο δημόσιο τομέα ως:	35

Διάγραμμα 3.12 Έτη συμμετοχής	36
Διάγραμμα 3.13 Προηγούμενη συμμετοχή σε τοπικά συλλογικά σχήματα.....	36
Διάγραμμα 3.14 Εμπειρία αιρετών σε συλλογικά σχήματα.....	37
Διάγραμμα 3.15 Προηγούμενη συμμετοχή σε τοπικά συλλογικά σχήματα.....	38
Διάγραμμα 3.16 Έτη συμμετοχής	39
Διάγραμμα 3.17 Κίνητρα συμμετοχής 1η Προτεραιότητα	40
Διάγραμμα 3.18 Κίνητρα συμμετοχής 2η Προτεραιότητα	41
Διάγραμμα 3.19 Κίνητρα συμμετοχής 3η Προτεραιότητα	42
Διάγραμμα 3.20 Κίνητρα συμμετοχής Προτεραιότητες1-3	42
Διάγραμμα 3.21 Κίνητρα συμμετοχής – max απαντήσεων	43
Διάγραμμα 3.22 Αξιολόγηση Προγράμματος Καλλικράτη.....	44
Διάγραμμα 3.23 Σημαντικά προβλήματα θεσμικού πλαισίου	45
Διάγραμμα 3.24 Επυπτώσεις θεσμικού πλαισίου	46
Διάγραμμα 3.25 Άποψη αιρετών για την αντιμισθία που προβλέπεται για πρώτη φορά	47
Διάγραμμα 3.26 Άποψη αιρετών για το ασυμβίβαστο του δημάρχου	48
Διάγραμμα 3.27 Κατάλληλα μέτρα για τη συμμετοχή του πολίτη στο νέο σύστημα αυτοδιοίκησης	49
Διάγραμμα 3.28 Αξιολόγηση του μέτρου για τον περιορισμένο αριθμό των νομικών προσώπων που επιτρέπεται να συσταθούν από τους δήμους.....	50
Διάγραμμα 3.29 Αξιολόγηση του μέτρου για τις μορφές επιχειρήσεων που επιτρέπεται να συσταθούν από τους δήμους.....	51

Διάγραμμα 3.30 Αξιολόγηση του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης για το αν θα βελτιώσει τις σχέσεις μεταξύ δήμου και δημοτών	52
Διάγραμμα 3.31 Αξιολόγηση του νέου συστήματος εποπτείας των αποφάσεων των οργάνων του δήμου	53
Διάγραμμα 3.32 Αξιολόγηση για το αν οι δημοτικές και τοπικές κοινότητες θα έπρεπε να είχαν αποφασιστικές αρμοδιότητες.....	54
Διάγραμμα 3.33 Αξιολόγηση της συνένωσης που εφαρμόστηκε στο δήμο	55
Διάγραμμα 3.34 Τι πρέπει να περιλαμβάνει ένα αποτελεσματικό αποκεντρωμένο σύστημα διοίκησης.....	56
Διάγραμμα 3.35 Τι απαιτείται για να εδραιωθεί ένας αποτελεσματικός διοικητικός μηχανισμός στην Α'βάθμια αυτοδιοίκηση	57
Διάγραμμα 3.36 Αξιολόγηση για το αν το δημοτικό συμβούλιο είναι έτοιμο να ανταποκριθεί στην άσκηση των διευρυμένων αρμοδιοτήτων	58
Διάγραμμα 3.37 Πόσο εκτιμάται ότι θα διαρκέσει η αρχική περίοδος προσαρμογής μέχρις ότου ομαλοποιηθεί η λειτουργία του δήμου	59
Διάγραμμα 3.38 Αξιολόγηση για το αν το δημοτικό συμβούλιο διαθέτει τις ικανότητες και την πολιτική βούληση για να ανταποκριθεί με επιτυχία στην πρόκληση εφαρμογής του νέου θεσμού και επίτευξης των στόχων του	60
Διάγραμμα 3.39 Επάρκεια ή/και καταλληλότητα των πόρων στο δήμο	61
Διάγραμμα 3.40 Αξιολόγηση για το αν απαιτείται εκπαίδευση των στελεχών του δήμου σε στρατηγικά θέματα ανάπτυξης, προγραμματισμού και διοίκησης	62
Διάγραμμα 3.41 Αποτελεσματική συνεργασία των δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων με το δημοτικό συμβούλιο	63
Διάγραμμα 3.42 Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής 1η προτεραιότητα	64
Διάγραμμα 3.43 Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής 2η προτεραιότητα	65

Διάγραμμα 3.44 Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής 3η προτεραιότητα	65
Διάγραμμα 3.45 Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής 4η προτεραιότητα	66
Διάγραμμα 3.46 Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής προτεραιότητες 1-4	66
Διάγραμμα 3.47 Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής - max απαντήσεων	67
Διάγραμμα 3.48 Θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων 1η προτεραιότητα	69
Διάγραμμα 3.49 Θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων 2η προτεραιότητα	69
Διάγραμμα 3.50 Θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων 3η προτεραιότητα	70
Διάγραμμα 3.51 Θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων 4η προτεραιότητα	70
Διάγραμμα 3.52 Θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων προτεραιότητες 1-4	71
Διάγραμμα 3.53 Θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων – max απαντήσεων	72
Διάγραμμα 3.54 Θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων 1η προτεραιότητα	73
Διάγραμμα 3.55 Θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων 2η προτεραιότητα	74
Διάγραμμα 3.56 Θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων 3η προτεραιότητα	74
Διάγραμμα 3.57 Θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων 4η προτεραιότητα	75
Διάγραμμα 3.58 Θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων προτεραιότητες 1-4	75
Διάγραμμα 3.59 Θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων – max απαντήσεων	76
Διάγραμμα 3.60 Σημαντικά μέτρα για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την τόνωση του ιδιωτικού τομέα και της επιχειρηματικότητας στο δήμο τους την μείωση του παραεμπορίου και της παραοικονομίας.....	77
Διάγραμμα 3.61 Σημαντικά μέτρα για την βελτίωση της επισκεψιμότητας στο δήμο	78
Διάγραμμα 3.62 Αξιολόγηση της συνεργασίας του δήμου με την περιφέρεια για την επίτευξη της τοπικής ανάπτυξης στο δήμο	79

Διάγραμμα 3.63 Άποψη για συμμετοχή του δήμου σε μια επιχείρηση κοινωνικής οικονομίας	80
Διάγραμμα 3.64 Τομείς δραστηριοποίησης μίας κοινωνικής επιχείρησης με συμμετοχή του δήμου	81
Διάγραμμα 3.65 Προμήθεια υπηρεσιών του δήμου από επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας	82
Διάγραμμα 3.66 Τομείς στους οποίους ο δήμος θα προμηθεύονταν υπηρεσίες	83
Διάγραμμα 3.67 Αξιολόγηση της αξιοποίησης εθελοντικών υπηρεσιών από τους δήμους	84
Διάγραμμα 3.68 Τομείς αξιοποίησης υπηρεσιών εθελοντικών οργανώσεων ή προσώπων	85
Διάγραμμα 3.69 Αξιολόγηση του Ειδικού Προγράμματος Εξυγίανσης των δήμων	86
Διάγραμμα 3.70 Σημαντικές πηγές τοπικών εσόδων 1η προτεραιότητα.....	88
Διάγραμμα 3.71 Σημαντικές πηγές τοπικών εσόδων 2η προτεραιότητα.....	88
Διάγραμμα 3.72 Σημαντικές πηγές τοπικών εσόδων 3η προτεραιότητα.....	89
Διάγραμμα 3.73 Σημαντικές πηγές τοπικών εσόδων 4η προτεραιότητα.....	89
Διάγραμμα 3.74 Σημαντικές πηγές τοπικών εσόδων προτεραιότητες 1-4.....	90
Διάγραμμα 3.75 Σημαντικές πηγές τοπικών εσόδων – max απαντήσεων	90
Διάγραμμα 3.76 Άποψη για την συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα	91
Διάγραμμα 3.77 Μορφές συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα.....	92
Διάγραμμα 3.78 Υπηρεσίες που θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες.....	93

Εισαγωγή

Η παρούσα πτυχιακή εργασία συντάχθηκε με αφορμή την έρευνα που πραγματοποιεί το Τμήμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης του ΤΕΙ Καλαμάτας για το νέο σύστημα διοίκησης των τοπικών υποθέσεων, από τον πρώτο βαθμό τοπικής αυτοδιοίκησης.

Η έρευνα της συγκεκριμένης εργασίας πραγματοποιείται στους αιρετούς του Δήμου Θεσσαλονίκης, με σκοπό τη διερεύνηση των απόψεων των αιρετών για το νέο σύστημα διοίκησης ως θεσμού και τις δυνατότητες αποτελεσματικής εφαρμογής του στο Δήμο.

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε με την μορφή ερωτηματολογίου, το οποίο περιλαμβάνει πενήντα ερωτήσεις και αφορούν την ταυτότητα του ερωτώμενου, το Θεσμικό Πλαίσιο της Α' βαθμιας Αυτοδιοίκησης, την εφαρμογή της Διοικητικής Μεταρρύθμισης, την οικονομική πολιτική, τον προγραμματισμό και τους πόρους και τέλος το όραμα του αιρετού για το Δήμο. Η έρευνα ξεκίνησε μέσα Μαΐου και ολοκληρώθηκε τέλη Σεπτεμβρίου. Από τους συνολικά 49 αιρετούς του Δήμου, πήραν μέρος στην έρευνα οι 39.

Κατά την διάρκεια της έρευνας, υπήρξαν κάποιες δυσκολίες, όπως άρνηση από κάποιους αιρετούς συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου, παράπονα για το πλήθος των ερωτήσεων, καθώς ορισμένοι θεώρησαν το ερωτηματολόγιο αρκετά κουραστικό και τέλος έγιναν παράπονα για τις ερωτήσεις επειδή υπήρχε περιορισμός απόψεων και κάποιες ερωτήσεις ήταν κατευθυνόμενες.

Η εργασία είναι δομημένη σε τρία κεφάλαια. Στο πρώτο κεφάλαιο περιγράφονται οι δύο πρόσφατες διοικητικές μεταρρυθμίσεις της Τοπικής Αυτοδιοίκησης «Καποδίστριας» και «Καλλικράτης». Στο δεύτερο κεφάλαιο αναλύεται η φυσιογνωμία του Δήμου Θεσσαλονίκης και στο τρίτο παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας που πραγματοποιήθηκε στους αιρετούς του Δήμου

Θεσσαλονίκης. Έπειτα παρουσιάζονται τα συμπεράσματα που προκύπτουν από την έρευνα, καθώς και η αξιολόγηση του Δήμου Θεσσαλονίκης.

1^ο Κεφάλαιο

Οι μεταρρυθμίσεις της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

1.1 «Διοικητική μεταρρύθμιση του Καποδίστρια»

Σύμφωνα με το πρόγραμμα «Ιωάννης Καποδίστριας». Ν.2539/1997¹, δημιουργήθηκαν 901 δήμοι και 130 κοινότητες, από τους 369 δήμους και τις 5.554 κοινότητες της απογραφής του 1991. Οι 748 από τους καποδιστριακούς δήμους προήλθαν από τη συνένωση δήμων και κοινοτήτων, δυο κοινότητες αναγνωρίστηκαν ως δήμοι και σε 151 δήμους δεν σημειώθηκε καμιά αλλαγή. Όσον αφορά τις κοινότητες, οι 108 παρέμειναν αμετάβλητες και 22 προέκυψαν από συνένωση άλλων κοινοτήτων.

Μέχρι και πριν την εφαρμογή της νέας Διοικητικής Μεταρρύθμισης «Καλλικράτης», η χώρα χωριζόταν σε δεκατρείς περιφέρειες και πενήντα δύο νομούς. Τα όρια των νομών, γενικά όριζαν και τα διοικητικά όρια των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων που αποτελούσαν τους οργανισμούς τοπικής διοίκησης δεύτερου βαθμού.

Οι δήμοι διοικούνταν από τον δήμαρχο, το δημοτικό συμβούλιο και τη δημορχιακή επιτροπή. Όργανα των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων ήταν το νομαρχιακό συμβούλιο, οι νομαρχιακές επιτροπές και ο νομάρχης².

---

¹ Ν. 2539/1997, «Συγκρότηση της Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης» ΦΕΚ 244, τεύχος 'Α, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα.

² Ν. 2218/1994, ΦΕΚ 90, Τεύχος Α', Άρθρο 4, παρ.1, «Ίδρυση Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, τροποποίηση διατάξεων για την Πρωτοβάθμια Αυτοδιοίκηση και την Περιφέρεια και άλλες διατάξεις», Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα.

1.2 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης»

1.2.1 Στόχος του Προγράμματος Καλλικράτη

Σύμφωνα με τις κυβερνητικές εξαγγελίες για το Πρόγραμμα Καλλικράτης πριν την ψήφισή του, η διοικητική μεταρρύθμιση αποτελεί έναν επανασχεδιασμό των επιπέδων διακυβέρνησης στο σύνολό της, αξιοποιώντας τις νέες μεθόδους που προσφέρει η ηλεκτρονική διακυβέρνηση και η αυτόματη εξυπηρέτηση, παρέχοντας διαδραστικές υπηρεσίες και ενσωματώνοντας τις αρχές της διαφάνειας, της ανοιχτής διακυβέρνησης, της αξιολόγησης και της λογοδοσίας στη διοικητική λειτουργία αλλά και της αξιοκρατίας. Στόχος του Προγράμματος Καλλικράτη είναι η μείωση της σπατάλης και των λειτουργικών δαπανών μέσα από τον περιορισμό του αριθμού των Ο.Τ.Α. και των νομικών τους προσώπων και προσφέροντας στους νέους Ο.Τ.Α. τη λειτουργική αυτοδυναμία προκειμένου να μπορούν να προβαίνουν σε ανάληψη τοπικών πρωτοβουλιών³. Ο Καλλικράτης προχωράει στην εφαρμογή αποκέντρωσης των αρμοδιοτήτων και γενικά της πολιτικής ισχύος από το κέντρο στην περιφέρεια.

1.2.2 Οι αλλαγές που φέρνει το Πρόγραμμα Καλλικράτης

Με τον Καλλικράτη, θεμελιώνεται η αιρετή Περιφερειακή αυτοδιοίκηση, καθώς θεμελιώνονται 13 αιρετές Περιφέρειες (Ηπείρου, Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας, Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης, Δυτικής Ελλάδας, Ιονίου, Κρήτης, Νοτίου Αιγαίου, Βορείου Αιγαίου, Θεσσαλίας, Στερεάς Ελλάδας, Πελοποννήσου και Αττικής). Οι διοικητικές ενότητες από 76 μετατρέπονται σε 13 περιφερειακές

---

³ Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, (2010), *Αρχές Νομοθετικής Πρωτοβουλίας για τη Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, «Πρόγραμμα Καλλικράτης», Κείμενο Δημόσιας Διαβούλευσης*, Ανάκτηση από: www.vpes.gr (Ημερομηνία ανάκτησης: 6/12/2012).

αυτοδιοικήσεις, με σκοπό να ασκούνται με πιο αποτελεσματικό τρόπο οι αρμοδιότητες της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης σε περιφερειακό επίπεδο, καθιστώντας παράλληλα, την περιφερειακή αυτοδιοίκηση βασικό πυλώνα του αναπτυξιακού προγραμματισμού⁴.

Με τον τρόπο αυτό, οι αρμοδιότητες που ασκούνται από κρατικές υπηρεσίες και γενικά από τους κρατικά ελεγχόμενους φορείς μετατίθενται στις Περιφερειακές Αυτοδιοικήσεις. Οι ενδεικτικοί τομείς είναι⁵:

- Προγραμματισμού και Ανάπτυξης,
- Υποδομών – Μεταφορών – Επικοινωνιών,
- Χωροταξίας - πολεοδομίας και περιβάλλοντος
- Φυσικών πόρων – ενέργειας – βιομηχανίας,
- Εμπορίου, τουρισμού και απασχόλησης,
- Εκπαίδευσης, πολιτισμού και αθλητισμού
- Γεωργίας - κτηνοτροφίας και αλιείας,
- Πολιτικής Προστασίας.

Με το Πρόγραμμα Καλλικράτης ο αριθμός των Δήμων σε όλη την ελληνική επικράτεια, μειώθηκε σε μεγάλο βαθμό. Έτσι, δημιουργήθηκαν 325 νέοι Δήμοι, αντί για 910 Δήμους και 124 Κοινότητες που υπήρχαν. Παράλληλα, γίνεται χρήση σύγχρονων συστημάτων λογιστικής διαχείρισης, δεικτών μέτρησης αποδοτικότητας και διοίκησης των ανθρώπινων πόρων. Επιπλέον, λαμβάνεται υπόψη η

---

⁴ Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, (2010), *Πρόγραμμα Καλλικράτης, Νέα Αρχιτεκτονική για την Αναμόρφωση της Αυτοδιοίκησης και του Κράτους*.

⁵ Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, (2010), *Αρχές Νομοθετικής Πρωτοβουλίας για τη Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, «Πρόγραμμα Καλλικράτης», Κείμενο Δημόσιας Διαβούλευσης, Ανάκτηση από: www.ypes.gr (Ημερομηνία ανάκτησης: 6/12/2012).*

νησιωτικότητα και οι ειδικές ανάγκες των ορεινών δήμων. Επιπρόσθετα, εκσυγχρονίζονται τα ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ, μειώνοντάς τους σημαντικά, κατά 4.000⁶.

Εισάγονται νέοι θεσμοί, όπως το Δημοτικό e – ΚΕΠ, το οποίο θα βρίσκεται σε κάθε δήμο, δίπλα στα υπάρχοντα ΚΕΠ, η Κάρτα Δημότη προσφέροντας στους δημότες αυτόματη εξυπηρέτηση (π.χ. έκδοση πιστοποιητικών), αλλά και η αυτόματη εξυπηρέτηση όλο το 24ώρο και η Διοικητική Βοήθεια στο Σπίτι⁷.

Παράλληλα, καθίσταται υποχρεωτική η δημοσίευση όλων των αποφάσεων των αιρετών οργάνων των Ο.Τ.Α., διασφαλίζοντας τη διαφάνεια. Επίσης, οι Δήμοι θα συνεργάζονται με άλλους φορείς του Δημοσίου, προκειμένου να παρέχουν ηλεκτρονικές συναλλαγές αυτοματοποιώντας τις διαδικασίες.

Συγκροτούνται πενταμελή τοπικά συμβούλια σε όλα τα τοπικά διαμερίσματα, που έχουν πληθυσμό τουλάχιστον 1.000 κατοίκους και τριμελή τοπικά συμβούλια για πληθυσμό μικρότερο των 1.000 κατοίκων. Επιπλέον, με στόχο τη διαφάνεια και τη μείωση της σπατάλης, οργανώνεται ειδική διαδικασία δημόσιας λογοδοσίας μια φορά το χρόνο, προκειμένου να γίνει απολογισμός του έργου της δημοτικής αποκέντρωσης. Άλλη σημαντική αλλαγή είναι το γεγονός ότι καταργείται το 42%, ενώ επανέρχεται το σύστημα του 50%+1, που απαιτείται για τον επιτυχόντα συνδυασμό στον πρώτο γύρο μεταξύ όλων των συνδυασμών. Επίσης, οι εκλογές για την τοπική αυτοδιοίκηση θα γίνονται κάθε 5 χρόνια, ενώ δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι έχουν οι νέοι από 18 ετών και άνω, καταργώντας το όριο ηλικίας του 21ου έτους⁸.

---

⁶ Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, (2010), *Αρχές Νομοθετικής Πρωτοβουλίας για τη Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, «Πρόγραμμα Καλλικράτης», Κείμενο Δημόσιας Διαβούλευσης*, Ανάκτηση από: www.ypes.gr (Ημερομηνία ανάκτησης: 6/12/2012).

⁷ Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, (2010), *Πρόγραμμα Καλλικράτης, Νέα Αρχιτεκτονική για την Αναμόρφωση της Αυτοδιοίκησης και του Κράτους*.

⁸ Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, (2010), *Αρχές Νομοθετικής Πρωτοβουλίας για τη Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, «Πρόγραμμα Καλλικράτης», Κείμενο Δημόσιας Διαβούλευσης*, Ανάκτηση από: www.ypes.gr (Ημερομηνία ανάκτησης: 6/12/2012).

Με το Πρόγραμμα Καλλικράτης η κρατική διοίκηση οργανώνεται, και στη θέση των σημερινών 13 Διοικητικών Περιφερειών συγκροτήθηκαν 7 Γενικές Διοικήσεις, με αρμοδιότητες που αφορούν σε γενικές κρατικές υποθέσεις, π.χ. χωροταξία – πολεοδομία, περιβαλλοντική πολιτική, δασική πολιτική ή μεταναστευτική πολιτική, και όσες κρατικές αρμοδιότητες σταδιακά αποκεντρώνονται. Επίσης, δημιουργήθηκε Ειδική Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας των Ο.Τ.Α. με σκοπό την εποπτεία και τον έλεγχο νομιμότητας των πράξεων των Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού, στο Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, υποχρεώνοντας τους Ο.Τ.Α. να αποστέλλουν σε αυτήν ορισμένες κατηγορίες πράξεων των οργάνων τους, ενώ οι υπόλοιπες πράξεις τους μπορούν να ελεγχθούν αυτεπάγγελα από την Ειδική Υπηρεσία⁹.

Την υλοποίηση του Προγράμματος Καλλικράτης θα υποστηρίξει το Επιχειρησιακό Σχέδιο Ελληνική Αρχιτεκτονική Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης, πρόγραμμα «ΕΛΛ.Α.Δ.Α.»¹⁰. Επιπρόσθετα, θεσμοθετήθηκαν μητροπολιτικές λειτουργίες στην Αττική και τη Θεσσαλονίκη, αντιμετωπίζοντας ζητήματα μεταφορών και συγκοινωνιών, περιβάλλοντος, αστικών αναπλάσεων και πολιτικής προστασίας.

Μια άλλη καινοτομία είναι ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο ελέγχει προληπτικά όλες τις δαπάνες της κάθε Περιφέρειας, του Δήμου ή Δημοτικής Επιχείρησης. Επίσης, ελέγχονται και τα έσοδα των Περιφερειών και των Δήμων. Επιπροσθέτως, σημαντική καινοτομία είναι το γεγονός ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο θα πραγματοποιεί γενικευμένο προσυμβατικό έλεγχο όλων των συμβάσεων άνω των 100.000 ευρώ που

---

⁹ Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, (2010), *Αρχές Νομοθετικής Πρωτοβουλίας για τη Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, «Πρόγραμμα Καλλικράτης», Κείμενο Δημόσιας Διαβούλευσης*, Ανάκτηση από: www.ypes.gr (Ημερομηνία ανάκτησης: 6/12/2012).

¹⁰ Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, (2010), *Η Επιχειρησιακή Στήριξη της Νέας Αρχιτεκτονικής: Το Πρόγραμμα Ελληνική Αρχιτεκτονική Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης – «ΕΛΛΑΔΑ»*, Ανάκτηση από: <http://www.opengov.gr/vpes/?p=366> (Ημερομηνία ανάκτησης: 6/12/2012).

συνάπτονται από κάθε Δήμο και Περιφέρεια για νομιμότητα, ενώ πρώτα ο έλεγχος αυτός γινόταν για συμβάσεις άνω του 1.000.000 ευρώ¹¹.

Επίσης, καθίσταται υποχρεωτική η ανάρτηση στο διαδίκτυο συνοπτική οικονομική κατάσταση του προϋπολογισμού και τριμηνιαία έκθεση, καθώς και οποιαδήποτε απόφαση για οποιαδήποτε δαπάνη που πραγματοποιείται. Παράλληλα, όλες οι προσλήψεις θα γίνονται μέσω του Α.Σ.Ε.Π., ενώ τίθενται όρια στη λήψη των δανείων από τους Ο.Τ.Α. προς αποφυγή υπερβολικού δανεισμού των Ο.Τ.Α., ενώ θα προβλέπεται ειδικό πρόγραμμα εξυγίανσης των υπερχρεωμένων Δήμων. Μια επιπλέον καινοτομία είναι η θέσπιση του Ερευνητικού Ινστιτούτου Νησιωτικής Πολιτικής το οποίο ασχολείται με θέματα χάραξης και άσκησης πολιτικών για τα νησιά, καθώς και η θεσμοθέτηση του Ενιαίου Φορέα Αποβλήτων σε περιφερειακό επίπεδο. Επίσης, θεσμοθετείται για πρώτη φορά η Επιτροπή Διαβούλευσης σε κάθε Δήμο και Περιφέρεια καθώς και ο «Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης» με στόχο την αποτελεσματικότερη εξυπηρέτηση όλων των πολιτών¹².

1.2.3 Αλλαγές στη Δημοτική Διακυβέρνηση

Τα όργανα διοίκησης του δήμου είναι ο Δήμαρχος, οι αντιδήμαρχοι, το Δημοτικό συμβούλιο, η εκτελεστική επιτροπή, η οικονομική επιτροπή, η επιτροπή ποιότητας ζωής και η επιτροπή διαβούλευσης. Ο Δήμαρχος έχει καταστατικές και εκτελεστικές αρμοδιότητες και μετέχει στην Εκτελεστική Επιτροπή. Αναμορφώνεται ο θεσμός των αντιδημάρχων, οι οποίοι διακρίνονται σε θεματικούς και τοπικούς Αντιδημάρχους. Οι θεματικοί Αντιδήμαρχοι στοχεύουν στη συγκρότηση των κύριων τομέων της διοίκησης. Οι τοπικοί αντιδήμαρχοι έχουν ως κύρια αρμοδιότητα το συντονισμό των τοπικών διοικητικών υπηρεσιών, του τοπικού ΚΑΠΗ κλπ. και τον συντονισμό των

---

¹¹ Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, (2010), *Πρόγραμμα Καλλικράτης. Νέα Αρχιτεκτονική για την Αναμόρφωση της Αυτοδιοίκησης και του Κράτους*.

¹² Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, (2010), *Πρόγραμμα Καλλικράτης. Νέα Αρχιτεκτονική για την Αναμόρφωση της Αυτοδιοίκησης και του Κράτους*.

τοπικών συμβουλίων κ.ά. Επίσης, συγκροτείται η Εκτελεστική Επιτροπή, καθιερώνεται ο Συνήγορος του Δημότη και της Επιχείρησης, αναβαθμίζεται η Δημομαρτυχική Επιτροπή, το Δημοτικό Συμβούλιο και οι Επιτροπές του.

Στην Εκτελεστική Επιτροπή θα συμμετέχουν ο Δήμαρχος με το ρόλο του Προέδρου, ο Γενικός Γραμματέας του Δήμου και όλοι οι Αντιδήμαρχοι (θεματικοί και τοπικοί). Μερικές από τις αρμοδιότητες της Εκτελεστικής Επιτροπής είναι¹³:

- η κατάρτιση και η εφαρμογή του Επιχειρησιακού Προγράμματος και του Τεχνικού Προγράμματος του Δήμου
- η εναρμόνιση των προτάσεων των δημοτικών υπηρεσιών με τον προϋπολογισμό και γνωμοδότηση στη Δημομαρτυχική Επιτροπή πριν την κατάρτιση του προϋπολογισμού
- η υποβολή ετήσιας έκθεσης πεπραγμένων στο Δημοτικό Συμβούλιο
- η εφαρμογή του προϋπολογισμού

1.2.4 Οι αρμοδιότητες των νέων δήμων

Στους νέους δήμους μεταφέρθηκαν πολλές αρμοδιότητες που είχαν πρώτα οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις (άρθρο 94). Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται ορισμένες ενδεικτικές από αυτές.

---

¹³ Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, (2010), *Αρχές Νομοθετικής Πρωτοβουλίας για τη Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, «Πρόγραμμα Καλλικράτης», Κείμενο Δημόσιας Διαβούλευσης, Ανάκτηση από: www.vpes.gr (Ημερομηνία ανάκτησης: 6/12/2012).*

Πίνακας 1.1: αλλαγές στις αρμοδιότητες των Δήμων (πριν και μετά την εφαρμογή του Καλλικράτη)

Τι ισχύει σήμερα	Τι θα ισχύει με τον Καλλικράτη
οι πολίτες (με εξαίρεση 77 δήμους), απευθύνονται στις Νομαρχίες για διάφορες πολεοδομικές υπηρεσίες	η έκδοση πράξεων πολεοδομικών εφαρμογών γίνεται από τους Δήμους
οι πολίτες απευθύνονται στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση για αρμοδιότητες της κοινωνικής πρόνοιας	οι αρμοδιότητες της κοινωνικής πρόνοιας, (η καταβολή επιδομάτων στους δικαιούχους, η χορήγηση κάρτας αναπηρίας και η κοινωνική προστασία) γίνεται από τους Δήμους
η έκδοση σειράς επαγγελματικών αδειών γίνεται από τη Νομαρχία είτε από την Κρατική Περιφέρεια	η έκδοση σειράς επαγγελματικών αδειών γίνεται από τους Δήμους
αρμοδιότητες εκτέλεσης έργων και διασφάλισης συγκοινωνιακών υποδομών ασκούνται από την Κρατική Περιφέρεια	αρμοδιότητες εκτέλεσης έργων και διασφάλισης συγκοινωνιακών υποδομών ασκούνται από τους Δήμους
οι γεωργοί απευθύνονται στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση	οι γεωργοί απευθύνονται στους Δήμους για πληθώρα θεμάτων
οι κτηνοτρόφοι απευθύνονται στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση	οι κτηνοτρόφοι απευθύνονται στους Δήμους
η εποπτεία των κέντρων Δια βίου μάθησης γίνεται από το Υπ. Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων	η εκτέλεση προγραμμάτων δια βίου μάθησης γίνεται από τους Δήμους
ανέγερση και συντήρηση σχολικών κτιρίων ανήκει στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση	ανέγερση και συντήρηση σχολικών κτιρίων ανήκει στους Δήμους

Πηγή: Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Ανάκτηση από: <http://kallikratis.ypes.gr/Contents.aspx?catid=263&lang=gr&View=20> , Ημερομηνία ανάκτησης: 6/12/2012 (Ίδια Επεξεργασία)

Κεφάλαιο 2ο

Η φυσιογνωμία του Δήμου Θεσσαλονίκης

ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

2.1 Εισαγωγικά στοιχεία

Ο Δήμος Θεσσαλονίκης ανήκει στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και πιο συγκεκριμένα στην Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης. Ο πληθυσμός της Περιφερειακής Ενότητας είναι 1.104.460 κάτοικοι, ενώ ο Δήμος αριθμεί 322.240 κατοίκους, σύμφωνα με τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής¹⁴.

Από την 1^η Ιανουαρίου 2011 και με την εφαρμογή της διοικητικής μεταρρύθμισης «Καλλικράτης», ο Δήμος Θεσσαλονίκης συνενώθηκε με τους Δήμους Τριανδρίας και Αγίου Παύλου, οι οποίοι καταργήθηκαν¹⁵. Η έδρα του Δήμου είναι η Θεσσαλονίκη.

¹⁴ Ελληνική Στατιστική Αρχή (2011), «Ανακοίνωση προσωρινών αποτελεσμάτων Απογραφής Πληθυσμού 2011», Δελτίο Τύπου, 22 Ιουλίου 2011, Πειραιάς, σελ. 3.

¹⁵ Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, «Πρόγραμμα Καλλικράτης», Σύσταση – συγκρότηση Δήμων, περιφερειών και Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, Απρίλιος 2010, σελ. 13.

2.2 Γεωφυσικά στοιχεία

Ο Δήμος Θεσσαλονίκης καταλαμβάνει το χώρο ανάμεσα στα εδαφικά όρια που ορίζουν τα όρη του Χορτιάτη, του Ασβεστοχωρίου, του Ωραιοκάστρου και του Τριλόφου και οι ποταμοί Γαλλικός και Αξιός και ο Θερμαϊκός Κόλπος.

Βρίσκεται επάνω στην προσχωσιγενή κοιλάδα που δημιουργούν ο Αξιός, ο Γαλλικός και ο Λουδίας και ανατολικά της ταφροειδούς λεκάνης που σχηματίζεται μεταξύ των βουνών Βερτίσκου, Κερδυλίων και Χορτιάτη. Τα εδάφη γύρω από τη Θεσσαλονίκη σχηματίστηκαν πάνω σε αλλουβιακές αποθέσεις, σε θαλάσσιους και λιμναίους σχηματισμούς και ημιμεταμορφωμένα πετρώματα. Γεωλογικά ανήκει σε δύο γεωτεκτονικές ζώνες, την προσχωσιγενή ζώνη του Αξιού και την κρυσταλλοσχιδή ζώνη της Ροδόπης¹⁶.

2.3 Δημογραφικά στοιχεία

Στην ενότητα που ακολουθεί εμφανίζεται η πληθυσμιακή μεταβολή του Δήμου Θεσσαλονίκης με βάση τις τέσσερις τελευταίες απογραφές που διενήργησε η Ελληνική Στατιστική Αρχή.

Πίνακας 2.1 Διαχρονική μεταβολή πληθυσμού

1981	1991	% Μεταβολή 1981 - 1991	2001	% Μεταβολή 1991 - 2001	2011	% Μεταβολή 2001 - 2011
406.413	383.967	- 5,5%	385.406	+0,4%	322.240	- 16,4%

Πηγή: ΕΛ. ΣΤΑΤ.

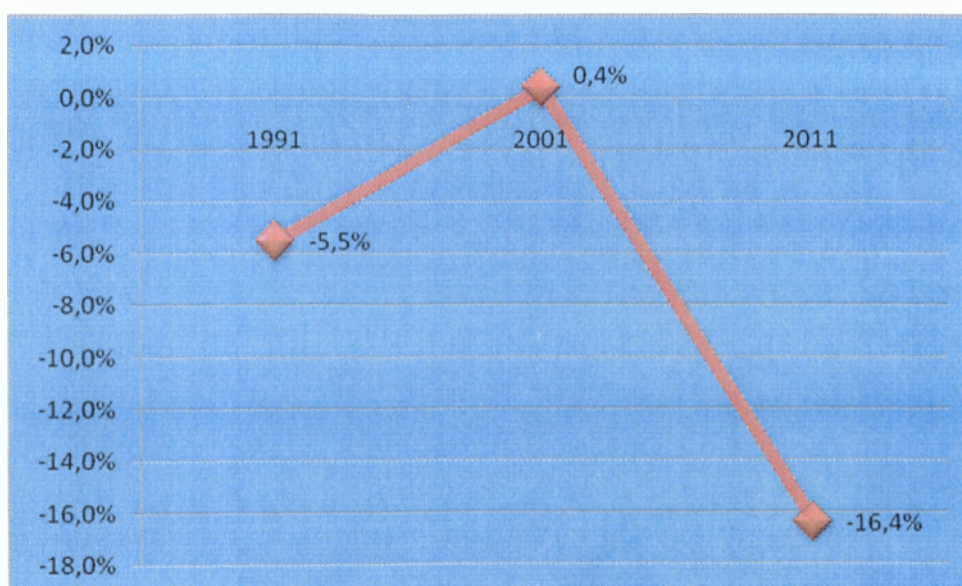
¹⁶ Αναπτυξιακή Στρατηγική Δήμου Θεσσαλονίκης, Σχέδιο Δράσης 2006 – 2015, Τεύχος Ι, σελ. 22.

Διάγραμμα 2.1 Διαχρονική μεταβολή πληθυσμού

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Διάγραμμα 2.2 Ποσοστιαία μεταβολή πληθυσμού

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Από τα παραπάνω στοιχεία παρατηρούμε ότι το 1981 οι κάτοικοι του Δήμου Θεσσαλονίκης ήταν 406.413. Το 1991 όμως ο πληθυσμός παρουσίασε μείωση κατά 5,5% φτάνοντας τους 383.967 κατοίκους. Μέσα στα επόμενα δέκα έτη υπήρξε μία μικρή αύξηση της τάξεως του 0,4%, αλλά το 2011 απογράφηκαν πολύ λιγότεροι κάτοικοι σε σχέση με το 2001 και πιο συγκεκριμένα 63.000, δηλαδή ο πληθυσμός παρουσίασε μείωση κατά 16,4%.

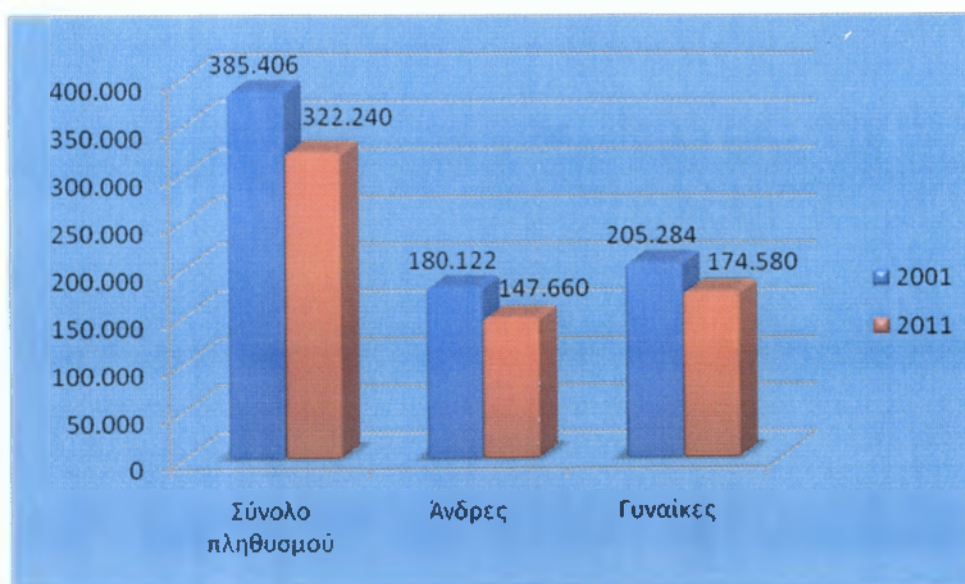
Η πληθυσμιακή αυτή κάμψη συνδέεται με το ρεύμα μετεγκατάστασης αρκετών κατοίκων του Δήμου Θεσσαλονίκης σε περιφερειακούς, στο πλαίσιο της διαδικασίας προαστιοποίησης που χαρακτηρίζει ευρύτερα την ελληνική κοινωνία.

Όσον αφορά την κατανομή του πληθυσμού κατά φύλο, παρατηρούμε ότι και στις δύο τελευταίες απογραφές ο γυναικείος πληθυσμός υπερτερεί έναντι του ανδρικού. Όπως όμως αναλύθηκε και παραπάνω και στα δύο φύλα υπήρξε σημαντική μείωση κατά την τελευταία δεκαετία.

Πίνακας 2.2 Κατανομή πληθυσμού κατά φύλο

	Σύνολο πληθυσμού	Άνδρες	Γυναίκες
2001	385.406	180.122	205.284
2011	322.240	147.660	174.580

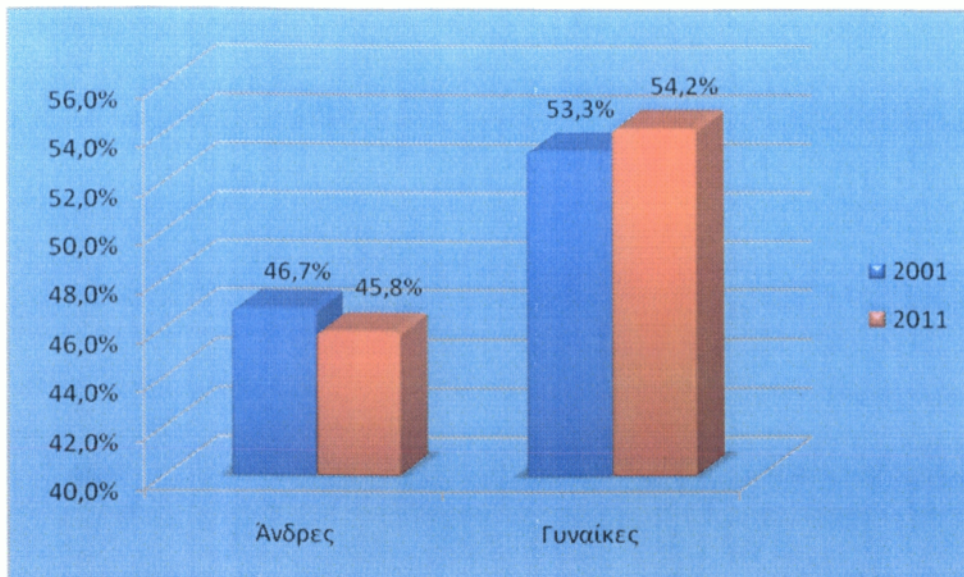
Πηγή: ΕΛ. ΣΤΑΤ.

Διάγραμμα 2.3 Κατανομή πληθυσμού κατά φύλο

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

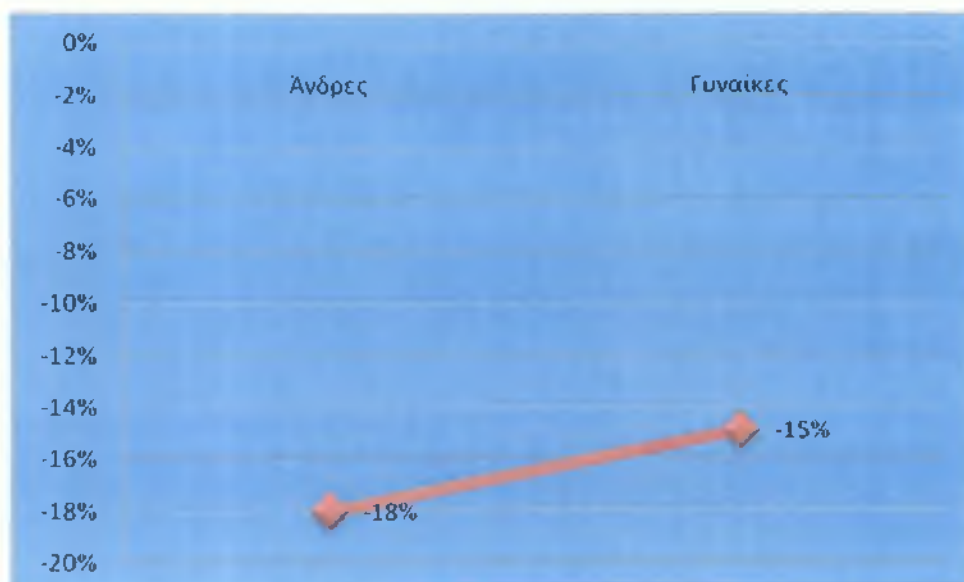

Διάγραμμα 2.4 Ποσοστιαία κατανομή πληθυσμού κατά φύλο

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Σύμφωνα με το παραπάνω διάγραμμα, τόσο το 2001 όσο και το 2011 οι γυναίκες καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο ποσοστό του πληθυσμού. Το 2011 εμφανίζονται με ποσοστό 54,2% έναντι του 45,8% που καταλαμβάνουν οι άνδρες.

Διάγραμμα 2.5 Ποσοστιαία μεταβολή πληθυσμού κατά φύλο

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω σχετικά με την ποσοστιαία μεταβολή του πληθυσμού, μέσα στην τελευταία δεκαετία ο πληθυσμός του Δήμου Θεσσαλονίκης παρουσίασε μείωση της τάξεως του 16,4%. Όσον αφορά τον ανδρικό πληθυσμό, αυτός δέχτηκε την μεγαλύτερη μείωση που έφτασε το 18%, ενώ ο γυναικείος μειώθηκε κατά 15%, δηλαδή λιγότερο από το σύνολο του πληθυσμού.

2.4 Οικονομικά στοιχεία

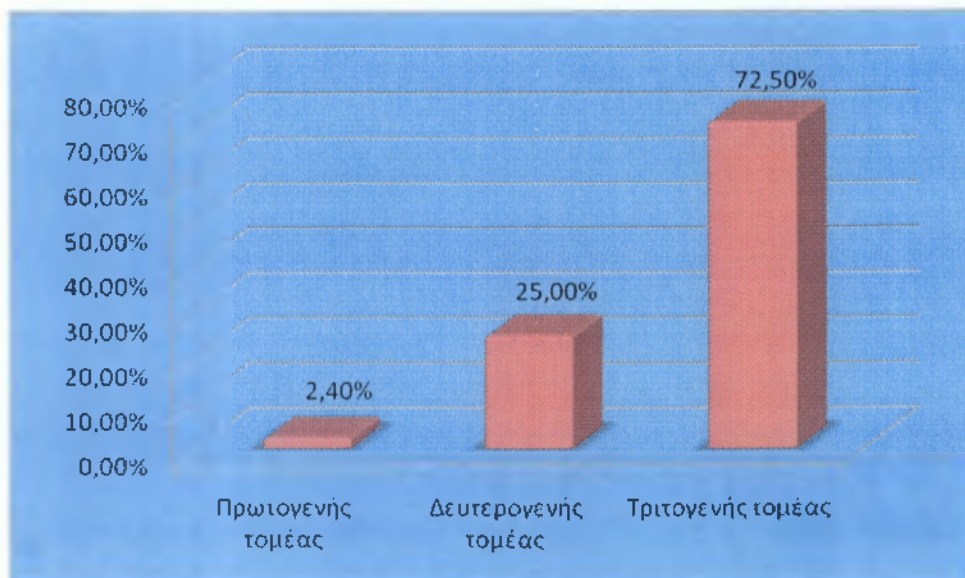
Τομεακή διάρθρωση οικονομικής δραστηριότητας

Η τομεακή διάρθρωση της οικονομικής δραστηριότητας στη Θεσσαλονίκη παρουσιάζεται παρακάτω:

Πίνακας 2.3 Τομεακή διάρθρωση οικονομικής δραστηριότητας

Πρωτογενής τομέας	2,4%
Δευτερογενής τομέας	25,0%
Τριτογενής τομέας	72,5%

Πηγή: ΕΛ. ΣΤΑΤ.

Διάγραμμα 2.6 Τομεακή διάρθρωση οικονομικής δραστηριότητας

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Ο Δήμος Θεσσαλονίκης παρατηρούμε ότι παρουσιάζει κάποια μεταποιητική δραστηριότητα (25%), αλλά το μεγαλύτερο μέρος της οικονομίας στηρίζεται στο τριτογενή τομέα στον οποίο ανήκουν το εμπόριο, ο τουρισμός, οι μεταφορές, η υγεία, η εκπαίδευση, οι τραπεζικές υπηρεσίες, οι επικοινωνίες κ.α.

Ο τριτογενής τομέας είναι ιδιαίτερα αναπτυγμένος στην Ελλάδα. Η αύξηση των εργαζομένων στον τριτογενή τομέα συνοδεύτηκε από αντίστοιχη μείωση των εργαζομένων στον πρωτογενή τομέα της χώρας μας. Έτσι και στο Δήμο Θεσσαλονίκης ο πρωτογενής τομέας αγγίζει μόλις το 2,4%.

Ο τουρισμός αποτελεί μια σημαντική παραγωγική δραστηριότητα για την πόλη της Θεσσαλονίκης, καθώς υπολογίζεται ότι αντιστοιχεί περίπου στο 8% του τοπικού ΑΕΠ¹⁷. Ουσιαστικά, πρόκειται για αστικό τουρισμό, δηλαδή για τουρισμό που οφείλεται σε σημαντικά γεγονότα και υποδομές και όχι στην παρουσία φυσικού τοπίου υψηλής ποιότητας. Οι κυριότερες μορφές που συναντώνται στη Θεσσαλονίκη είναι:

- Ο εκθεσιακός τουρισμός
- Ο συνεδριακός-επαγγελματικός τουρισμός-διαμονή
- Ο πολιτιστικός – μουσειακός τουρισμός

Απασχόληση - Ανεργία

Τα τελευταία δύο χρόνια η Ελλάδα βιώνει μία πολύ δύσκολη κατάσταση με την οικονομική κρίση να έχει αναπροσαρμόσει τα δεδομένα και να έχει αλλάξει τους ρυθμούς της καθημερινότητας. Το πλέον σημαντικό πρόβλημα – που προϋπήρχε βέβαια της οικονομικής κρίσης αλλά αμβλύθηκε με αυτή – είναι η ανεργία. Η Ελλάδα καλείται να αντιμετωπίσει αυτό το κρίσιμο ζήτημα, καθώς οι πολίτες της χρειάζονται όλο και περισσότερο την εύρεση κάποιας εργασίας.

---

¹⁷ Αναπτυξιακή Στρατηγική Δήμου Θεσσαλονίκης, Σχέδιο Δράσης 2006 – 2015, Τεύχος Ι, σελ. 91.

Η Θεσσαλονίκη θεωρείται η «πόλη της ανεργίας». Καθόλου περίεργο αν αναλογιστεί κανείς πως ενώ στην υπόλοιπη Ελλάδα, η επίσημη ανεργία φτάνει το 23,6%, στη Θεσσαλονίκη τα στοιχεία δείχνουν ότι η ανεργία βρίσκεται στο 30%¹⁸. Με βάση τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, σε απόλυτα νούμερα οι απασχολούμενοι του Δήμου φτάνουν τους 145.054 και οι άνεργοι τους 17.935. Έτσι, είναι προφανές ότι δικαιωματικά η μεγαλύτερη πόλη της Βόρειας Ελλάδας καταλαμβάνει μία από τις ψηλότερες θέσεις στον πίνακα της ανεργίας.

Για να αντιμετωπιστεί αυτή η κατάσταση, ο Δήμος Θεσσαλονίκης έχει θέσει σε ισχύ ένα πρόγραμμα πολιτικών και δράσεων. Μεταξύ αυτών είναι η υποστήριξη των ανέργων για την προώθησή τους στην απασχόληση καθώς και η παροχή βοήθειας για να αντιμετωπίσουν τις επιπτώσεις της ανεργίας. Αυτές οι ενέργειες της τοπικής αρχής εντάσσονται στο πλαίσιο της κοινωνικής πολιτικής του Δήμου.

2.5 Υποδομές Δήμου

Οδικό δίκτυο

Η ιεράρχηση του οδικού δικτύου μιας περιοχής γίνεται με βάση τα λειτουργικά χαρακτηριστικά της υποδομής και σύμφωνα με τις προδιαγραφές που χρησιμοποιούνται διεθνώς για την ιεράρχηση του αστικού οδικού δικτύου. Βασικός στόχος είναι η δημιουργία ενός δικτύου που να επιτρέπει την πρόσβαση στις ιδιοκτησίες, αλλά και την κινητικότητα κατά μήκος της διαδρομής. Οι κατηγορίες ιεράρχησης που χρησιμοποιούνται για τη Θεσσαλονίκη είναι¹⁹:

- Ελεύθερες / ταχείες λεωφόροι
- Κύριες αρτηρίες

---

¹⁸ Γούλα, Μ., (2012), Ο Δήμος Θεσσαλονίκης στην υπηρεσία των ανέργων», *Περιοδικό «εΜΜεις»*, Τεύχος 34, Φεβρουάριος 2012.

¹⁹ Ο.Ρ.Θ. (1999), «Γενική Μελέτη Μεταφορών και Κυκλοφορίας για το Πολεοδομικό Συγκρότημα και την Πολεοδομική Ζώνη Θεσσαλονίκης».

- Δευτερεύουσες αρτηρίες
- Συλλεκτήριες οδοί
- Τοπικές οδοί

Χώροι στάθμευσης

Σχετικά με τους χώρους στάθμευσης, στο κέντρο του Δήμου Θεσσαλονίκης υπολογίζεται ότι η «λειτουργική» ζήτηση στάθμευσης είναι περίπου 35.000 θέσεις, όταν η προσφορά ανέρχεται σε 21.000, εκ των οποίων οι 12.000 βρίσκονται στους δρόμους και οι υπόλοιπες σε κλειστούς χώρους στάθμευσης (9.000) και υπόγεια γκαράζ.

Δημόσια Μέσα Μαζικής Μεταφοράς

Οι ενδοαστικές μεταφορές στο Δήμο Θεσσαλονίκης περιορίζονται στη λειτουργία του Οργανισμού Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης (Ο.Α.Σ.Θ.). Σήμερα ο Ο.Α.Σ.Θ., λειτουργεί 80 λεωφορειακές γραμμές που διαχωρίζονται σε καθαρά αστικές, περιαστικές και υπεραστικές. Ορισμένες από τις λεωφορειακές γραμμές αναπτύσσονται καθ' όλο το μήκος της πόλης, οι περισσότερες όμως συνδέουν απευθείας το κέντρο με τους γύρω δήμους και κοινότητες με αποτέλεσμα να παρατηρείται στο κέντρο συσσώρευση λεωφορειακών γραμμών, αφετηριών και τερμάτων. Ο Ο.Α.Σ.Θ. έχει στη διάθεσή του 536 λεωφορεία εκ των οποίων κινούνται καθημερινά 505. Καθημερινά εξυπηρετούνται 410.000 επιβάτες (150.000.000 σε ετήσια βάση)²⁰.

Η δημιουργία των λεωφορειόδρομων επί των οδών Τσιμισκή, Εγνατία, Μητροπόλεως και Βασ. Όλγας έχει επιτρέψει την αύξηση της ταχύτητας κίνησης κατά 10-15% μειώνοντας τις χρονοαποστάσεις. Παρόλα αυτά υπάρχει ανάγκη για διαρκή αστυνόμευση, καθώς παρατηρούνται φαινόμενα παράνομης στάθμευσης και παράνομης εισόδου άλλων οχημάτων.

---

²⁰ Αναπτυξιακή Στρατηγική Δήμου Θεσσαλονίκης, Σχέδιο Δράσης 2006 – 2015, Τεύχος Ι, σελ. 109.

Σιδηροδρομικό δίκτυο

Η Θεσσαλονίκη βρίσκεται σε κυρίαρχη θέση, τόσο χάρη στο γεγονός ότι έχει το μεγαλύτερο Σιδηροδρομικό Σταθμό της χώρας, όσο και επειδή αποτελεί κομβικό σημείο για τη σύνδεση των κυριότερων σιδηροδρομικών αξόνων. Συνδέει την Κεντρική και Νότια Ελλάδα με τη Μακεδονία, τη Θράκη και τις χώρες της βαλκανικής χερσονήσου.

Το κύριο τμήμα του εθνικού σιδηροδρομικού δικτύου αποτελείται από τον άξονα Πειραιάς – Αθήνα – Θεσσαλονίκη – Ειδομένη συνολικού μήκους 1000χλμ περίπου που εξυπηρετείται καθημερινά από 11 δρομολόγια ανά κατεύθυνση, εκ των οποίων τα 6 πραγματοποιούνται με αυτοκινητάμαξες Intercity και το 1 με κλινάμαξα²¹.

Θαλάσσιο δίκτυο

Το λιμάνι της Θεσσαλονίκης αποτελεί το πλησιέστερο λιμάνι της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις χώρες της Βαλκανικής και γενικότερα της Ανατολικής Ευρώπης και της Παρευξείνιας ζώνης. Κατέχει πλεονεκτική γεωγραφική θέση πάνω στον άξονα της Εγνατίας οδού και στα υπό κατασκευή διευρωπαϊκά οδικά και σιδηροδρομικά δίκτυα Βορρά-Νότου. Λειτουργεί αυτόνομα ως Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης (Ο.Λ.Θ.) Α.Ε. – ενεργό και ισότιμο μέλος διεθνών οργανισμών όπως του European Sea Ports Organisation (ESPO) και του Mediterranean Cruise Ports (MEDCRUISE). Καταλαμβάνει έκταση 1.250.000 m²²².

Εναέριο δίκτυο

Η ενδοχώρα του αερολιμένα Θεσσαλονίκης εκτείνεται σε μια περιοχή που αντιστοιχεί στο 1/4 του πληθυσμού της χώρας και εξυπηρετεί δραστηριότητες τουριστικές, εμπορικές και παραγωγικές καθιστώντας τη δυνατότητα ανάπτυξής του σχετικά ανεξάρτητη από την πορεία των λοιπών αεροδρομίων της χώρας. Βρίσκεται 16 Km νοτιοανατολικά του Π.Σ. Θεσσαλονίκης. Συγκεντρώνει το 10% της συνολικής

²¹ Αναπτυξιακή Στρατηγική Δήμου Θεσσαλονίκης, Σχέδιο Δράσης 2006 – 2015, Τεύχος Ι, σελ. 116.

²² Αναπτυξιακή Στρατηγική Δήμου Θεσσαλονίκης, Σχέδιο Δράσης 2006 – 2015, Τεύχος Ι, σελ. 120.

επιβατικής κίνησης των αερολιμένων της χώρας και περίπου τα 3/4 της επιβατικής κίνησης της Βορείου Ελλάδας²³.

Υποδομές για την εκπαίδευση

Όσον αφορά στις σχολικές μονάδες της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, στο Δήμο Θεσσαλονίκης λειτουργούν 293 σχολεία από τα οποία τα 103 είναι νηπιαγωγεία, τα 94 δημοτικά, τα 45 γυμνάσια, τα 37 λύκεια και τα 14 ΤΕΕ.

Στην τριτοβάθμια εκπαίδευση η ίδρυση του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ως του δευτέρου ελληνικού πανεπιστημίου, νομοθετήθηκε με το Ν. 3341/1925, επί πρωθυπουργού Αλεξάνδρου Παπαναστασίου, κατά την περίοδο της πρώτης Ελληνικής Δημοκρατίας. Το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο διαθέτει σήμερα 42 Τμήματα. Εξαιτίας του μεγάλου αριθμού των Σχολών και των Τμημάτων του, καλύπτει ολόκληρο σχεδόν το φάσμα των επιστημονικών περιοχών. Το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών, είναι ένα από τα νεότερα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της χώρας μας. Άρχισε να λειτουργεί πρώτη φορά το ακαδ. έτος 1957-58 ως Ανωτάτη Σχολή Βιομηχανικών Σπουδών Θεσσαλονίκης. Το 1966 μετονομάστηκε σε Ανώτατη Βιομηχανική Σχολή Θεσσαλονίκης ενώ το 1990 μετεξελίχθηκε σε Πανεπιστήμιο Μακεδονίας. Σήμερα παρέχει σπουδές σε δέκα τομείς προπτυχιακών σπουδών και τέσσερις τομείς διατμηματικών προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών, επιτυγχάνοντας να επιβάλει το όνομα και τη φήμη του ως ΑΕΙ υψηλού επιπέδου στην αγορά της χώρας μας και ιδιαίτερα της Βόρειας Ελλάδας.

Το Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Θεσσαλονίκης ξεκίνησε το 1970 ως Κ.Α.Τ.Ε. και Κ.Α.Τ.Ε.Ε. Με τη θεσμοθέτηση της τριτοβάθμιας τεχνολογικής εκπαίδευσης, με το νόμο 1404/1983, ιδρύθηκε το Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης, απαρτιζόμενο από πέντε Σχολές: Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας – Σ.Δ.Ο., Σχολή Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας – Σ.Ε.Υ.Π., Σχολή Τεχνολογίας Γεωπονίας – Σ.Τ.Ε.Γ., Σχολή Τεχνολογικών Εφαρμογών – Σ.Τ.Ε.Φ. και Σχολή Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής – Σ.Τ.Ε.Τ.-Δ.

---

²³ Αναπτυξιακή Στρατηγική Δήμου Θεσσαλονίκης, Σχέδιο Δράσης 2006 – 2015, Τεύχος Ι, σελ. 125-126.

Υποδομές υγείας και κοινωνικής μέριμνας

Οι υποδομές των νοσηλευτικών μονάδων της Θεσσαλονίκης, όπως και όλων των μεγάλων αστικών κέντρων της χώρας, έχουν υποβαθμιστεί σημαντικά, καθώς οι παρεμβάσεις που έγιναν σε αυτές τα τελευταία έτη ήταν εξαιρετικά περιορισμένης κλίμακας σε σχέση με τον όγκο και την κρισιμότητα των αναγκών που αντιμετωπίζουν αυτές οι μονάδες, και κυρίως, σε σχέση με την εξειδίκευση και τη μοναδικότητα, σε πανελλήνια κλίμακα, που χαρακτηρίζει ορισμένα τμήματα²⁴.

Παρά την επάρκεια νοσοκομειακών κλινών, η λειτουργική τους δομή και οι κτιριακές συνθήκες δεν ανταποκρίνονται πλέον στις σύγχρονες απαιτήσεις και αδυνατούν να εξυπηρετήσουν τις εφαρμογές των νέων τεχνολογικών και επιστημονικών μεθόδων, χωρίς νέες και σημαντικές επενδύσεις.

Οι υποδομές του Δήμου Θεσσαλονίκης στον χώρο της υγείας εμφανίζονται παρακάτω:

Νοσοκομείο	Κλίνες
424 Στρατιωτικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης	278
«Άγιος Δημήτριος» – Νομαρχιακό Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης	250
«Άγιος Παύλος» – Νομαρχιακό Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης	350
«ΑΧΕΠΑ» - Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης	950
«Γ.Γεννηματάς» - Νομαρχιακό Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης	350
«Παπανικολάου» – Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης	700
Νοσοκομείο Ειδικών Παθήσεων Θεσσαλονίκης	100
«Θεαγένειο» - Αντικαρκινικό Νοσοκομείο	350

²⁴ Αναπτυξιακή Στρατηγική Δήμου Θεσσαλονίκης, Σχέδιο Δράσης 2006 – 2015, Τεύχος Ι, σελ. 183.

Θεσσαλονίκης	
«Ιπποκράτειο» - Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης	910
Νοσοκομείο Αφροδισίων και Δερματικών Νόσων	60
«Παπαγεωργίου» – Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης	625
Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης	800

Πηγή: Αναπτυξιακή Στρατηγική Δήμου Θεσσαλονίκης, Σχέδιο Δράσης 2006 – 2015

Κοινωνική Μέριμνα

Ο Δήμος Θεσσαλονίκης έχει αναπτύξει ένα σημαντικό δίκτυο υπηρεσιών και φορέων κοινωνικής μέριμνας, εξασφαλίζοντας καλύτερη ποιότητα ζωής στις κατηγορίες των πολιτών που τη χρειάζονται περισσότερο από όλους²⁵. Το δίκτυο αυτό παρουσιάζεται παρακάτω:

- Βρεφονηπιακοί και παιδικοί σταθμοί
- Δημοτικό Βρεφοκομείο «Ο Άγιος Στυλιανός»
- Κέντρα Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων (Κ.Α.Π.Η.)
- Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (Κ.Η.Φ.Η.)
- Ειδικό Ψυχαγωγικό Κέντρο
- Δίκτυο Μεταφοράς Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες «Αινείας»
- Γραφείο Γυναικείων Θεμάτων
- Κέντρα πρόληψης και ενημέρωσης για εξαρτησιογόνες ουσίες
- Κέντρο Φροντίδας Οικογένειας (ΚΕ.Φ.Ο)
- Στέγαση και σίτιση άστεγων δημοτών
- Στέγη κακοποιημένης γυναίκας - ανήλικου κοριτσιού
- Σπίτι του Δ. Θεσσαλονίκης – Παιδικό Χωριό Β. Ελλάδος
- Δημοτική Τράπεζα αίματος

²⁵ Αναπτυξιακή Στρατηγική Δήμου Θεσσαλονίκης, Σχέδιο Δράσης 2006 – 2015, Τεύχος Ι, σελ. 186 – 198.

2.6 Συμπεράσματα κεφαλαίου

Συμπερασματικά η οικονομική ενίσχυση του δήμου, σε συνδυασμό με την καταβολή των φόρων από τους πολίτες, είναι ελλιπής και δεν επαρκεί για την σωστή λειτουργία του. Αγκάθι αποτελεί και η άρνηση, σε αρκετές περιπτώσεις, των δημοτών να πληρώσουν τα διάφορα πρόστιμα που τους επιβάλλει ο δήμος συρρικνώνοντας περισσότερο τις οικονομικές δυνατότητες του.

Τα μόνα σημαντικά έσοδα προέρχονται από ενέργειες του δημάρχου και είναι από την επεξεργασία των απορριμμάτων φτάνοντας το ποσό του μισού εκατομμυρίου Ευρώ. Η οικονομία του δήμου Θεσσαλονίκης βασίζεται κυρίως στον τριτογενή τομέα και παρόλο το εν δυνάμει εργατικό δυναμικό η ανεργία αποτελεί το σημαντικότερο του πρόβλημα.

Οι υποδομές του δήμου για την εξυπηρέτηση των πολιτών δεν επαρκούν, με μεγαλύτερο ζήτημα τους χώρους στάθμευσης αλλά και την κακή κατάσταση του οδικού δικτύου. Οι υποδομές της υγείας, εκπαίδευσης και κοινωνικής μέριμνας φαίνεται να βρίσκονται σε καλύτερο επίπεδο χωρίς όμως να αποκλείονται τα διάφορα προβλήματα. Θετικό στοιχείο η ανάπλαση της νέας παραλίας παρόλη την σημαντική καθυστέρηση της ολοκλήρωσης του έργου. Τέλος υπάρχει και η κατασκευή του Μετρό, ένα έργο περισσότερο «όνειρο» παρά πραγματικότητα, για τους κατοίκους της πόλης καθώς η κατασκευή του προχωρά με απελπιστικά αργούς ρυθμούς επιδεινώνοντας το κυκλοφοριακό πρόβλημα.

Κεφάλαιο 3^ο

Η Έρευνα στους αιρετούς του Δήμου Θεσσαλονίκης

3.1 Υλικό – Μέθοδος

Η έρευνα της συγκεκριμένης εργασίας πραγματοποιείται στους αιρετούς του Δήμου Θεσσαλονίκης, με σκοπό τη διερεύνηση των απόψεων των αιρετών για το νέο σύστημα διοίκησης ως θεσμού και τις δυνατότητες αποτελεσματικής εφαρμογής του στο Δήμο.

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε με την μορφή ερωτηματολογίου, το οποίο περιλαμβάνει πενήντα ερωτήσεις και αφορούν την ταυτότητα του ερωτώμενου, το Θεσμικό Πλαίσιο της Α' βάθμιας Αυτοδιοίκησης, την εφαρμογή της Διοικητικής Μεταρρύθμισης, την οικονομική πολιτική, τον προγραμματισμό και τους πόρους και τέλος το όραμα του αιρετού για το Δήμο. Η έρευνα ξεκίνησε μέσα Μαΐου και ολοκληρώθηκε τέλη Σεπτεμβρίου. Από τους συνολικά 49 αιρετούς του Δήμου, πήραν μέρος στην έρευνα οι 39.

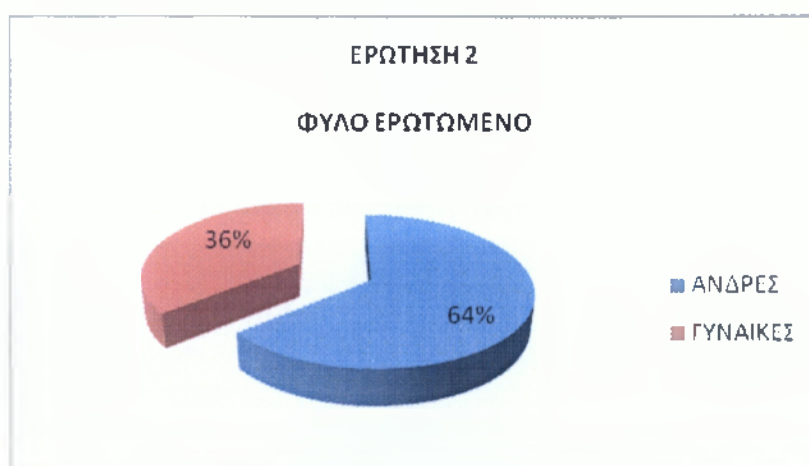
Κατά την διάρκεια της έρευνας, υπήρξαν κάποιες δυσκολίες, όπως άρνηση από κάποιους αιρετούς συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου, παράπονα για το πλήθος των ερωτήσεων, καθώς ορισμένοι θεώρησαν το ερωτηματολόγιο αρκετά κουραστικό και τέλος έγιναν παράπονα για τις ερωτήσεις επειδή υπήρχε περιορισμός απόψεων και κάποιες ερωτήσεις ήταν κατευθυνόμενες.

3.2 Αποτελέσματα έρευνας

Παρακάτω παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας, τόσο με την μορφή πινάκων, όσο και με την μορφή διαγραμμάτων.

Πίνακας 3.1 Φύλο Αιρετών

ΦΥΛΟ	ΚΩΔ.	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΑΝΔΡΕΣ	1	25	64%
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	2	14	36%
		39	100%

Διάγραμμα 3.1 Φύλο Αιρετών

Από τους 39 αιρετούς που συμμετείχαν στην έρευνα, το 64% (25 άτομα) ήταν άντρες και το υπόλοιπο 36% (14 άτομα) ήταν γυναίκες.

Πίνακας 3.2 Ηλικιακή Ομάδα

ΗΛΙΚΙΕΣ	ΚΩΔ.	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
18-24	1	1	3%
25-34	2	6	15%
35-44	3	4	10%
45-54	4	13	33%
55-64	5	8	21%
65+	6	7	18%
		39	100%

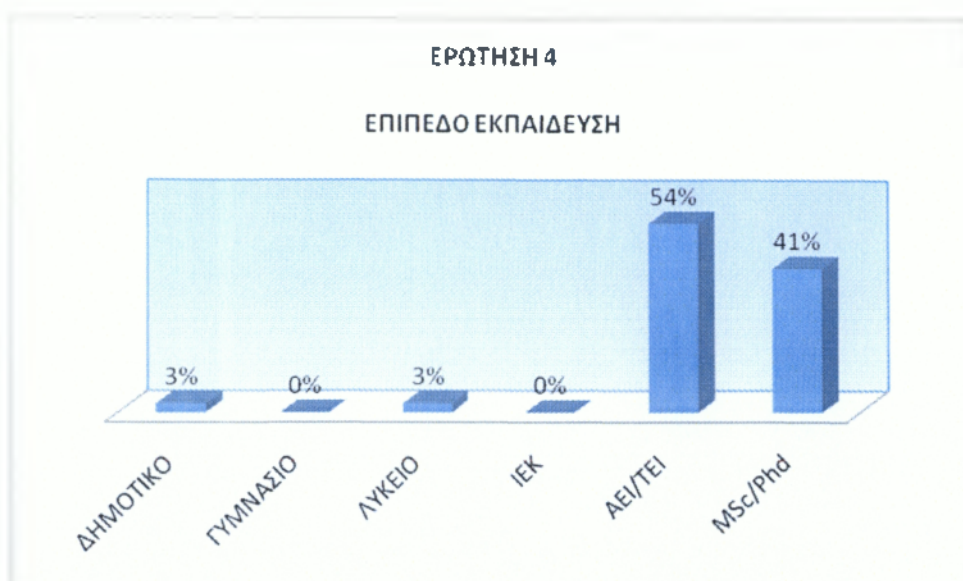

Διάγραμμα 3.2 Ηλικιακή Ομάδα

Η ερώτηση που αφορούσε στην ηλικιακή ομάδα των ερωτηθέντων περιελάμβανε 6 κατηγορίες και σύμφωνα με τις απαντήσεις, τα ποσοστά που προέκυψαν είναι 3% (1 άτομο) στην κατηγορία 18-24 ετών, 15% (6 άτομα) στην κατηγορία 25-34 ετών, 10% (4 άτομα) στην κατηγορία 35-44 ετών, 33% (13 άτομα) στην κατηγορία 45-54 ετών, 21% (8 άτομα) στην κατηγορία 55-64 ετών και 18% (7 άτομα) στην κατηγορία άνω των 65 ετών.

Πίνακας 3.3 Επίπεδο Εκπαίδευσης

ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΚΩΔ.	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ	1	1	3%
ΓΥΜΝΑΣΙΟ	2	0	0%
ΛΥΚΕΙΟ	3	1	3%
ΙΕΚ	4	0	0%
ΑΕΙ/ΤΕΙ	5	21	54%
MSc/Phd	6	16	41%
		39	100%

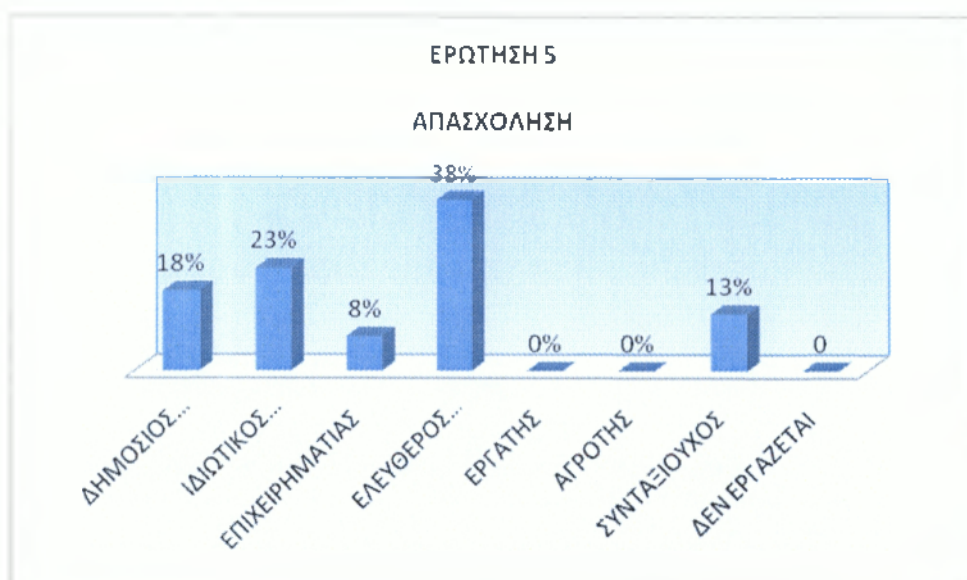
Διάγραμμα 3.3 Επίπεδο Εκπαίδευσης

Αναφορικά με το επίπεδο εκπαίδευσης του δείγματος, το 3% (1 άτομο) δήλωσε ότι είναι απόφοιτος δημοτικού, το 3% (1 άτομο) είναι απόφοιτος λυκείου, το 54% (21 άτομα) είναι απόφοιτοι ανώτατης/ανώτερης σχολής (ΑΕΙ-ΤΕΙ) και το 41% (16 άτομα) είναι κάτοχοι μεταπτυχιακού/διδακτορικού διπλώματος. Παρατηρούμε ότι το επίπεδο εκπαίδευσης των αιρετών του Δήμου Θεσσαλονίκης είναι πολύ υψηλό.

Πίνακας 3.4 Απασχόληση

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	ΚΩΔ.	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	1	7	18%
ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	2	9	23%
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ	3	3	8%
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑΣ	4	15	38%
ΕΡΓΑΤΗΣ	5	0	0%
ΑΓΡΟΤΗΣ	6	0	0%
ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΣ	7	5	13%
ΔΕΝ ΕΡΓΑΖΕΤΑΙ	8	0	0
		39	100%

Διάγραμμα 3.4 Απασχόληση

Όσον αφορά την απασχόληση-επάγγελμα των ερωτηθέντων, στο δείγμα κυριαρχούν οι ελεύθεροι επαγγελματίες με ποσοστό 38%, ενώ το δεύτερο μεγαλύτερο ποσοστό το κατέχουν οι ιδιωτικοί υπάλληλοι με 23%. Έπειτα ακολουθούν οι δημόσιοι υπάλληλοι με ποσοστό 18%, οι συνταξιούχοι οι οποίοι κατέχουν το 13% του συνόλου και οι επιχειρηματίες με 8%. Αξίζει να σημειωθεί ότι στις κατηγορίες εργάτες ή αγρότες δεν ανήκει κανένας από τους ερωτηθέντες.

Πίνακας 3.5 Προηγούμενη συμμετοχή σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης

ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	ΚΩΔ.	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	1	17	44%
ΟΧΙ	2	22	56%
		39	100%

Διάγραμμα 3.5 Προηγούμενη συμμετοχή σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης

Το διάγραμμα 3.5 μας απεικονίζει το ποσοστό των αιρετών που είχε προηγούμενη συμμετοχή σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης που φτάνει το 44%, ήτοι 17 αιρετοί και σε αυτούς που δεν είχαν προηγούμενη συμμετοχή 56%, ήτοι 22 αιρετοί.

Πίνακας 3.6 Αυτοδιοικητική εμπειρία αιρετών

ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΑΙΡΕΤΩΝ		
ΑΙΡΕΤΟΙ ΜΕ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ	18	46%
ΑΙΡΕΤΟΙ ΧΩΡΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ	21	54%
ΑΙΡΕΤΟΙ ΠΟΥ ΑΠΑΝΤΗΣΑΝ ΣΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ	39	100%

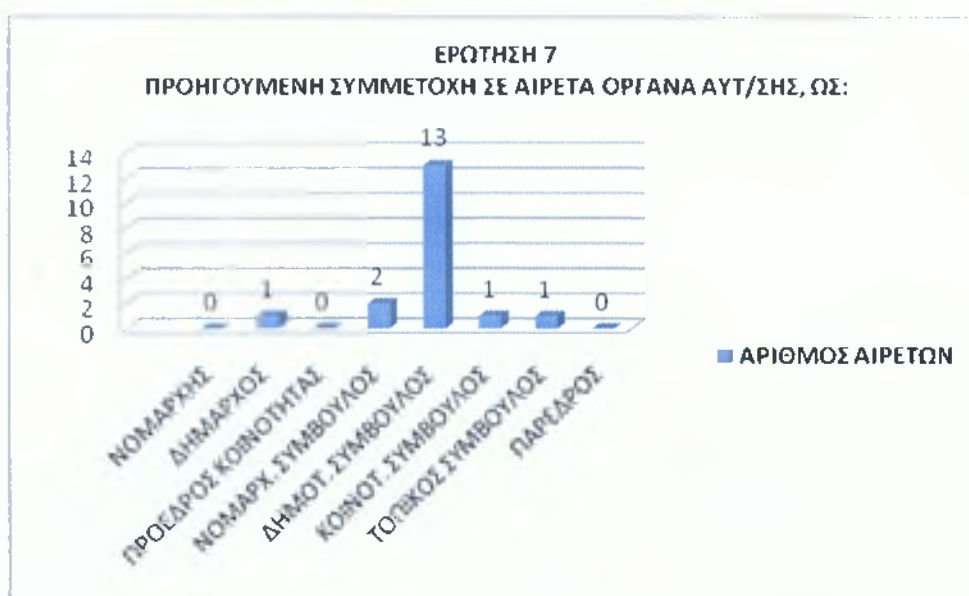

Διάγραμμα 3.6 Αυτοδιοικητική εμπειρία αιρετών

Όσον αφορά την αυτοδιοικητική εμπειρία των αιρετών, το 54% (21 άτομα) δεν έχει εμπειρία, ενώ το 46% των αιρετών έχει (18 άτομα).

Πίνακας 3.7 Προηγούμενη συμμετοχή αιρετών σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης ως:

ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΑΙΡΕΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΑΥΤ/ΣΗΣ, ΩΣ:	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
ΝΟΜΑΡΧΗΣ	0
ΔΗΜΑΡΧΟΣ	1
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ	0
ΝΟΜΑΡΧ. ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	2
ΔΗΜΟΤ. ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	13
ΚΟΙΝΟΤ. ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	1
ΤΟΠΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	1
ΠΑΡΕΔΡΟΣ	0
ΣΥΝΟΛΟ	18

Διάγραμμα 3.7 Προηγούμενη συμμετοχή αιρετών σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης ως:

Από το 46% (18 άτομα) των αιρετών με προηγούμενη αυτοδιοικητική εμπειρία, τα 13 άτομα υπήρξαν Δημοτικοί Σύμβουλοι, 1 άτομο Δήμαρχος, 2 άτομα Νομαρχιακοί Σύμβουλοι, 1 άτομο Κοινοτικός Σύμβουλος και 1 άτομο Τοπικός Σύμβουλος.

Πίνακας 3.8 Έτη συμμετοχής

ΕΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
< 4	10
4-8	2
8-12	2
12-16	3
> 16	2
ΣΥΝΟΛΟ	19

Διάγραμμα 3.8 Έτη συμμετοχής

Διερευνώντας τα έτη συμμετοχής των αιρετών σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης, βλέπουμε ότι οι περισσότεροι (10 άτομα) έχουν προηγούμενη αυτοδιοικητική εμπειρία μικρότερη ή ίση των 4 ετών, 2 άτομα έχουν εμπειρία 4-8 έτη, 2 άτομα έχουν εμπειρία 8-12 ετών, 3 άτομα από 12 έως 16 έτη και 2 άτομα έχουν περισσότερο από 16 έτη εμπειρία.

Πίνακας 3.9 Προηγούμενη συμμετοχή στο κοινοβούλιο ή σε θέσεις ευθύνες στο δημόσιο τομέα

ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	ΚΩΔ.	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	1	6	15%
ΌΧΙ	2	33	85%
		39	100%

Διάγραμμα 3.9 Προηγούμενη συμμετοχή στο κοινοβούλιο ή σε θέσεις ευθύνες στο δημόσιο τομέα

Από το ερωτηθέν δείγμα αιρετών η πλειοψηφία δεν είχε προηγούμενη συμμετοχή στο κοινοβούλιο ή σε θέσεις ευθύνες στο δημόσιο τομέα (85%), ενώ μόνο το 15% συμμετείχε.

Πίνακας 3.10 Κοινοβουλευτική εμπειρία αιρετών

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΑΙΡΕΤΩΝ		
ΑΙΡΕΤΟΙ ΜΕ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ	6	15%
ΑΙΡΕΤΟΙ ΧΩΡΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ	33	85%
ΑΙΡΕΤΟΙ ΠΟΥ ΑΠΑΝΤΗΣΑΝ ΣΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ	39	100%

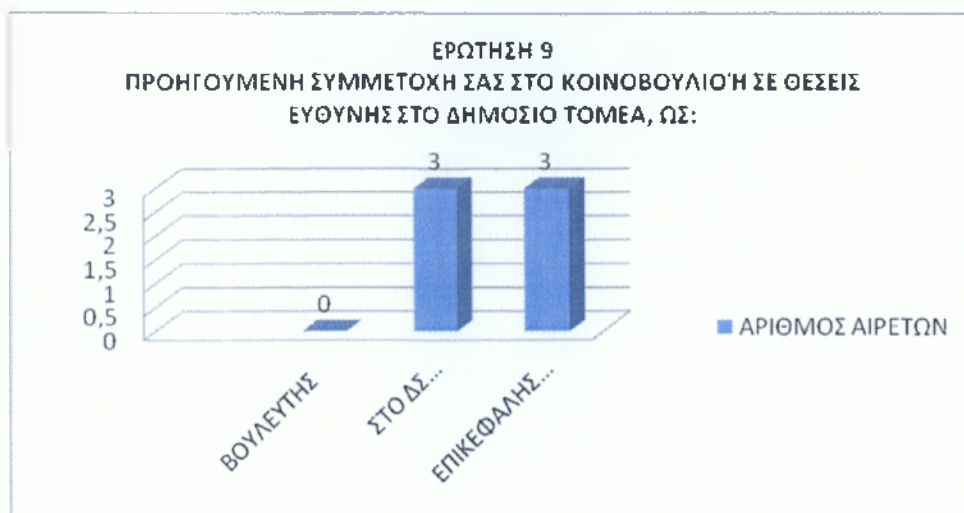
Διάγραμμα 3.10 Κοινοβουλευτική εμπειρία αιρετών

Σύμφωνα με το διάγραμμα 3.10, το 85% των αιρετών (33 άτομα) δεν έχει κοινοβουλευτική εμπειρία, ενώ μόνο το 15% έχει (6 άτομα).

Πίνακας 3.11 Προηγούμενη συμμετοχή στο κοινοβούλιο ή σε θέσεις ευθύνης στο δημόσιο τομέα ως:

ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΑΣ ΣΤΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ Ή ΣΕ ΘΕΣΕΙΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΤΟΜΕΑ, ΩΣ:	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ	0
ΣΤΟ ΔΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ	3
ΕΠΙΚΕΦΑΛΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	3
ΣΥΝΟΛΟ	6

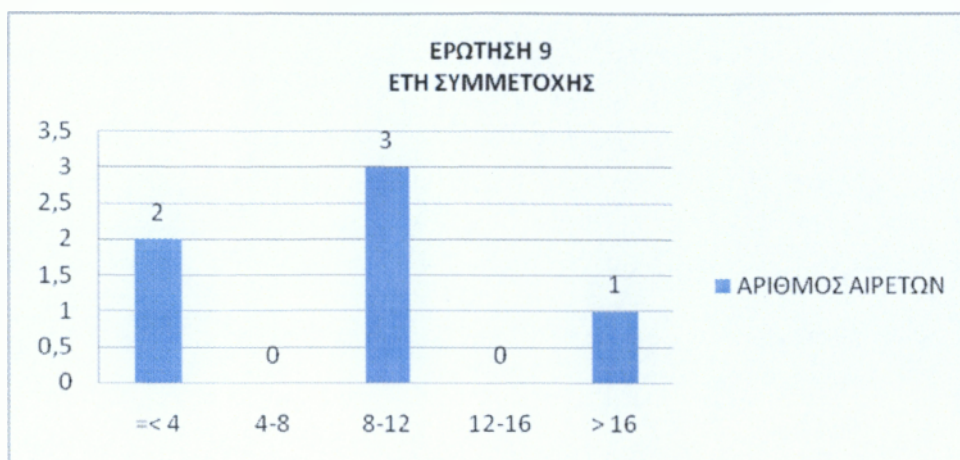

Διάγραμμα 3.11 Προηγούμενη συμμετοχή στο κοινοβούλιο ή σε θέσεις ευθύνης στο δημόσιο τομέα ως:

Από τα 6 άτομα με προηγούμενη συμμετοχή στο κοινοβούλιο ή σε θέσεις ευθύνης στο δημόσιο τομέα, τα 3 συμμετείχαν σε ΔΣ Οργανισμού και τα άλλα 3 ήταν επικεφαλής δημόσιας υπηρεσίας.

Πίνακας 3.12 Έτη συμμετοχής

ΕΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
=< 4	2
4-8	0
8-12	3
12-16	0
> 16	1
ΣΥΝΟΛΟ	6

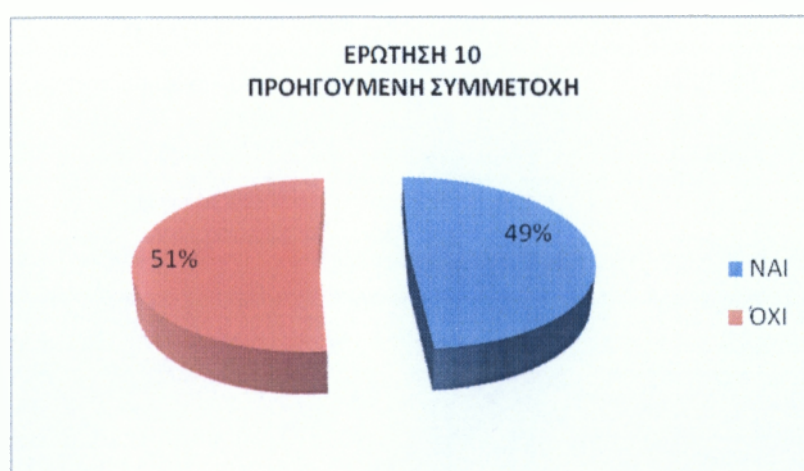

Διάγραμμα 3.12 Έτη συμμετοχής

Διερευνώντας τα έτη συμμετοχής των αιρετών στο κοινοβούλιο ή σε θέσεις ευθύνης στο δημόσιο τομέα, βλέπουμε ότι οι περισσότεροι (3 άτομα) έχουν εμπειρία 8-12 έτη, 2 άτομα μικρότερη ή ίση των 4 ετών και 1 άτομο έχει περισσότερο από 16 έτη εμπειρία.

Πίνακας 3.13 Προηγούμενη συμμετοχή σε τοπικά συλλογικά σχήματα

ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	ΚΩΔ.	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	1	19	49%
ΟΧΙ	2	20	51%
		39	100%

Διάγραμμα 3.13 Προηγούμενη συμμετοχή σε τοπικά συλλογικά σχήματα

Το παρακάτω διάγραμμα μας απεικονίζει το ποσοστό των ερωτηθέντων αιρετών οι οποίοι είχαν προηγούμενη συμμετοχή σε τοπικά συλλογικά σχήματα. Παρατηρούμε ότι το 51% δεν έχει προηγούμενη συμμετοχή, σε αντίθεση με το 49% που έχει.

Πίνακας 3.14 Εμπειρία αιρετών σε συλλογικά σχήματα

ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΑΙΡΕΤΩΝ ΣΕ ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΣΧΗΜΑΤΑ		
ΑΙΡΕΤΟΙ ΜΕ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ	19	49%
ΑΙΡΕΤΟΙ ΧΩΡΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ	20	51%
ΑΙΡΕΤΟΙ ΠΟΥ ΑΠΑΝΤΗΣΑΝ ΣΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ	39	100%

Διάγραμμα 3.14 Εμπειρία αιρετών σε συλλογικά σχήματα

Σύμφωνα με το παραπάνω διάγραμμα, σχεδόν οι μισοί αιρετοί (19 άτομα) έχουν εμπειρία σε συλλογικά σχήματα και οι υπόλοιποι 20 αιρετοί δεν έχουν.

Πίνακας 3.15 Προηγούμενη συμμετοχή σε τοπικά συλλογικά σχήματα

ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΣΧΗΜΑΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
Πολιτιστικός/περιβαλλοντικός σύλλογος	11
Συνεταιρισμός	1
Επιμελητήριο	3
Επαγγελματικός σύλλογος (προσδιορίστε)	9
Αθλητικός σύλλογος	4
Άλλο (προσδιορίστε)	1
ΣΥΝΟΛΟ	29

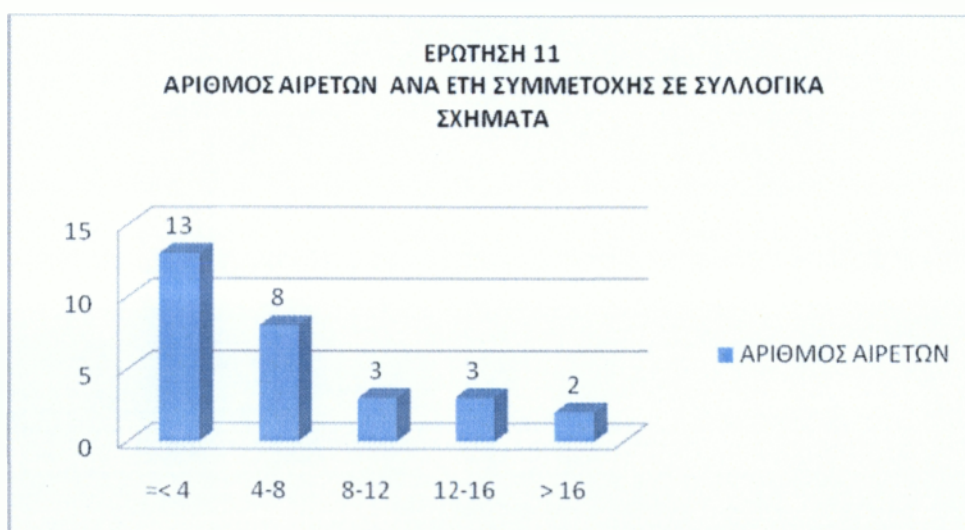

Διάγραμμα 3.15 Προηγούμενη συμμετοχή σε τοπικά συλλογικά σχήματα

Από τους 19 αιρετούς που έχουν εμπειρία σε συλλογικά σχήματα, οι 11 συμμετείχαν σε πολιτιστικό / περιβαλλοντικό σύλλογο, 9 συμμετείχαν σε επαγγελματικό σύλλογο, 4 σε αθλητικό, 3 σε επιμελητήριο, 1 αιρετός συμμετείχε σε συνεταιρισμό και άλλος 1 σε άλλο σύλλογο.

Πίνακας 3.16 Έτη συμμετοχής

ΕΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
=< 4	13
4-8	8
8-12	3
12-16	3
> 16	2
ΣΥΝΟΛΟ	29

Διάγραμμα 3.16 Έτη συμμετοχής

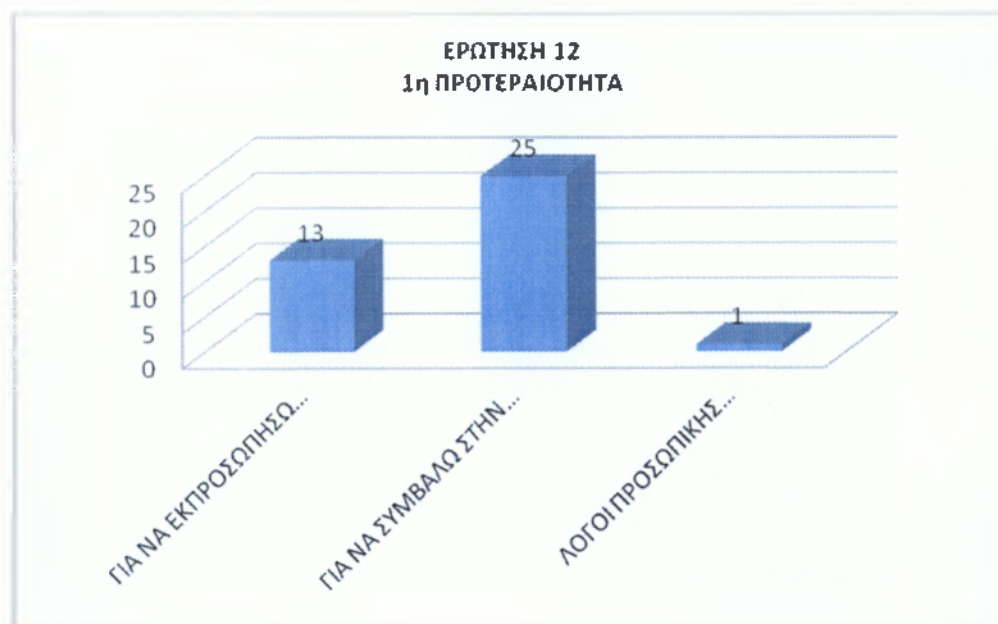
Διερευνώντας τα έτη συμμετοχής των αιρετών σε συλλογικά σχήματα, βλέπουμε ότι οι περισσότεροι (13 άτομα) έχουν εμπειρία μικρότερη ή ίση των 4 ετών, 8 άτομα έχουν εμπειρία 4-8 έτη, 3 άτομα έχουν εμπειρία 8-12 ετών, 3 άτομα από 12 έως 16 έτη και 2 άτομα έχουν περισσότερο από 16 έτη εμπειρία.

Πίνακας 3.17 Κίνητρα συμμετοχής

ΚΙΝΗΤΡΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ		
	1	2	3
ΓΙΑ ΝΑ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΩ ΤΟΥΣ ΣΥΜΠΟΛΙΤΕΣ ΜΟΥ ΚΑΙ ΝΑ ΛΥΣΩ ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥΣ	13	25	1
ΓΙΑ ΝΑ ΣΥΜΒΑΛΩ ΣΤΗΝ ΕΠΙΛΥΣΗ ΤΟΠΙΚΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΠΙΚΩΝ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ	25	13	1
ΛΟΓΟΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΑΝΕΛΙΞΗΣ	1	1	37
Άλλο (προσδιορίστε):			
Δξ/δα			
max # απαντήσεων	25	25	37

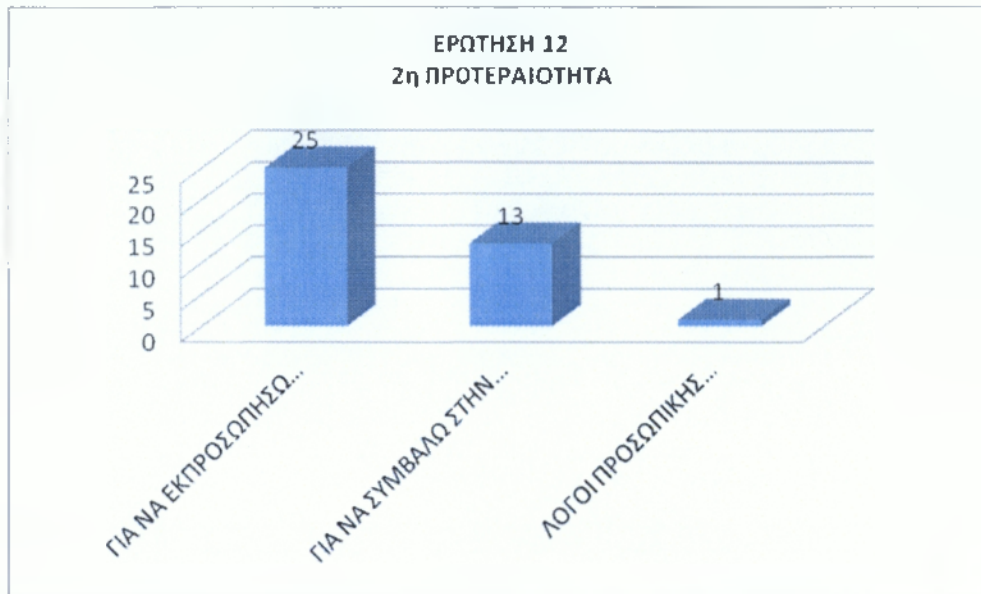
Για την ερώτηση «ποια ήταν τα κίνητρα συμμετοχής σας στις δημοτικές εκλογές», δόθηκαν στους αιρετούς 3 απαντήσεις, οι οποίες τους ζητήθηκε να ιεραρχηθούν ανάλογα με τη σημαντικότητα τους. Έτσι προέκυψαν τα παρακάτω διαγράμματα τα οποία απεικονίζουν τις προτεραιότητες των αιρετών.

Διάγραμμα 3.17 Κίνητρα συμμετοχής 1η Προτεραιότητα

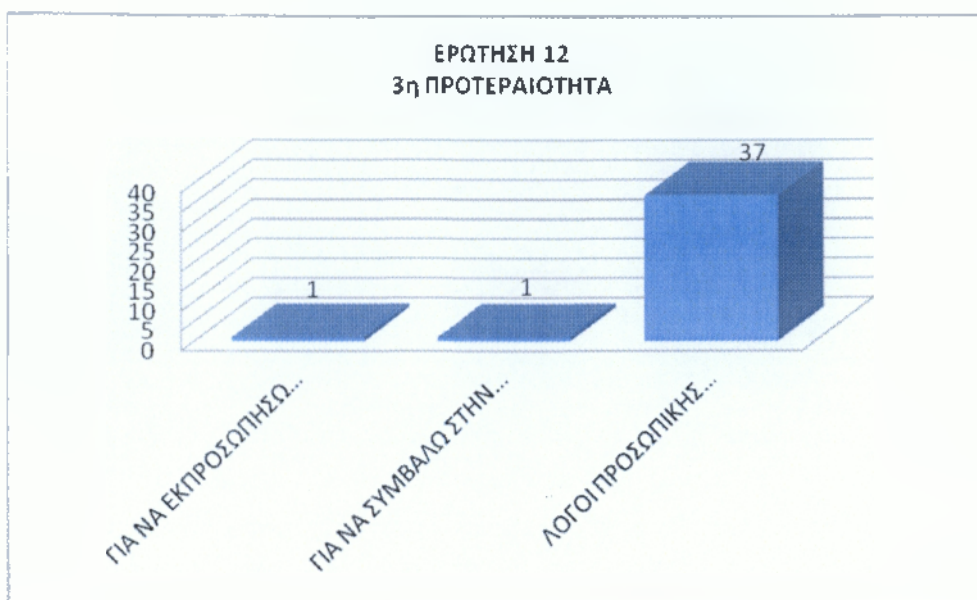

Το διάγραμμα 3.17 μας δείχνει ότι 1η προτεραιότητα των αιρετών ήταν η συμβολή τους στην επίλυση των τοπικών προβλημάτων και στην αξιοποίηση των τοπικών δυνατοτήτων με μέγιστο αριθμό απαντήσεων 25 άτομα.

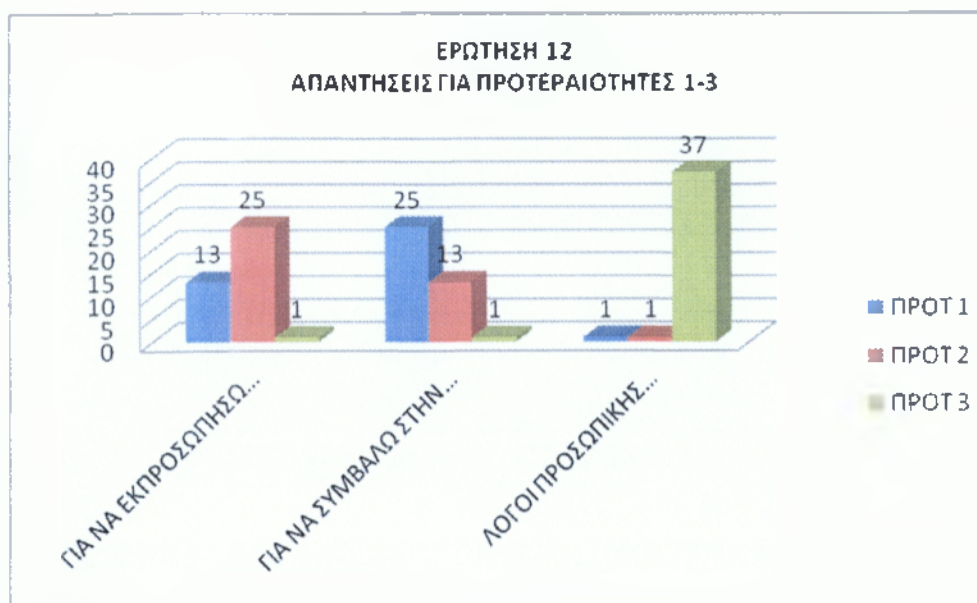
Διάγραμμα 3.18 Κίνητρα συμμετοχής 2η Προτεραιότητα

Το διάγραμμα 3.18 μας δείχνει ότι 2η προτεραιότητα των αιρετών ήταν η εκπροσώπηση των συμπολιτών του και η επίλυση των προβλημάτων τους, με μέγιστο αριθμό απαντήσεων 25 άτομα.

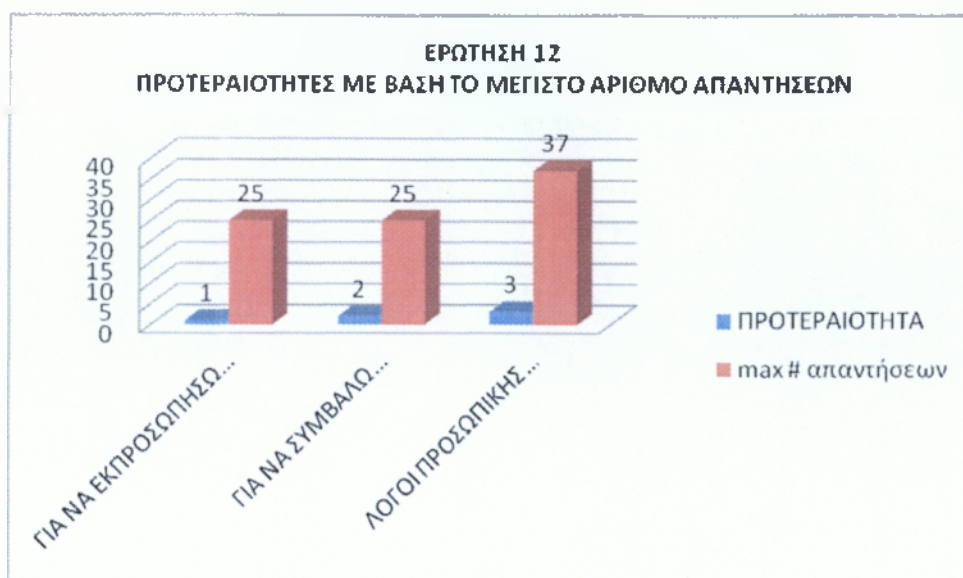
Διάγραμμα 3.19 Κίνητρα συμμετοχής 3η Προτεραιότητα

Τέλος το διάγραμμα 3.19 μας δείχνει ότι 3η προτεραιότητα των αιρετών ήταν λόγοι προσωπικής ανέλιξης, με μέγιστο αριθμό απαντήσεων τα 37 άτομα.

Διάγραμμα 3.20 Κίνητρα συμμετοχής Προτεραιότητες 1-3

Το διάγραμμα 3.20 απεικονίζει συνολικά τις απαντήσεις για τις προτεραιότητες 1-3.

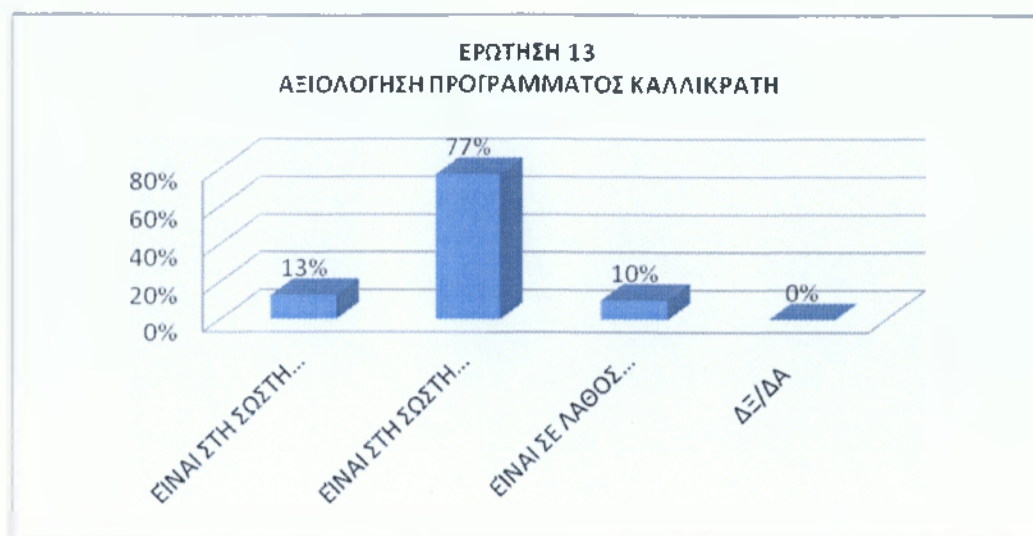

Διάγραμμα 3.21 Κίνητρα συμμετοχής – max απαντήσεων

Το διάγραμμα 3.21 απεικονίζει τις προτεραιότητες των αιρετών με βάση το μέγιστο αριθμό απαντήσεων.

Πίνακας 3.18 Αξιολόγηση Προγράμματος Καλλικράτη

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ	ΚΩΔ.	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΕΙΝΑΙ ΣΤΗ ΣΩΣΤΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ	1	5	13%
ΕΙΝΑΙ ΣΤΗ ΣΩΣΤΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΑΛΛΑ ΕΧΕΙ ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	2	30	77%
ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΛΑΘΟΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ	3	4	10%
ΔΕ/ΔΑ	4	0	0%
		39	100%

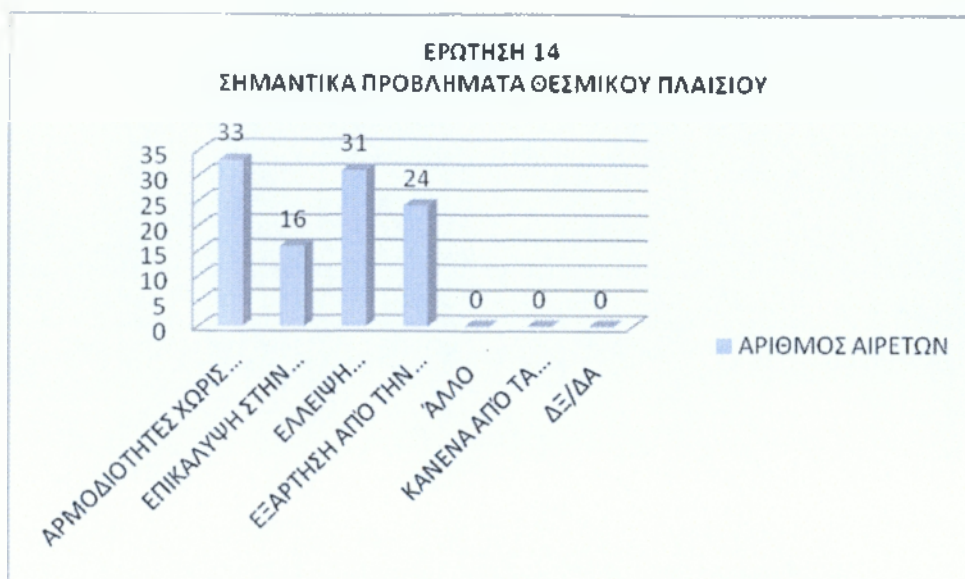

Διάγραμμα 3.22 Αξιολόγηση Προγράμματος Καλλικράτη

Στην παραπάνω ερώτηση ζητήθηκε από τους αιρετούς να αξιολογήσουν το πρόγραμμα Καλλικράτης για την Α'βάθμια αυτοδιοίκηση. Παρατηρούμε ότι το 77% των αιρετών, ήτοι 30 άτομα, θεωρεί πως το πρόγραμμα είναι στην σωστή κατεύθυνση, αλλά έχει αδυναμίες, το 13% (5 άτομα) θεωρεί ότι είναι στη σωστή κατεύθυνση και το υπόλοιπο 10% (4 άτομα) θεωρεί πως το πρόγραμμα είναι σε λάθος κατεύθυνση.

Πίνακας 3.19 Σημαντικά προβλήματα θεσμικού πλαισίου

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΧΩΡΙΣ ΤΟΥΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ	33
ΕΠΙΚΑΛΥΨΗ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	16
ΕΛΛΕΙΨΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΑΣ	31
ΕΞΑΡΤΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	24
ΑΛΛΟ	0
ΚΑΝΕΝΑ ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΠΑΝΩ	0
ΔΞ/ΔΑ	0

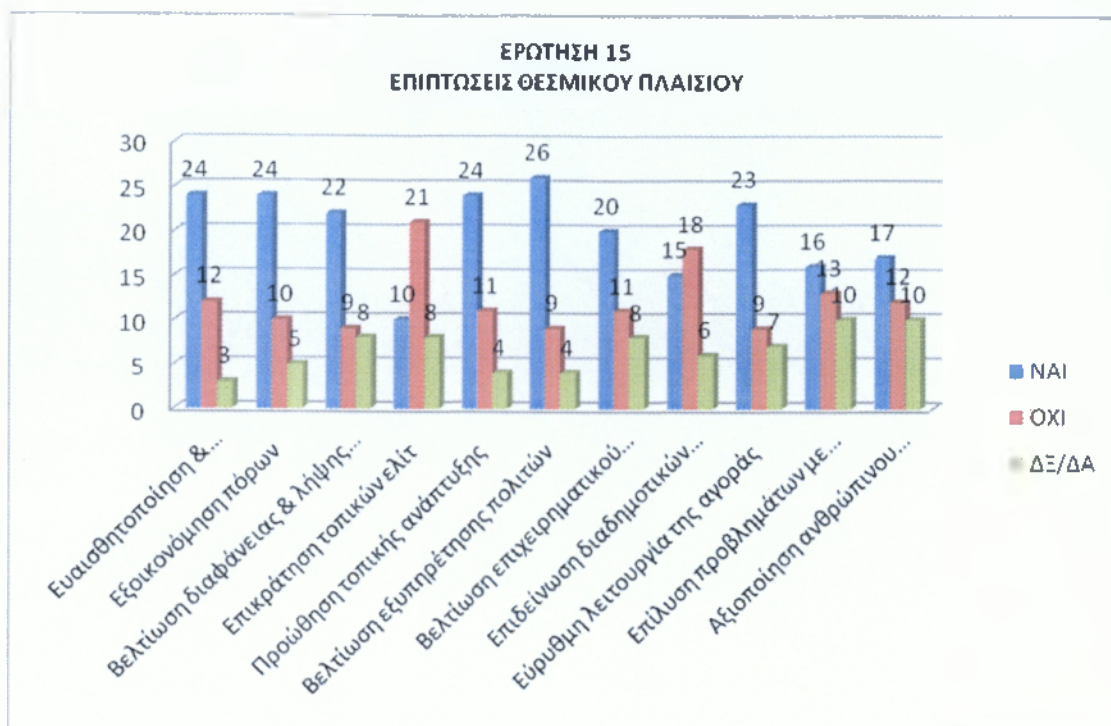
Διάγραμμα 3.23 Σημαντικά προβλήματα θεσμικού πλαισίου

Στην ερώτηση για το ποια θεωρούν πως είναι τα σημαντικά προβλήματα του θεσμικού πλαισίου για την Α'βάθμια αυτοδιοίκηση, 33 άτομα απάντησαν πως είναι οι αρμοδιότητες χωρίς τους αντίστοιχους πόρους, 31 άτομα πως είναι η έλλειψη οικονομικής αυτοτέλειας, 24 άτομα θεωρούν σημαντικό πρόβλημα την εξάρτηση από την κεντρική διοίκηση και 16 άτομα την επικάλυψη στην κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ δήμων και περιφέρειας.

Πίνακας 3.20 Επιπτώσεις θεσμικού πλαισίου

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΕ/ΔΑ
Ευαισθητοποίηση & ενεργοποίηση πολιτών	24	12	3
Εξοικονόμηση πόρων	24	10	5
Βελτίωση διαφάνειας & λήψης αποφάσεων	22	9	8
Επικράτηση τοπικών ελίτ	10	21	8
Προώθηση τοπικής ανάπτυξης	24	11	4
Βελτίωση εξυπηρέτησης πολιτών	26	9	4
Βελτίωση επιχειρηματικού περιβάλλοντος	20	11	8
Επιδείνωση διαδημοτικών ανισοτήτων	15	18	6
Εύρυθμη λειτουργία της αγοράς	23	9	7
Επίλυση προβλημάτων με μετανάστες	16	13	10
Αξιοποίηση ανθρωπίνου δυναμικού Δήμου	17	12	10

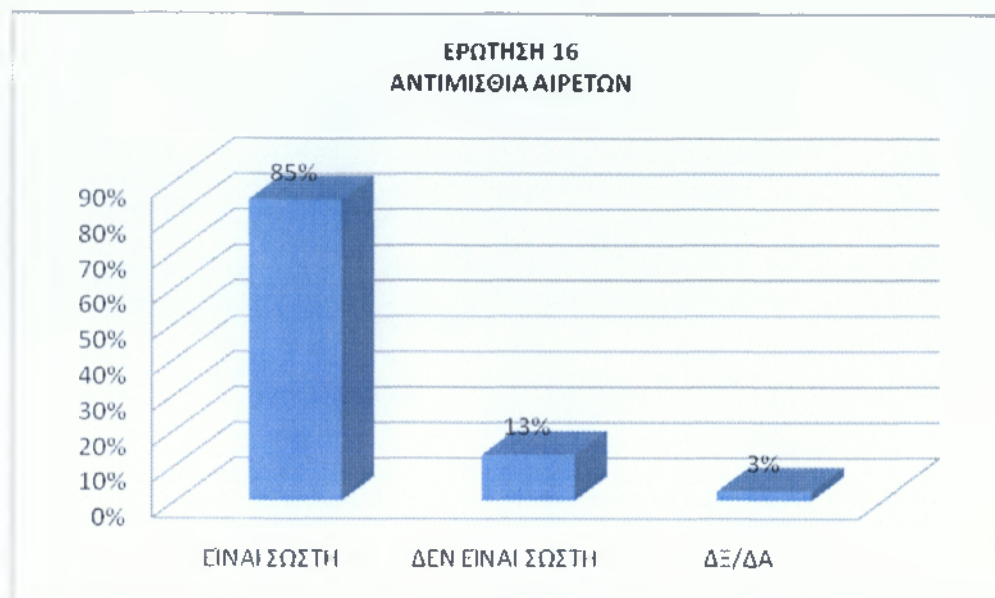

Διάγραμμα 3.24 Επιπτώσεις θεσμικού πλαισίου

Το σύνολο του δείγματος ερωτήθηκε επιπλέον για το ποιες θεωρεί πως θα είναι οι σημαντικότερες επιπτώσεις του θεσμικού πλαισίου και όπως φαίνεται και στο διάγραμμα 3.24, ο μεγαλύτερος αριθμός αιρετών (26 άτομα) απάντησε πως η Α΄βάθμια αυτοδιοίκηση όπως θεσμοθετήθηκε θα συμβάλλει στη βελτίωση εξυπηρέτησης των πολιτών. Δεν είναι λίγοι και οι αιρετοί που πιστεύουν ότι θα συμβάλλει στην ευαισθητοποίηση και την ενεργοποίηση των πολιτών, στην εξοικονόμηση πόρων, στην προώθηση της τοπικής ανάπτυξης αλλά και στην εύρυθμη λειτουργία της αγοράς. Αντιθέτως, οι περισσότεροι δεν θεωρούν ότι θα συμβάλει στην επικράτηση των τοπικών ελίτ και στην επιδείνωση των διαδημοτικών ανισοτήτων.

Πίνακας 3.21 Αποψη αιρετών για την αντιμισθία που προβλέπεται για πρώτη φορά

ΑΝΤΙΜΙΣΘΙΑ ΑΙΡΕΤΩΝ	ΚΩΔ.	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΕΙΝΑΙ ΣΩΣΤΗ	1	33	85%
ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΣΩΣΤΗ	2	5	13%
ΔΞ/ΔΑ	3	1	3%
		39	100%

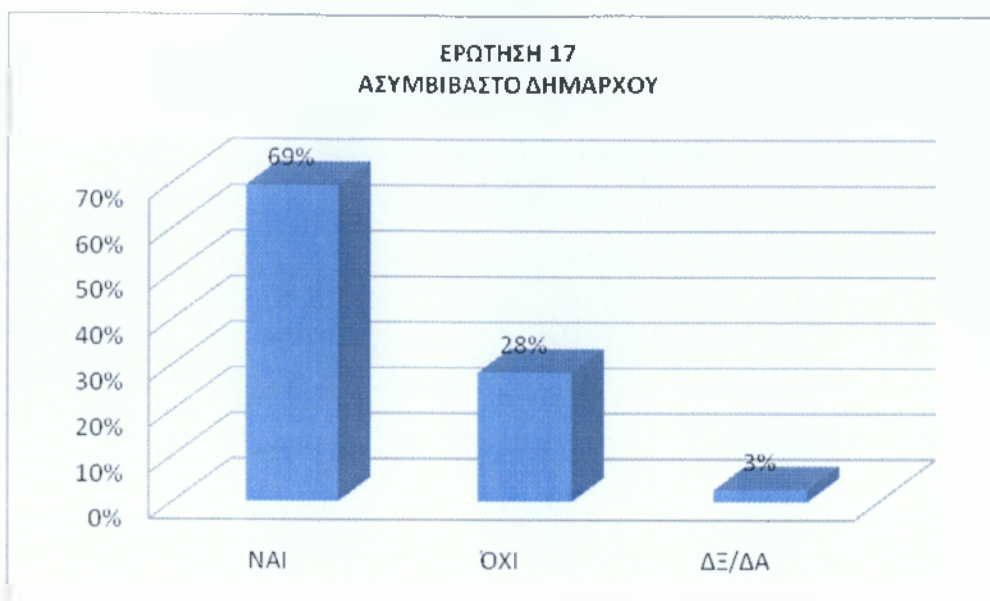
Διάγραμμα 3.25 Αποψη αιρετών για την αντιμισθία που προβλέπεται για πρώτη φορά

Στην ερώτηση πως θεωρούν την αντιμισθία για τους αιρετούς (Δημάρχους, Αντιδημάρχους, Προέδρους δημοτικών συμβουλίων) που προβλέπεται για πρώτη φορά, η πλειοψηφία των αιρετών (85%) απάντησε ότι είναι σωστή, λόγω του χρόνου που απαιτεί η ενασχόληση με τα κοινά από θέσεις ευθύνης.

Πίνακας 3.22 Αποψη αιρετών για το ασυμβίβαστο του δημάρχου

ΑΣΥΜΒΙΒΑΣΤΟ ΔΗΜΑΡΧΟΥ	ΚΩΔ.	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	1	27	69%
ΟΧΙ	2	11	28%
ΔΞ/ΔΑ	3	1	3%
		39	100%

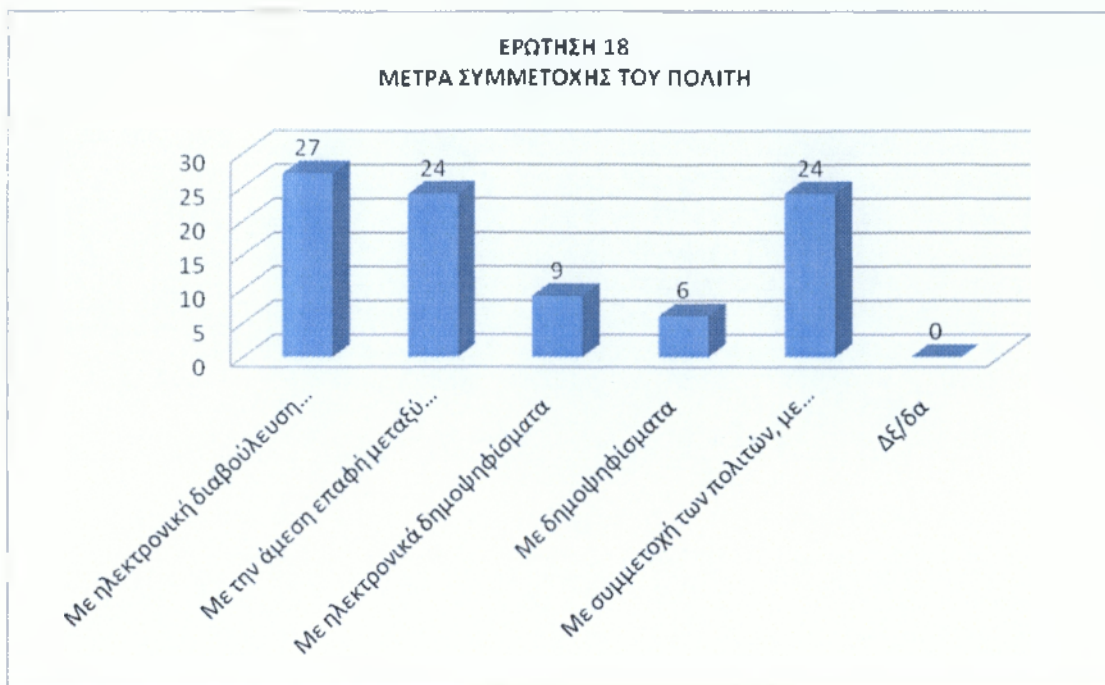

Διάγραμμα 3.26 Άποψη αιρετών για το ασυμβίβαστο του δημάρχου

Το διάγραμμα 3.26 παρουσιάζει την άποψη των αιρετών για το ασυμβίβαστο του δημάρχου μεταξύ δημαρχιακής και επαγγελματικής ιδιότητας. Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι το 69% συμφωνεί με την παραπάνω άποψη, το 28% δεν συμφωνεί και το 3% απάντησε «Δεν ξέρω/δεν απαντώ».

Πίνακας 3.23 Κατάλληλα μέτρα για τη συμμετοχή του πολίτη στο νέο σύστημα αυτοδιοίκησης

ΜΕΤΡΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
Με ηλεκτρονική διαβούλευση μέσω διαδικτύου	27
Με την άμεση επαφή μεταξύ δημοτικών. συμβούλων και πολιτών	24
Με ηλεκτρονικά δημοψηφίσματα	9
Με δημοψηφίσματα	6
Με συμμετοχή των πολιτών, με δικαίωμα λόγου, στις συνεδριάσεις του περιφερειακού συμβουλίου	24
Δξ/δα	0

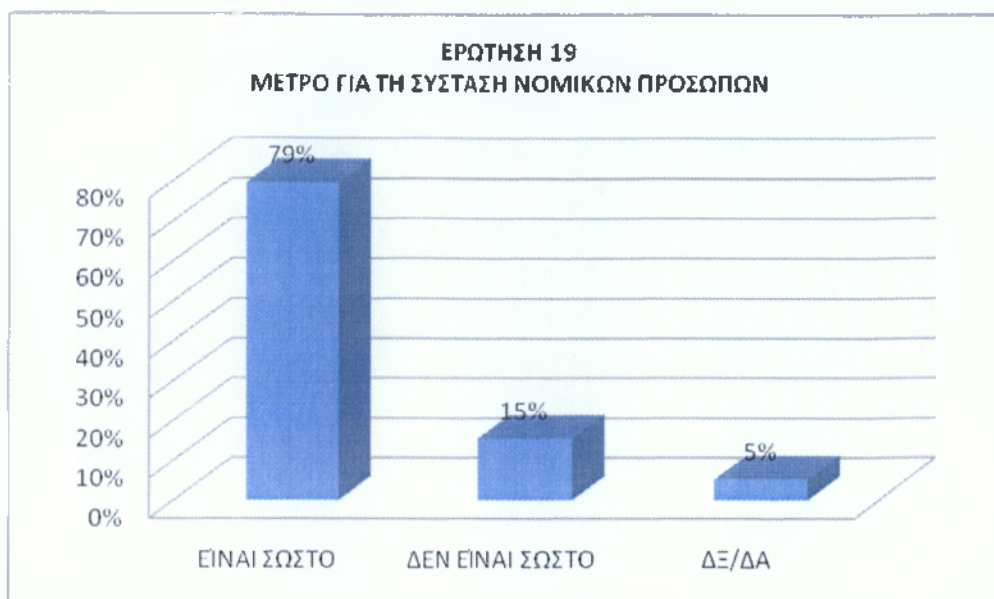

Διάγραμμα 3.27 Κατάλληλα μέτρα για τη συμμετοχή του πολίτη στο νέο σύστημα αυτοδιοίκησης

Στην ερώτηση ποιά θεωρείτε ως πιο κατάλληλα μέτρα για τη συμμετοχή του πολίτη στο νέο σύστημα αυτοδιοίκησης, 27 αιρετοί θεωρούν την ηλεκτρονική διαβούλευση μέσω διαδικτύου, 24 άτομα απάντησαν πως θεωρούν την άμεση επαφή μεταξύ δημοτικών συμβούλων και πολιτών, καθώς και τη συμμετοχή των πολιτών, με δικαίωμα λόγου, στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου. Έπειτα έρχονται με τη σύμφωνη γνώμη 9 αιρετών τα ηλεκτρονικά δημοψηφίσματα και τέλος τα δημοψηφίσματα ήταν η απάντηση 6 αιρετών.

Πίνακας 3.24 Αξιολόγηση του μέτρου για τον περιορισμένο αριθμό των νομικών προσώπων που επιτρέπεται να συσταθούν από τους δήμους

ΜΕΤΡΟ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΣΤΑΣΗ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ	ΚΩΔ.	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΕΙΝΑΙ ΣΩΣΤΟ	1	31	79%
ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΣΩΣΤΟ	2	6	15%
ΔΞ/ΔΑ	3	2	5%
		39	100%

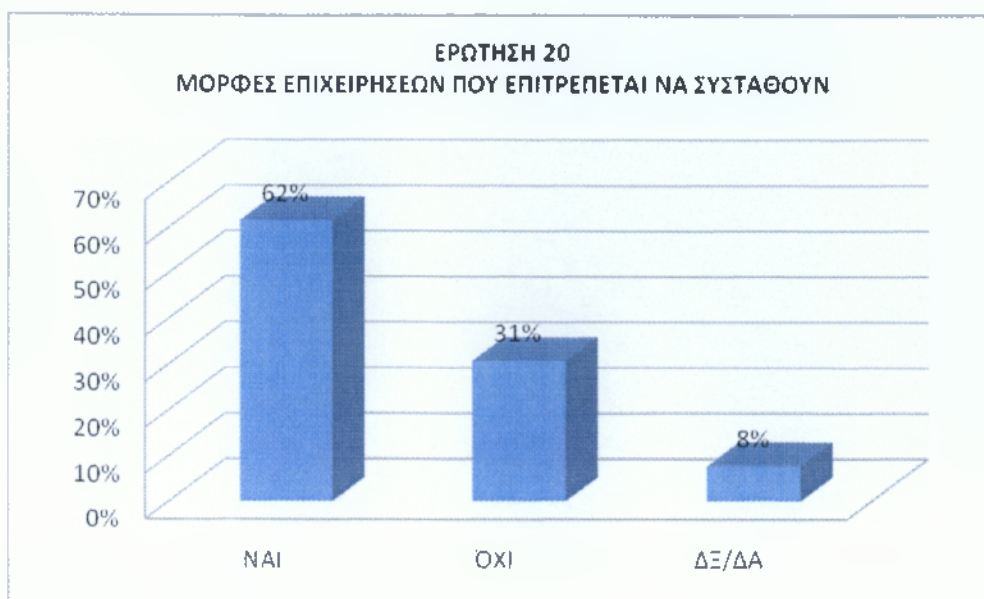

Διάγραμμα 3.28 Αξιολόγηση του μέτρου για τον περιορισμένο αριθμό των νομικών προσώπων που επιτρέπεται να συσταθούν από τους δήμους

Όταν ζητήθηκε από το σύνολο των αιρετών να αξιολογήσουν το μέτρο για τον περιορισμένο αριθμό των νομικών προσώπων που επιτρέπεται να συσταθούν από τους δήμους, το 79% δήλωσε πως είναι σωστό, ενώ το 15% πως δεν είναι σωστό. Υπήρχε και ένα 5% που απάντησε «Δεν ξέρω/δεν απαντώ».

Πίνακας 3.25 Αξιολόγηση του μέτρου για τις μορφές επιχειρήσεων που επιτρέπεται να συσταθούν από τους δήμους

ΜΟΡΦΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ ΝΑ ΣΥΣΤΑΘΟΥΝ	ΚΩΔ.	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	1	24	62%
ΌΧΙ	2	12	31%
ΔΞ/ΔΑ	3	3	8%
		39	100%

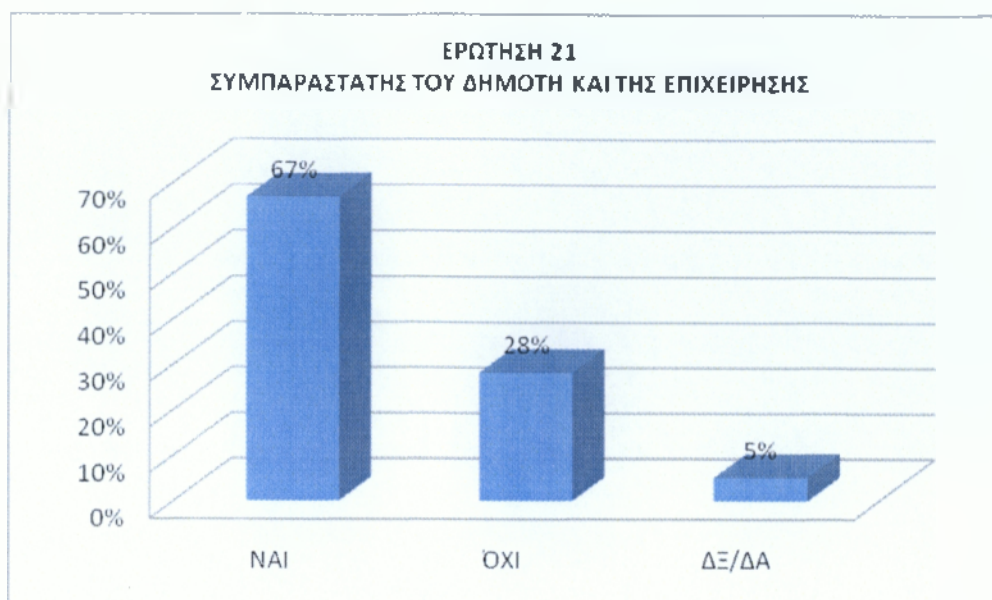

Διάγραμμα 3.29 Αξιολόγηση του μέτρου για τις μορφές επιχειρήσεων που επιτρέπεται να συσταθούν από τους δήμους

Στην ερώτηση εάν συμφωνούν οι αιρετοί με τις μορφές των επιχειρήσεων που επιτρέπεται να συσταθούν από τους δήμους, σύμφωνα με το πρόγραμμα Καλλικράτης, το 62% των αιρετών απάντησε ότι συμφωνεί, ενώ το 31% ότι δεν συμφωνεί με τις μορφές αυτές των επιχειρήσεων. Υπήρχε και ένα 8% που απάντησε «Δεν ξέρω/δεν απαντώ».

Πίνακας 3.26 Αξιολόγηση του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης για το αν θα βελτιώσει τις σχέσεις μεταξύ δήμου και δημοτών

ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΤΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΗ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	ΚΩΔ.	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	1	26	67%
ΟΧΙ	2	11	28%
ΔΞ/ΔΑ	3	2	5%
		39	100%

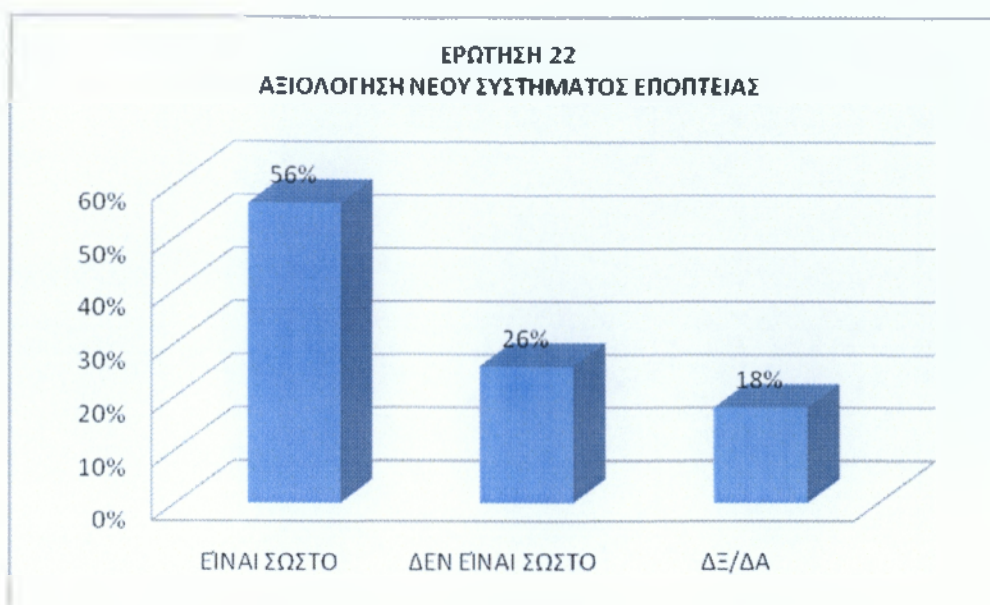
Διάγραμμα 3.30 Αξιολόγηση του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης για το αν θα βελτιώσει τις σχέσεις μεταξύ δήμου και δημοτών

Σχετικά με το εάν ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης θα βελτιώσει τις σχέσεις μεταξύ δήμου και δημοτών και θα καταπολεμήσει τα φαινόμενα κακοδιοίκησης, το 67% των αιρετών δήλωσε ότι θα το πετύχει αυτό, το 28% δεν συμφωνεί και το 5% δήλωσε «Δεν ξέρω/δεν απαντώ».

Πίνακας 3.27 Αξιολόγηση του νέου συστήματος εποπτείας των αποφάσεων των οργάνων του δήμου

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΝΕΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ	ΚΩΔ.	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΕΙΝΑΙ ΣΩΣΤΟ	1	22	56%
ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΣΩΣΤΟ	2	10	26%
ΔΞ/ΔΑ	3	7	18%
		39	100%

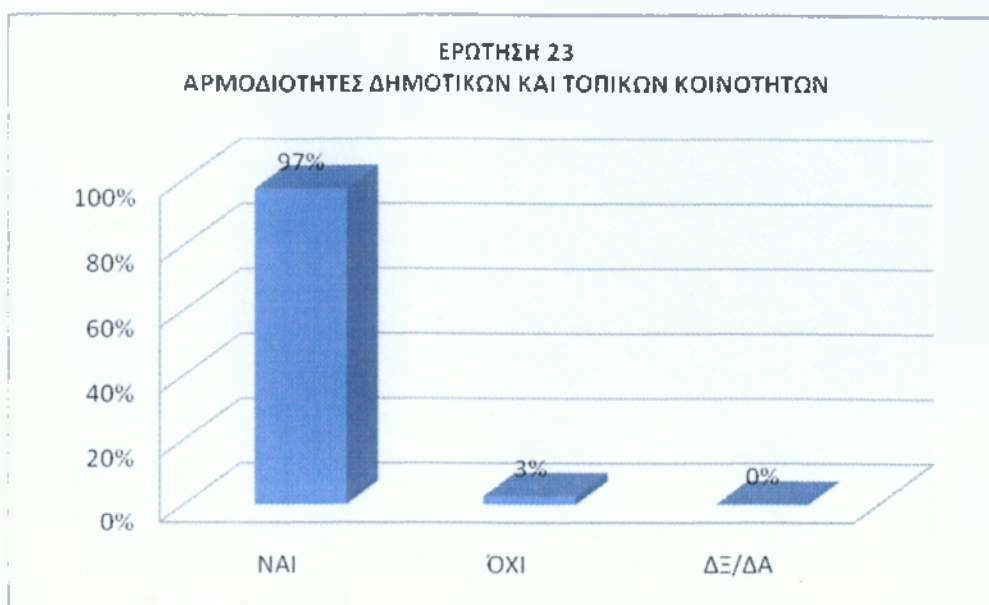
Διάγραμμα 3.31 Αξιολόγηση του νέου συστήματος εποπτείας των αποφάσεων των οργάνων του δήμου

Στη ερώτηση προς τους αιρετούς να αξιολογήσουν το νέο σύστημα εποπτείας των αποφάσεων των οργάνων του δήμου, το 56% απάντησε ότι είναι σωστό, ενώ το 26% δεν συμφωνεί. Υπήρχε και ένα 18% που απάντησε «Δεν ξέρω/δεν απαντώ».

Πίνακας 3.28 Αξιολόγηση για το αν οι δημοτικές και τοπικές κοινότητες θα έπρεπε να είχαν αποφασιστικές αρμοδιότητες

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ	ΚΩΔ.	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	1	38	97%
ΟΧΙ	2	1	3%
ΔΞ/ΔΑ	3	0	0%
		39	100%

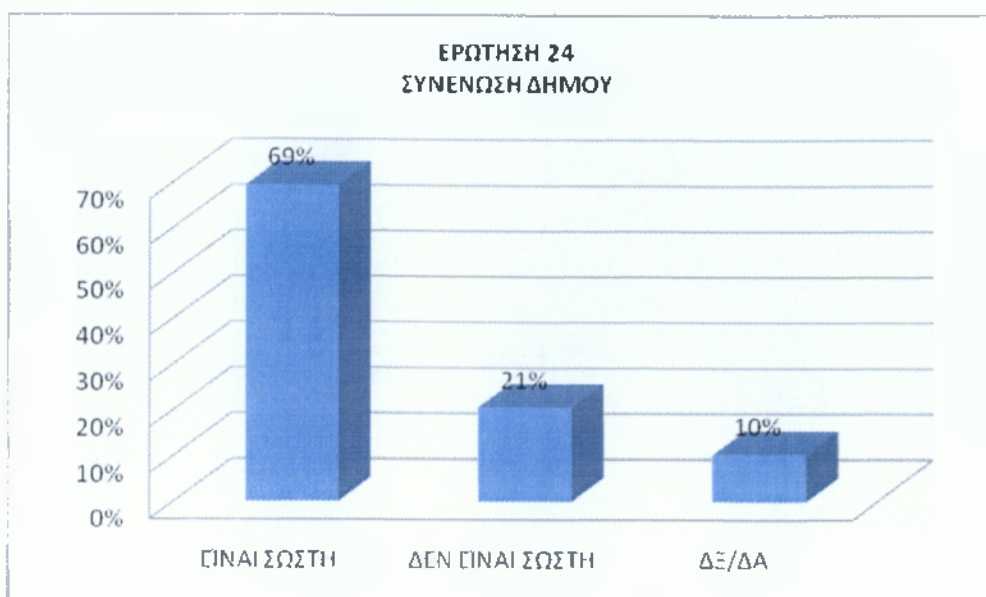

Διάγραμμα 3.32 Αξιολόγηση για το αν οι δημοτικές και τοπικές κοινότητες θα έπρεπε να είχαν αποφασιστικές αρμοδιότητες

Η ερώτηση «εάν θεωρείτε ότι οι δημοτικές και τοπικές κοινότητες θα έπρεπε να είχαν αποφασιστικές αρμοδιότητες» βρήκε σύμφωνη την πλειοψηφία των αιρετών.

Πίνακας 3.29 Αξιολόγηση της συνένωσης που εφαρμόστηκε στο δήμο

ΣΥΝΕΝΩΣΗ ΔΗΜΟΥ	ΚΩΔ.	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΕΙΝΑΙ ΣΩΣΤΗ	1	27	69%
ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΣΩΣΤΗ	2	8	21%
ΔΞ/ΔΑ	3	4	10%
		39	100%

Διάγραμμα 3.33 Αξιολόγηση της συνένωσης που εφαρμόστηκε στο δήμο

Το διάγραμμα 3.33 αφορά στην αξιολόγηση του προγράμματος Καλλικράτη για το Δήμο Θεσσαλονίκης στον οποίο ανήκουν οι αιρετοί που συμμετείχαν στην συγκεκριμένη έρευνα. Παρατηρούμε λοιπόν ότι το 69% των αιρετών θεωρεί ότι είναι σωστή η συνένωση που εφαρμόστηκε στο Δήμο, ενώ το 21% κρίνει πως δεν είναι σωστή η συνένωση αυτή. Ένα 10% απάντησε «Δεν ξέρω/δεν απαντώ».

Πίνακας 3.30 Τι πρέπει να περιλαμβάνει ένα αποτελεσματικό αποκεντρωμένο σύστημα διοίκησης

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΞ/ΔΑ
Περιορισμένος ρόλος του κεντρικού κράτους	34	1	3
Τροποποίηση του φορολογικού συστήματος	30	1	7
Σημαντική οικονομική αυτονομία	36	0	2
Άλλο	0	0	0
ΔΞ/δα	0	0	1

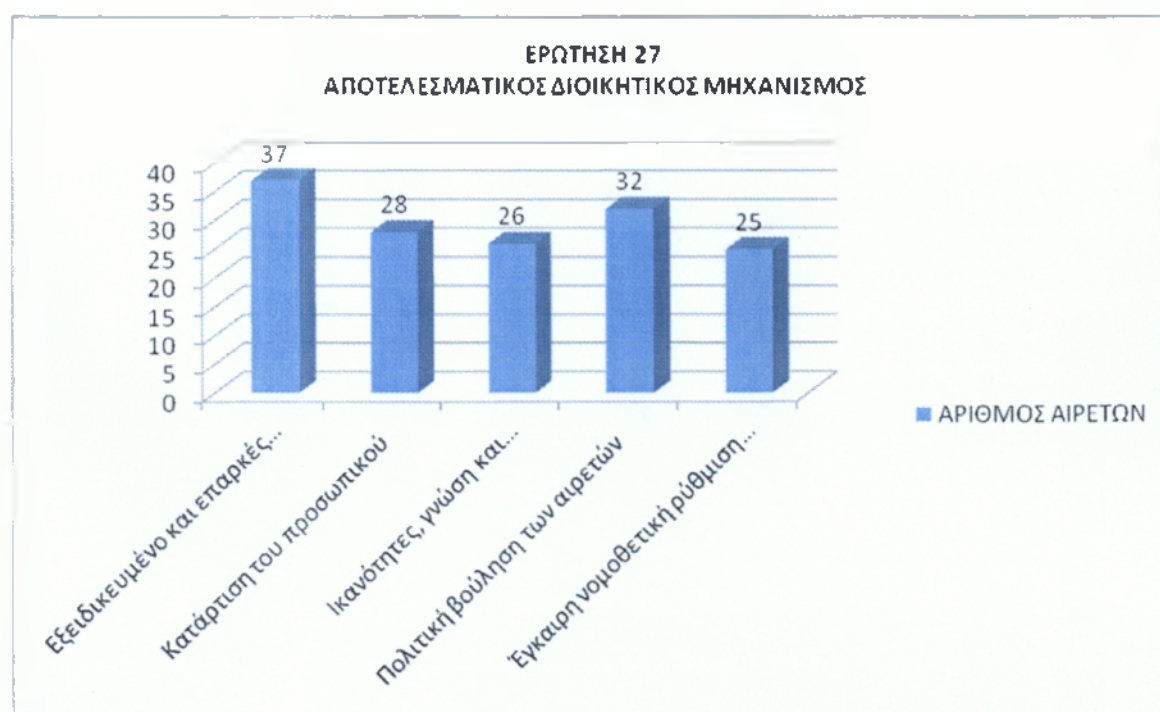

Διάγραμμα 3.34 Τι πρέπει να περιλαμβάνει ένα αποτελεσματικό αποκεντρωμένο σύστημα διοίκησης

Στην παραπάνω ερώτηση ζητήθηκε από το δείγμα της έρευνας να δηλώσει τι θεωρεί ότι πρέπει να περιλαμβάνει ένα αποτελεσματικό αποκεντρωμένο σύστημα διοίκησης. Παρατηρούμε ότι 36 αιρετοί θεωρούν ότι θα πρέπει να υπάρχει σημαντική οικονομική αυτονομία των βαθμίδων αυτοδιοίκησης με δικά τους έσοδα και μικρότερη εξάρτηση από τις κρατικές επιχορηγήσεις. 34 αιρετοί πιστεύουν στον περιορισμένο ρόλο του κεντρικού κράτους υπό την έννοια ότι το κράτος θα πρέπει να παρέχει μόνο τα δημόσια αγαθά εθνικής εμβέλειας, όπως άμυνα, δικαιοσύνη, θεσμικό/ρυθμιστικό πλαίσιο και να ασκεί μόνο αρμοδιότητες συντονισμού και κατεύθυνσης στις βασικές κοινωνικές υπηρεσίες, όπως εκπαίδευση, υγεία και κοινωνική αλληλεγγύη, ενώ 30 από τους αιρετούς θεωρούν ότι ένα αποτελεσματικό αποκεντρωμένο σύστημα διοίκησης θα πρέπει να περιλαμβάνει τροποποίηση του φορολογικού συστήματος με δυνατότητα αυτόνομης επιβολής και είσπραξης φόρων από τα τρία επίπεδα διοίκησης (κεντρικό κράτος, περιφέρειες, δήμοι).

Πίνακας 3.31 Τι απαιτείται για να εδραιωθεί ένας αποτελεσματικός διοικητικός μηχανισμός στην Α'βάθμια αυτοδιοίκηση

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
Εξειδικευμένο και επαρκές προσωπικό	37
Κατάρτιση του προσωπικού	28
Ικανότητες, γνώση και εμπειρία των αιρετών σε θέματα διοίκησης και προγραμματισμού	26
Πολιτική βούληση των αιρετών	32
Έγκαιρη νομοθετική ρύθμιση από το κράτος (όπου απαιτείται) και κωδικοποίηση της νομοθεσίας	25
Άλλο (προσδιορίστε):	
Δέ/δα	

Διάγραμμα 3.35 Τι απαιτείται για να εδραιωθεί ένας αποτελεσματικός διοικητικός μηχανισμός στην Α'βάθμια αυτοδιοίκηση

Παρακάτω, τέθηκε στους αιρετούς της έρευνας το ερώτημα «τι απαιτείται για να εδραιωθεί ένας αποτελεσματικός διοικητικός μηχανισμός στην Α'βάθμια αυτοδιοίκηση». Τα αποτελέσματα μας δείχνουν ότι 37 αιρετοί θεωρούν ότι απαιτείται εξειδικευμένο και επαρκές προσωπικό, 32 αιρετοί πολιτική βούληση των αιρετών, 28

αιρετοί κατάρτιση του προσωπικού, 26 αιρετοί πιστεύουν ότι απαιτούνται ικανότητες, γνώση και εμπειρία των αιρετών σε θέματα διοίκησης και προγραμματισμού και τέλος 25 αιρετοί πιστεύουν στην έγκαιρη νομοθετική ρύθμιση από το κράτος, όπου απαιτείται και κωδικοποίηση της νομοθεσίας.

Πίνακας 3.32 Αξιολόγηση για το αν το δημοτικό συμβούλιο είναι έτοιμο να ανταποκριθεί στην άσκηση των διευρυμένων αρμοδιοτήτων

ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	ΚΩΔ.	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΕΙΝΑΙ ΕΤΟΙΜΟ	1	17	44%
ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΠΕΡΙΟΔΟ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ	2	22	56%
ΔΞ/ΔΑ	3	0	0%
		39	100%

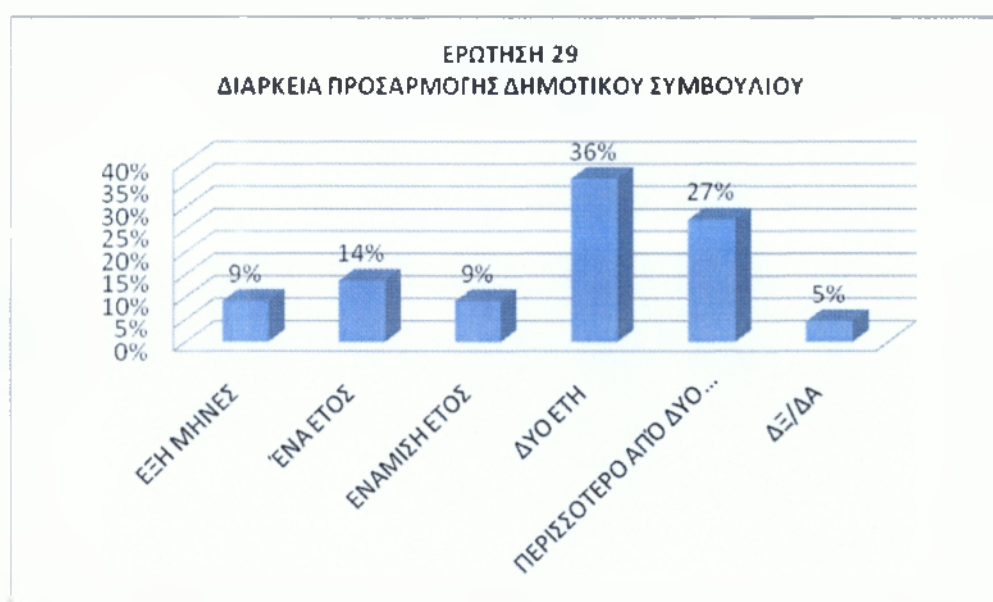
Διάγραμμα 3.36 Αξιολόγηση για το αν το δημοτικό συμβούλιο είναι έτοιμο να ανταποκριθεί στην άσκηση των διευρυμένων αρμοδιοτήτων

Όταν ρωτήθηκαν οι αιρετοί του Δήμου Θεσσαλονίκης εάν θεωρούν ότι το δημοτικό συμβούλιο είναι έτοιμο να ανταποκριθεί στην άσκηση των διευρυμένων αρμοδιοτήτων του ή χρειάζεται περίοδο προσαρμογής, το 56% απάντησε ότι χρειάζεται περίοδο προσαρμογής και το 44% ότι είναι έτοιμο.

Πίνακας 3.33 Πόσο εκτιμάται ότι θα διαρκέσει η αρχική περίοδος προσαρμογής μέχρις ότου ομαλοποιηθεί η λειτουργία του δήμου

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	ΚΩΔ.	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΕΞΗ ΜΗΝΕΣ	1	2	9%
ΕΝΑ ΕΤΟΣ	2	3	14%
ΕΝΑΜΙΣΗ ΕΤΟΣ	3	2	9%
ΔΥΟ ΕΤΗ	4	8	36%
ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΑΠΟ ΔΥΟ ΕΤΗ	5	6	27%
ΔΞ/ΔΑ	6	1	5%
		22	100%

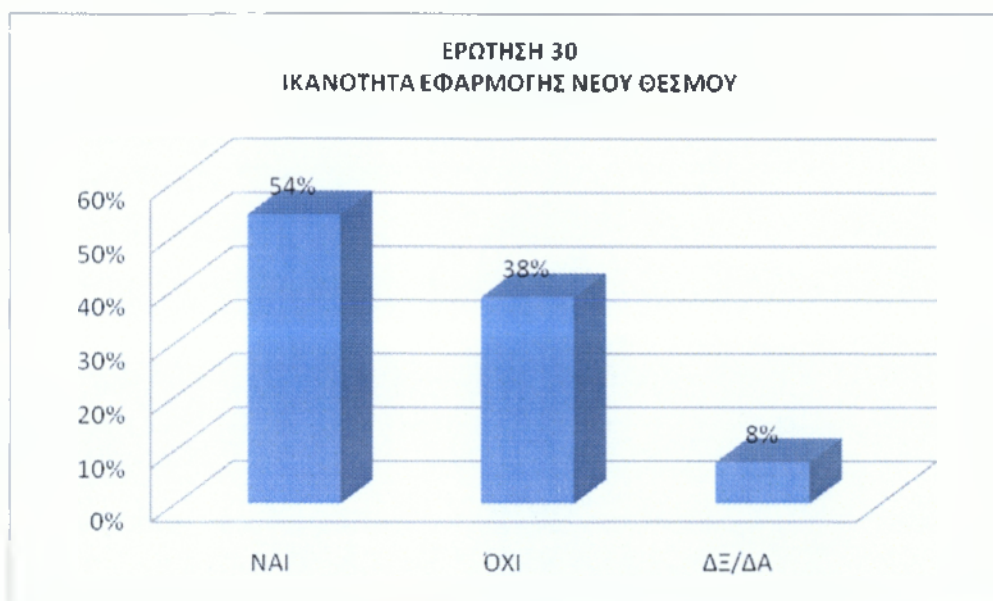
Διάγραμμα 3.37 Πόσο εκτιμάται ότι θα διαρκέσει η αρχική περίοδος προσαρμογής μέχρις ότου ομαλοποιηθεί η λειτουργία του δήμου

Οι 22 αιρετοί, οι οποίοι απάντησαν στην προηγούμενη ερώτηση ότι το δημοτικό συμβούλιο χρειάζεται περίοδο προσαρμογής ώστε να ανταποκριθεί στην άσκηση των διευρυμένων αρμοδιοτήτων του, ερωτήθηκαν πόσο εκτιμούν ότι θα μπορούσε να διαρκέσει η περίοδος αυτή. Όπως φαίνεται στο διάγραμμα 3.37, οι περισσότεροι αιρετοί θεωρούν ότι θα διαρκέσει 2 (36%) ή και περισσότερο από 2 έτη (27%).

Πίνακας 3.34 Αξιολόγηση για το αν το δημοτικό συμβούλιο διαθέτει τις ικανότητες και την πολιτική βούληση για να ανταποκριθεί με επιτυχία στην πρόκληση εφαρμογής του νέου θεσμού και επίτευξης των στόχων του

ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΝΕΟΥ ΘΕΣΜΟΥ	ΚΩΔ.	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	1	21	54%
ΟΧΙ	2	15	38%
ΔΞ/ΔΑ	3	3	8%
		39	100%

Διάγραμμα 3.38 Αξιολόγηση για το αν το δημοτικό συμβούλιο διαθέτει τις ικανότητες και την πολιτική βούληση για να ανταποκριθεί με επιτυχία στην πρόκληση εφαρμογής του νέου θεσμού και επίτευξης των στόχων του

Όταν ερωτήθηκαν οι αιρετοί εάν θεωρούν ότι το δημοτικό συμβούλιο διαθέτει τις ικανότητες και την πολιτική βούληση για να ανταποκριθεί με επιτυχία στην πρόκληση εφαρμογής του νέου θεσμού και επίτευξης των στόχων του, το 54% απάντησε θετικά και το 38% απάντησε αρνητικά. Ένα 8% απάντησε «Δεν ξέρω/δεν απαντώ».

Πίνακας 3.35 Επάρκεια ή/και καταλληλότητα των παρακάτω πόρων στο δήμο

ΕΠΑΡΚΕΙΑ - ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΗΤΑ ΠΟΡΩΝ	ΝΑΙ (κωδ. 1)	ΟΧΙ (κωδ. 2)	ΔΞ/ΔΑ (κωδ.3)	ΣΥΝΟΛΟ
ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	34	4	1	39
ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	14	22	3	39
ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ	26	9	4	39
	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΞ/ΔΑ	
ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	87%	10%	3%	100%
ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	36%	56%	8%	100%
ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ	67%	23%	10%	100%

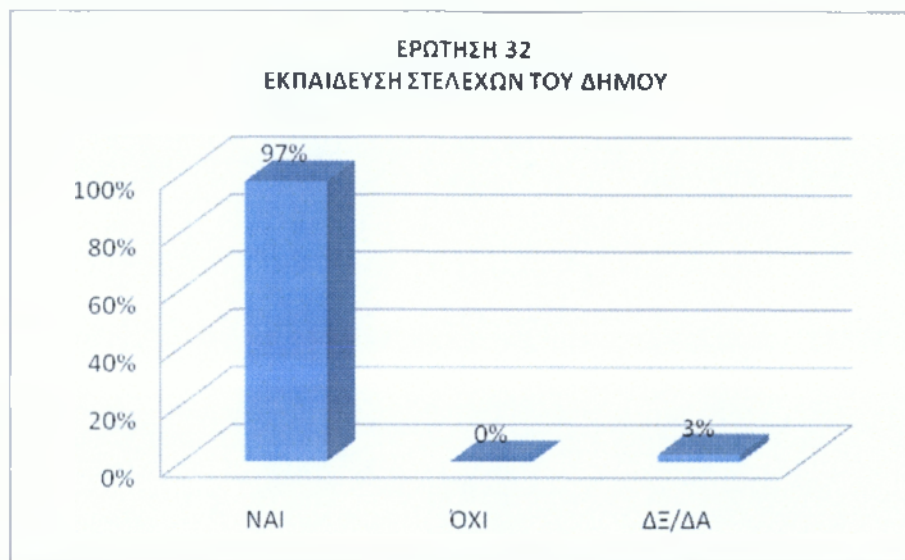

Διάγραμμα 3.39 Επάρκεια ή/και καταλληλότητα των πόρων στο δήμο

Όσον αφορά την επάρκεια ή/και καταλληλότητα κτιριακών υποδομών, ψηφιακών υποδομών και ανθρώπινου δυναμικού στο Δήμο Θεσσαλονίκης, το 87% δήλωσε ότι υπάρχει επάρκεια ή/και καταλληλότητα σε κτιριακές υποδομές και το 67% σε ανθρώπινο δυναμικό. Όσο για τις ψηφιακές υποδομές το 56% θεωρεί ότι δεν επαρκούν ή ότι δεν είναι κατάλληλες.

Πίνακας 3.36 Αξιολόγηση για το αν απαιτείται εκπαίδευση των στελεχών του δήμου σε στρατηγικά θέματα ανάπτυξης, προγραμματισμού και διοίκησης

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ	ΚΩΔ.	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	1	38	97%
ΟΧΙ	2	0	0%
ΔΞ/ΔΑ	3	1	3%
		39	100%

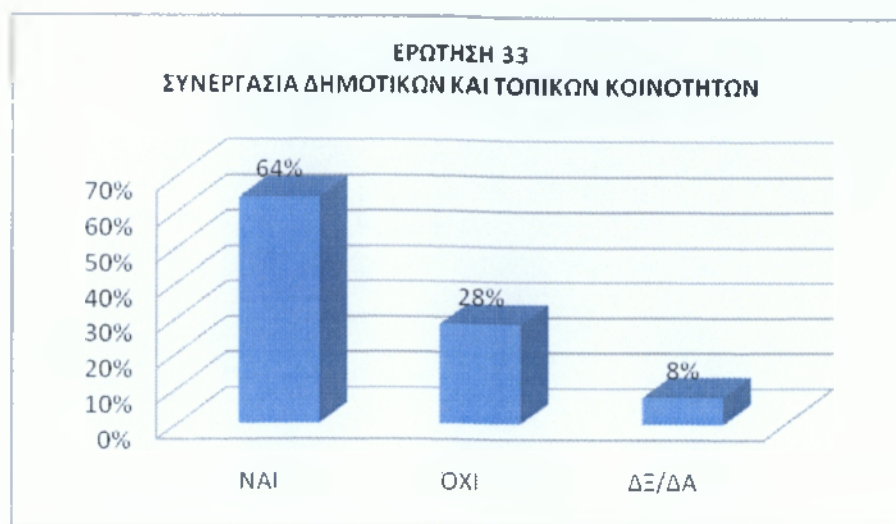

Διάγραμμα 3.40 Αξιολόγηση για το αν απαιτείται εκπαίδευση των στελεχών του δήμου σε στρατηγικά θέματα ανάπτυξης, προγραμματισμού και διοίκησης

Στην ερώτηση εάν θεωρούν οι αιρετοί ότι απαιτείται εκπαίδευση των στελεχών του Δήμου Θεσσαλονίκης σε στρατηγικά θέματα ανάπτυξης, προγραμματισμού και διοίκησης, η πλειοψηφία των αιρετών (97%) απάντησε ότι απαιτείται.

Πίνακας 3.37 Αποτελεσματική συνεργασία των δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων με το δημοτικό συμβούλιο

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ	ΚΩΔ.	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	1	25	64%
ΟΧΙ	2	11	28%
ΔΞ/ΔΑ	3	3	8%
		39	100%

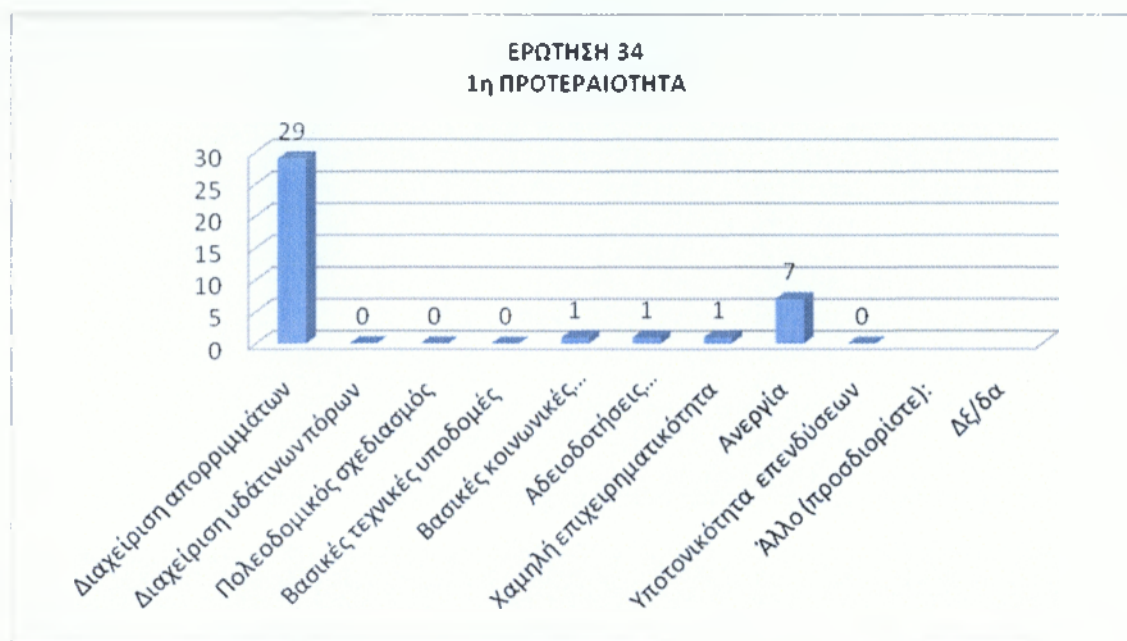
Διάγραμμα 3.41 Αποτελεσματική συνεργασία των δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων με το δημοτικό συμβούλιο

Στην ερώτηση εάν θεωρούν οι αιρετοί ότι θα υπάρξει αποτελεσματική συνεργασία των δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων με το δημοτικό συμβούλιο του Δήμου, το 64% απάντησε θετικά και το 28% αρνητικά. Ένα 8% απάντησε «Δεν ξέρω/δεν απαντώ».

Πίνακας 3.38 Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής

ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Διαχείριση απορριμμάτων	29	1	2	6	0	0	0	1	0
Διαχείριση υδάτινων πόρων	0	0	1	3	3	2	2	9	19
Πολεοδομικός σχεδιασμός	0	8	4	2	5	5	6	7	2
Βασικές τεχνικές υποδομές	0	5	5	5	4	10	9	1	0
Βασικές κοινωνικές υποδομές	1	13	11	3	5	4	0	1	1
Αδειοδοτήσεις καταστημάτων	1	2	1	3	8	2	8	8	6
Χαμηλή επιχειρηματικότητα	1	5	4	7	6	10	4	2	0
Ανεργία	7	4	10	5	7	3	2	1	0
Υποτονικότητα επενδύσεων	0	1	1	5	1	3	8	9	11
Άλλο (προσδιορίστε):									
ΔΞ/δα									
max # απαντήσεων	29	13	11	7	8	10	9	9	19

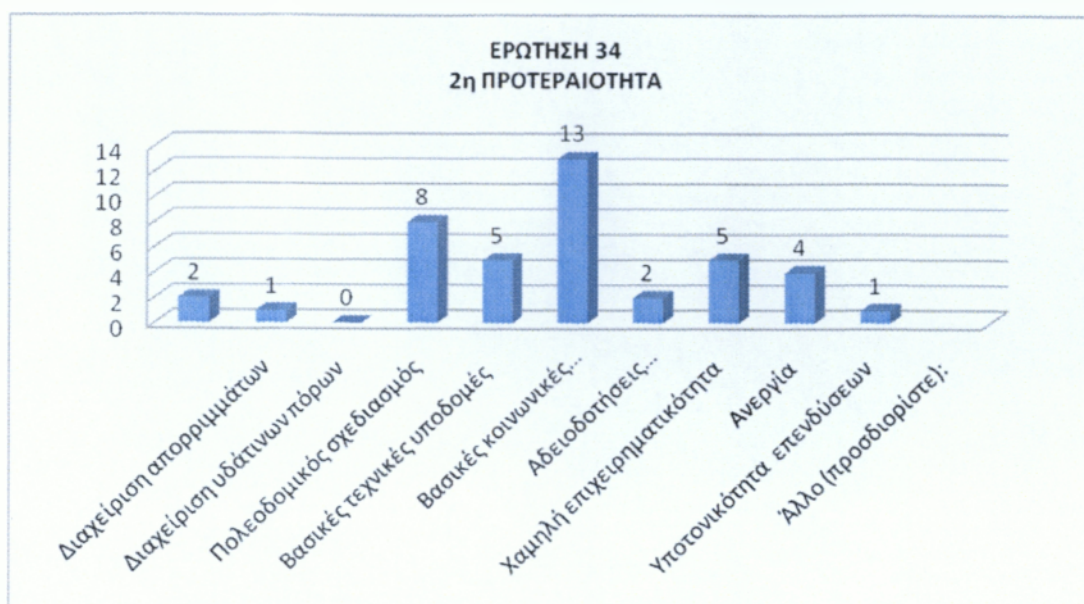
Στην ερώτηση «ποια θεωρείτε ως τα κρίσιμα ζητήματα της περιοχής σας τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπιστούν», δόθηκαν στους αιρετούς 9 απαντήσεις, οι οποίες τους ζητήθηκε να ιεραρχηθούν κατά προτεραιότητα. Έτσι προέκυψαν τα παρακάτω διαγράμματα τα οποία απεικονίζουν τις προτεραιότητες των αιρετών.

Διάγραμμα 3.42 Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής 1η προτεραιότητα

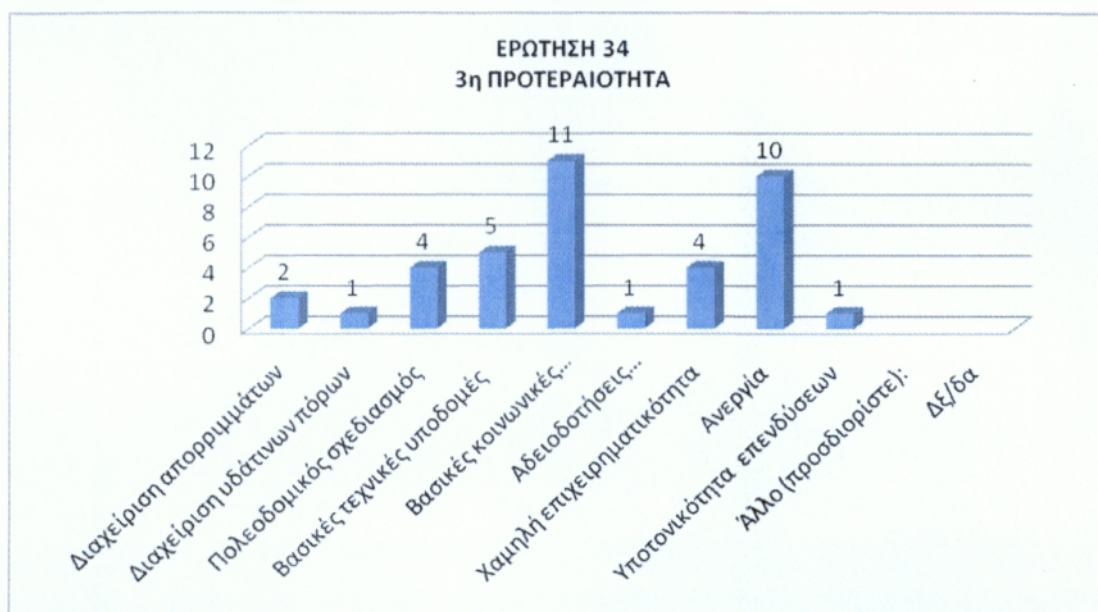
Το διάγραμμα 3.42 μας δείχνει ότι 1η προτεραιότητα των αιρετών ήταν η διαχείριση των απορριμμάτων με μέγιστο αριθμό απαντήσεων 29 άτομα.

Διάγραμμα 3.43 Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής 2η προτεραιότητα

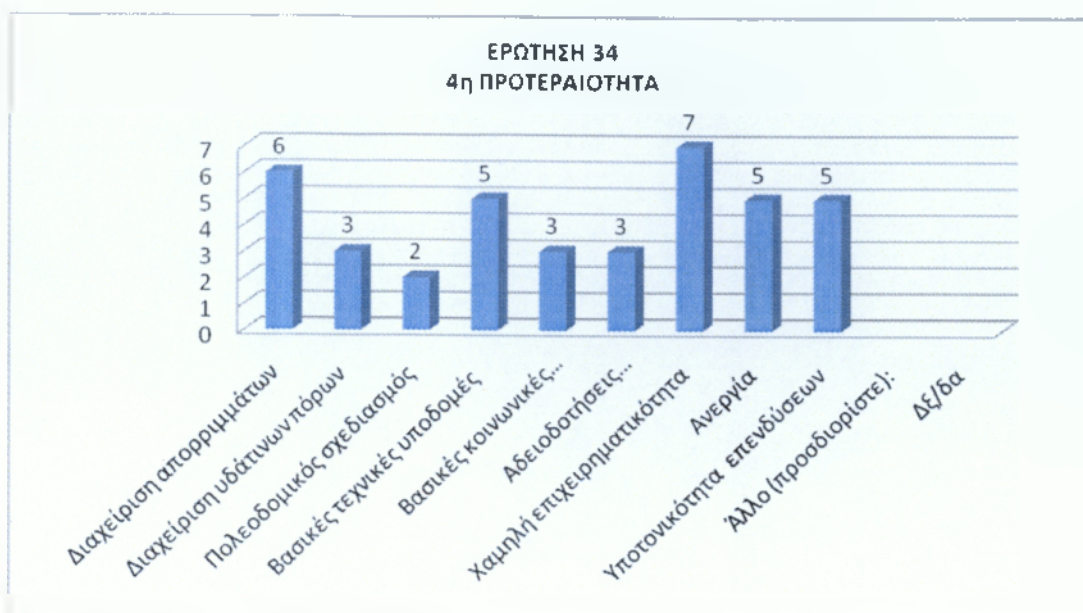
Το διάγραμμα 3.43 μας δείχνει ότι 2η προτεραιότητα των αιρετών ήταν οι βασικές κοινωνικές υποδομές με μέγιστο αριθμό απαντήσεων 13 άτομα.

Διάγραμμα 3.44 Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής 3η προτεραιότητα

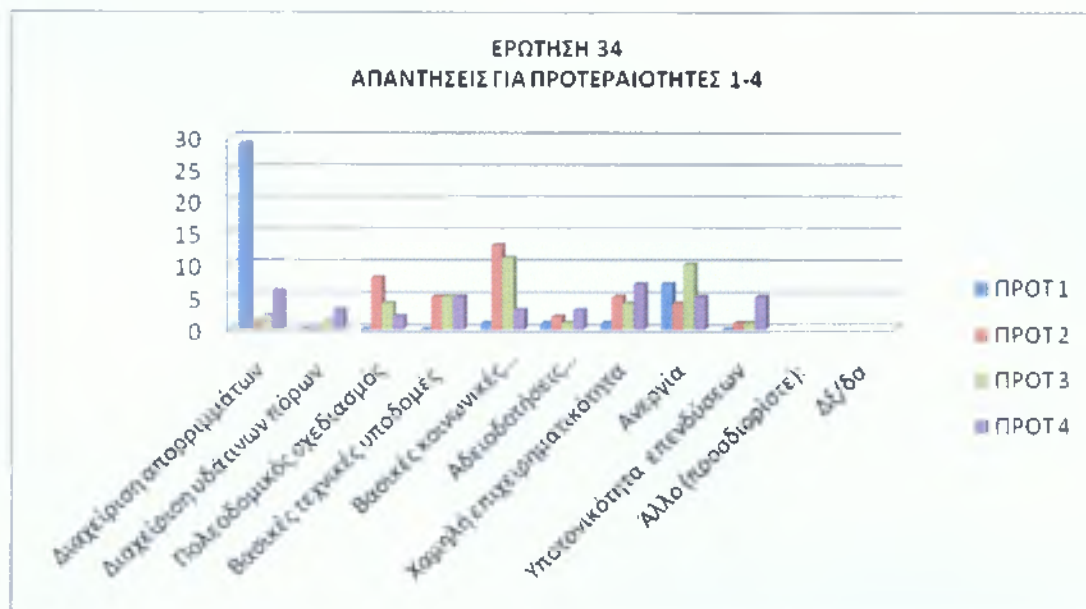
Το διάγραμμα 3.44 μας δείχνει ότι και 3η προτεραιότητα των αιρετών ήταν οι βασικές κοινωνικές υποδομές με μέγιστο αριθμό απαντήσεων 11 άτομα.

Διάγραμμα 3.45 Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής 4η προτεραιότητα

Ενώ το διάγραμμα 3.45 μας δείχνει ότι 4η προτεραιότητα των αιρετών ήταν η χαμηλή επιχειρηματικότητα με μέγιστο αριθμό απαντήσεων 7 άτομα.

Διάγραμμα 3.46 Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής προτεραιότητες 1-4

Το διάγραμμα 3.46 απεικονίζει συγκεντρωτικά τις απαντήσεις των αιρετών για τις προτεραιότητες 1-4, για τα κρίσιμα ζητήματα της περιοχής τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπιστούν.

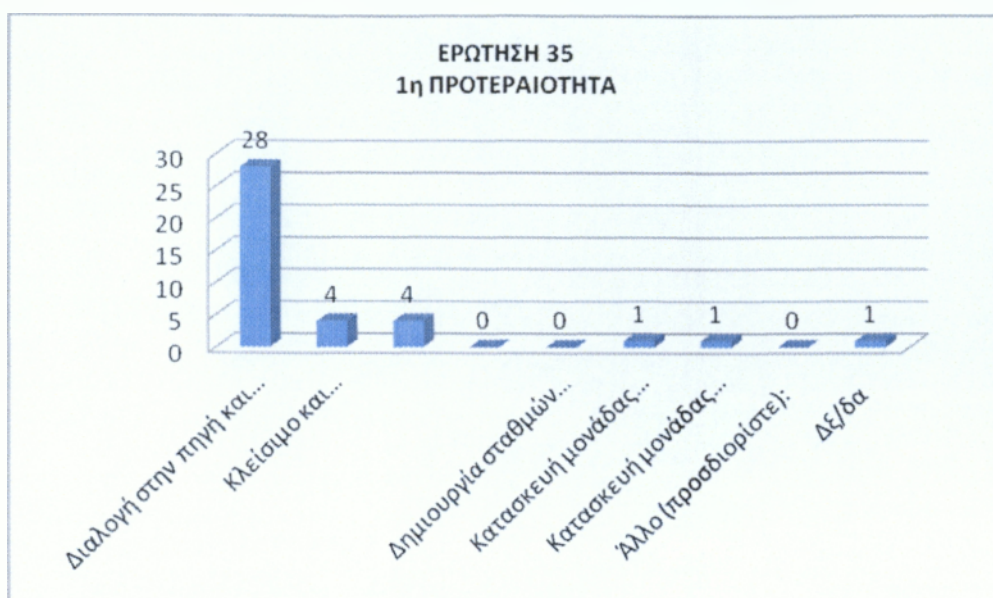
Διάγραμμα 3.47 Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής - max απαντήσεων

Παραπάνω απεικονίζονται οι προτεραιότητες των αιρετών με βάση το μέγιστο αριθμό απαντήσεων.

Πίνακας 3.39 Θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων

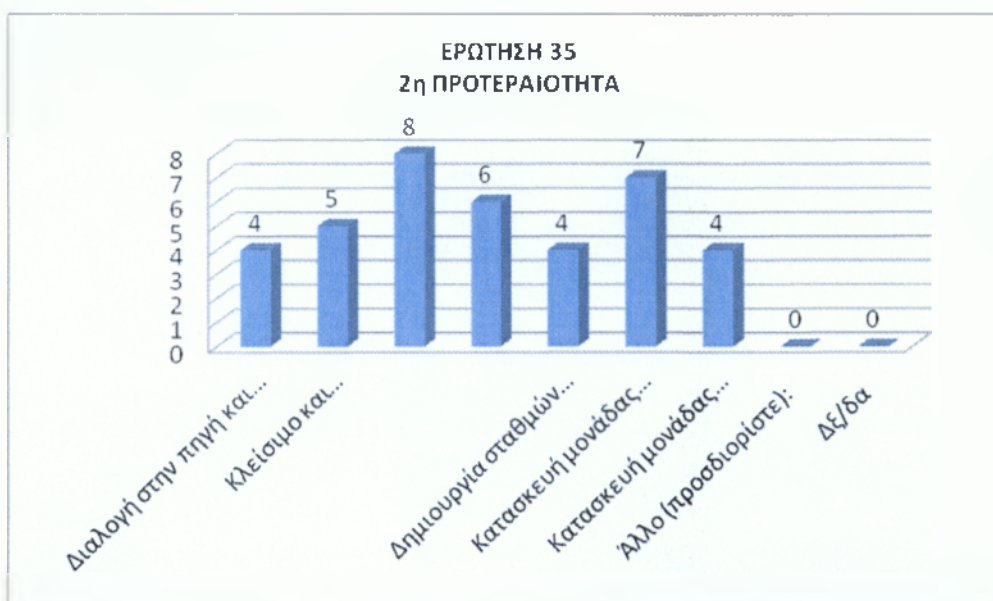
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Διαλογή στην πηγή και προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης	28	4	3	2	0	1	0	0	0
Κλείσιμο και αποκατάσταση Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ)	4	5	8	6	8	3	4	0	0
Εξεύρεση χώρων για τη δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης υπολειμμάτων	4	8	5	9	1	10	1	0	0
Κατασκευή ΧΥΤΥ (Χώροι Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων, για ότι μένει μετά την επεξεργασία)	0	6	6	7	8	4	7	0	0
Δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων	0	4	4	1	12	6	11	0	0
Κατασκευή μονάδας καύσης απορριμμάτων	1	7	4	6	8	6	6	0	0
Κατασκευή μονάδας λιπασματοποίησης	1	4	8	7	1	8	9	0	0
Άλλο (προσδιορίστε):	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Δέ/δα	1	0	0	0	0	0	0	0	0
max # απαντήσεων	28	8	8	9	12	10	11	0	0

Στην ερώτηση «ποιες προτεραιότητες θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων», δόθηκαν στους αιρετούς 7 απαντήσεις, οι οποίες τους ζητήθηκε να ιεραρχηθούν. Έτσι προέκυψαν τα παρακάτω διαγράμματα τα οποία απεικονίζουν τις απόψεις των αιρετών στο θέμα αυτό.

Διάγραμμα 3.48 Θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων 1η προτεραιότητα

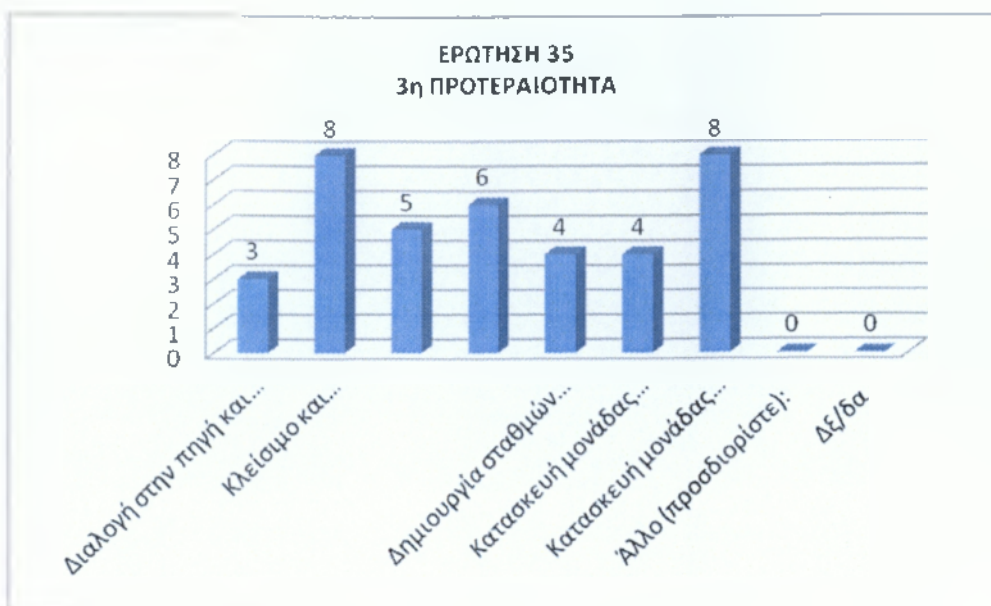
Το διάγραμμα 3.48 μας δείχνει ότι 1^η προτεραιότητα των αιρετών ήταν η διαλογή στην πηγή και προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης, με αριθμό απαντήσεων 28 αιρετούς.

Διάγραμμα 3.49 Θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων 2η προτεραιότητα

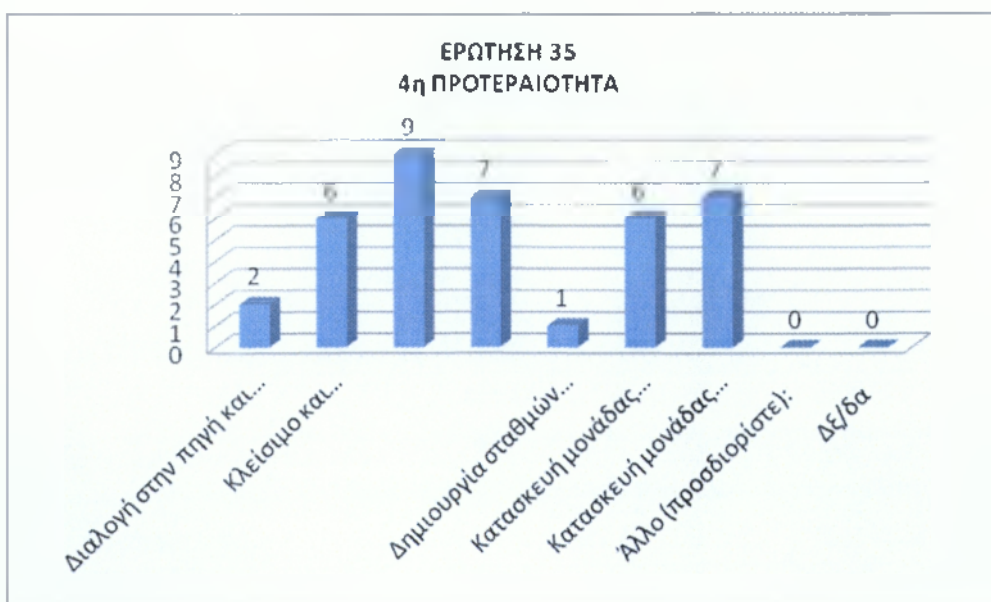
Το διάγραμμα 3.49 μας δείχνει ότι 2^η προτεραιότητα των αιρετών ήταν η εξεύρεση χώρων για τη δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης υπολειμμάτων, με αριθμό απαντήσεων 8 αιρετούς.

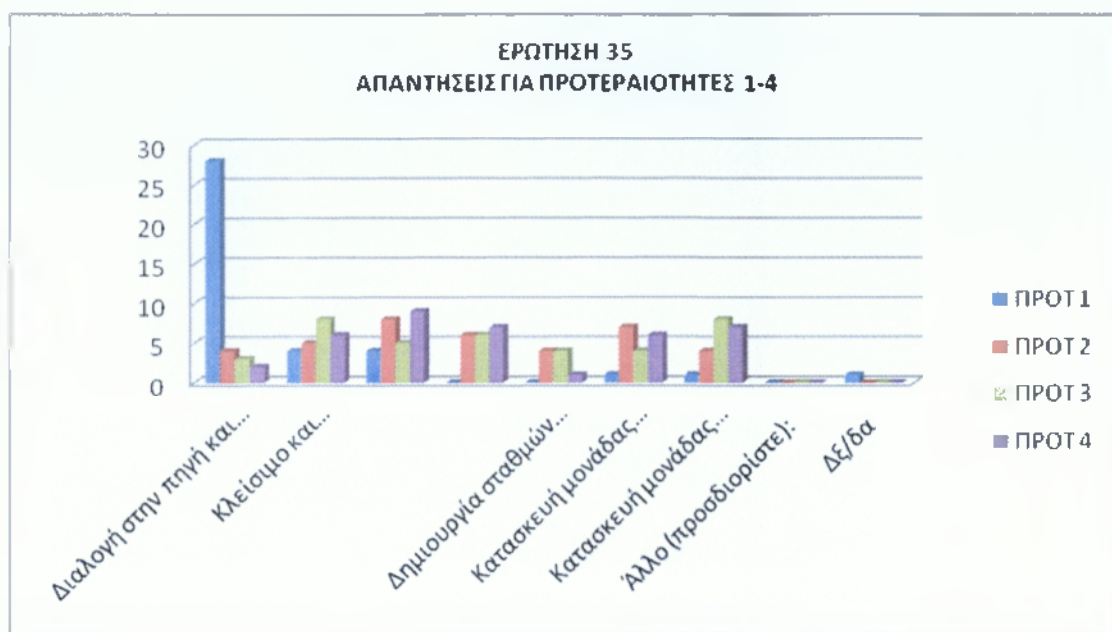
Διάγραμμα 3.50 Θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων 3η προτεραιότητα

Το διάγραμμα 3.50 μας δείχνει ότι 3^η προτεραιότητα των αιρετών ήταν το κλείσιμο και η αποκατάσταση Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ), καθώς και η κατασκευή μονάδας λιπασματοποίησης, με αριθμό απαντήσεων 8 αιρετούς.

Διάγραμμα 3.51 Θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων 4η προτεραιότητα

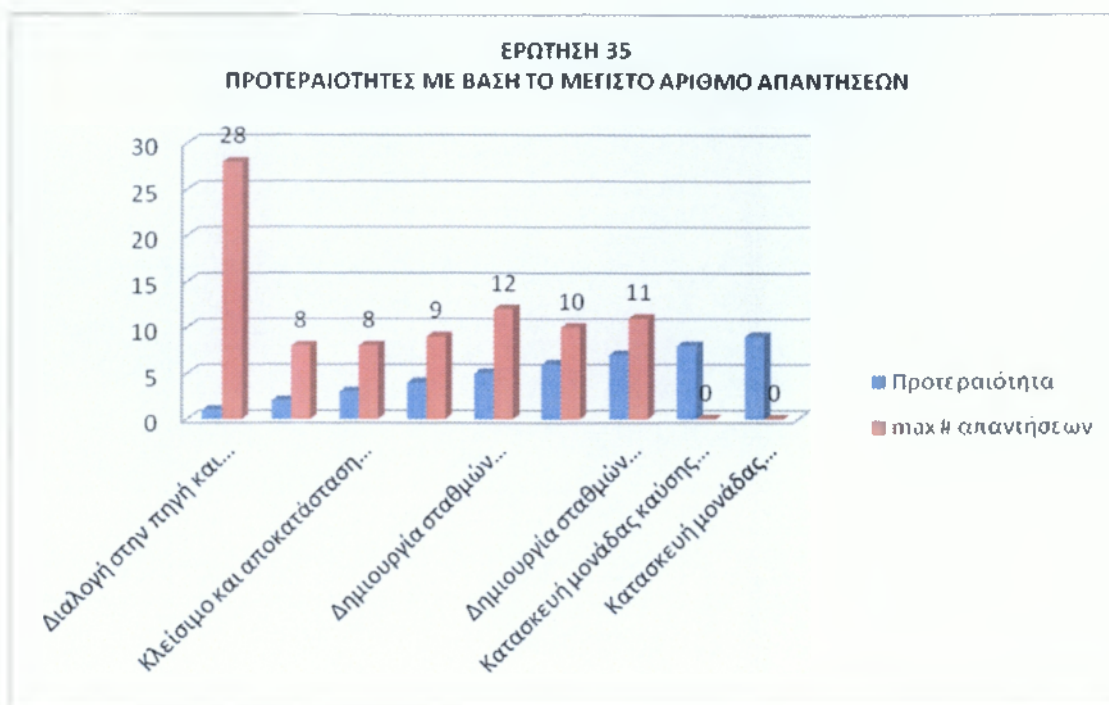
Το διάγραμμα 3.51 μας δείχνει ότι 4^η προτεραιότητα των αιρετών ήταν η εξεύρεση χώρων για τη δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης υπολειμμάτων, με αριθμό απαντήσεων 9 αιρετούς.

Διάγραμμα 3.52 Θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων προτεραιότητες 1-4

Το διάγραμμα 3.52 απεικονίζει συγκεντρωτικά τις απαντήσεις των αιρετών για τις προτεραιότητες 1-4 που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων.

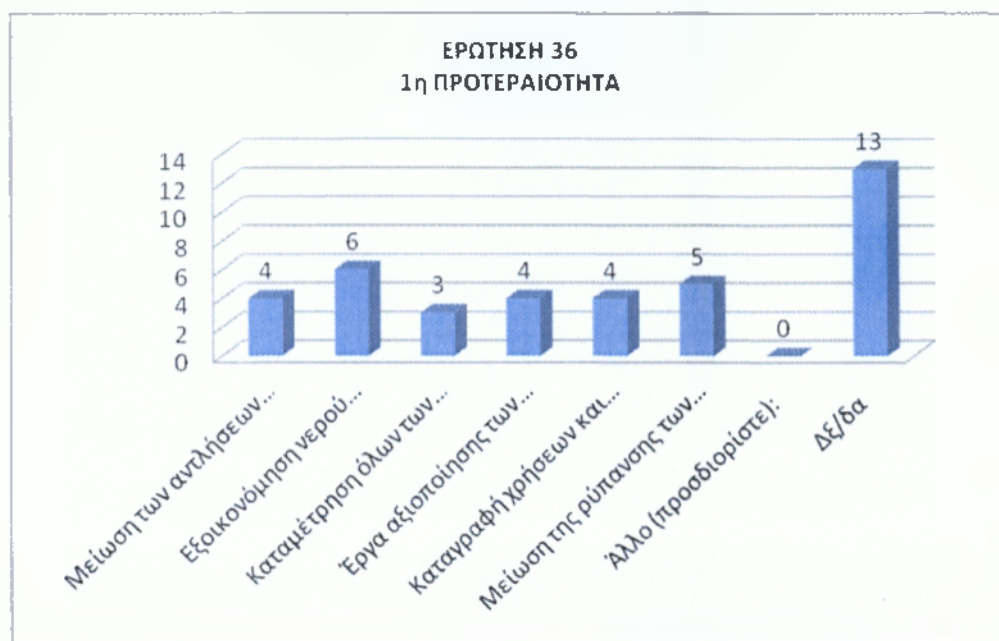
Διάγραμμα 3.53 Θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων – max απαντήσεων

Παραπάνω απεικονίζονται οι προτεραιότητες των αιρετών με βάση το μέγιστο αριθμό απαντήσεων.

Πίνακας 3.40 Θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων

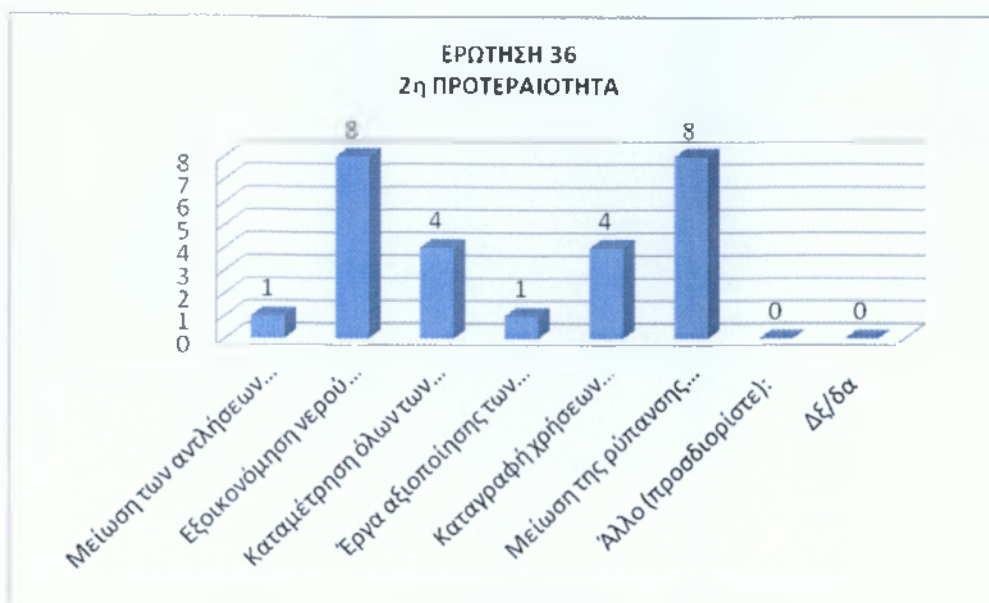
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΥΔΑΤΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Μείωση των αντλήσεων του υπόγειου νερού	4	1	3	6	4	8	0	0
Εξοικονόμηση νερού άρδευσης	6	8	5	3	3	1	0	0
Καταμέτρηση όλων των χρήσεων του νερού	3	4	9	3	6	1	0	0
Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων (φράγματα, γεωτρήσεις κλπ)	4	1	4	5	5	7	0	0
Καταγραφή χρήσεων και ζήτησης νερού	4	4	3	7	5	3	0	0
Μείωση της ρύπανσης των νερών	5	8	2	2	3	6	0	0
Άλλο (προσδιορίστε):	0	0	0	0	0	0	0	0
Δέ/δα	13	0	0	0	0	0	0	0
max # απαντήσεων	13	8	9	7	6	8	0	0

Στην ερώτηση «ποιες προτεραιότητες θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων», δόθηκαν στους αιρετούς 6 απαντήσεις, οι οποίες τους ζητήθηκε να ιεραρχηθούν. Έτσι προέκυψαν τα παρακάτω διαγράμματα τα οποία απεικονίζουν τις προτεραιότητες των αιρετών.

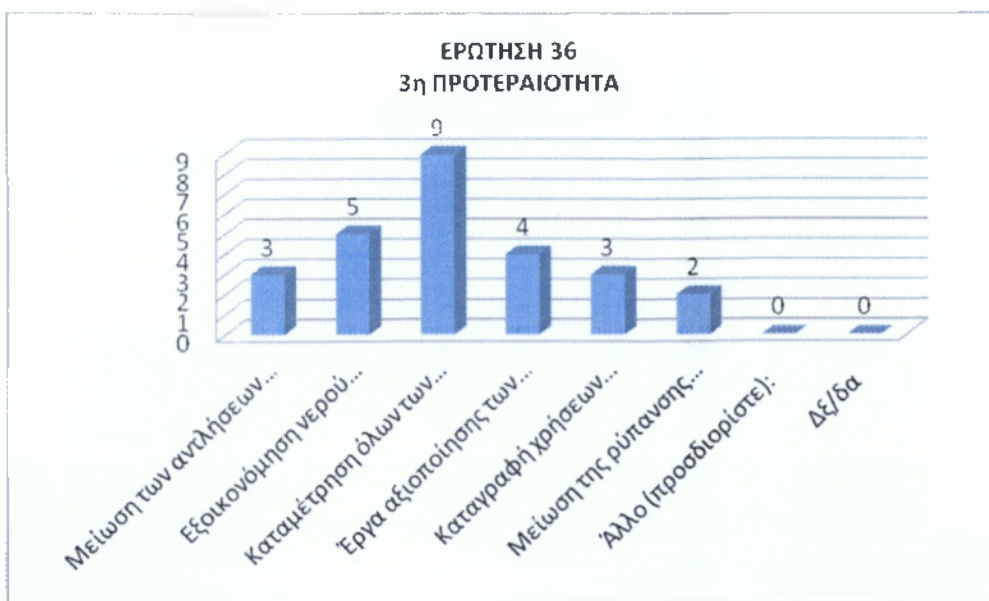
Διάγραμμα 3.54 Θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων 1η προτεραιότητα

Παρατηρούμε ότι οι περισσότεροι αιρετοί δεν ξέρουν ποια θα πρέπει να είναι η 1η προτεραιότητα στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων, γι' αυτό και απάντησαν «Δεν ξέρω/δεν απάντω».

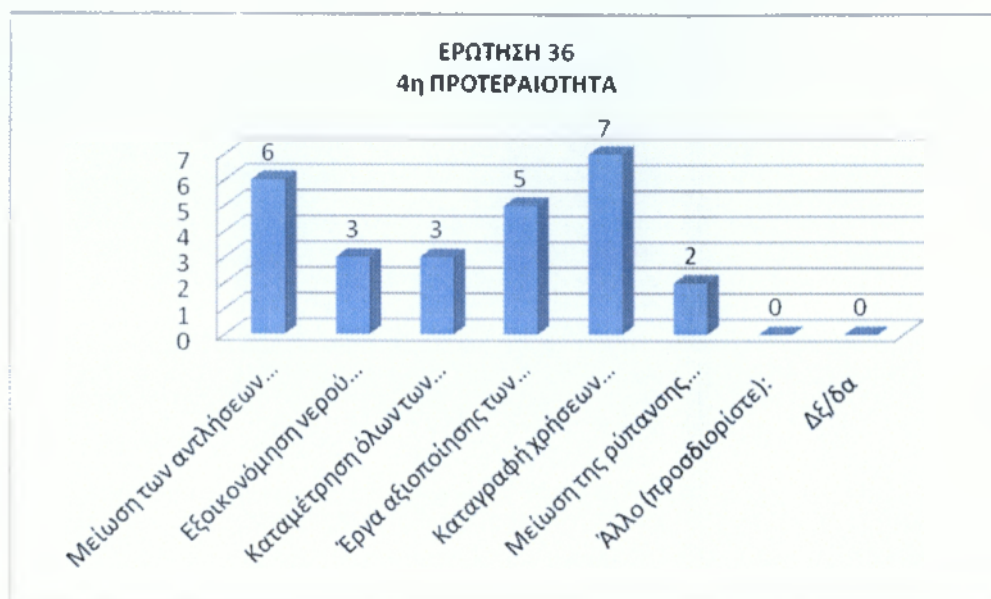
Διάγραμμα 3.55 Θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων 2η προτεραιότητα

Το διάγραμμα 3.55 μας δείχνει ότι 2η προτεραιότητα των αιρετών ήταν η εξοικονόμηση νερού άρδευσης και η μείωση της ρύπανσης των νερών, με αριθμό απαντήσεων 8 άτομα.

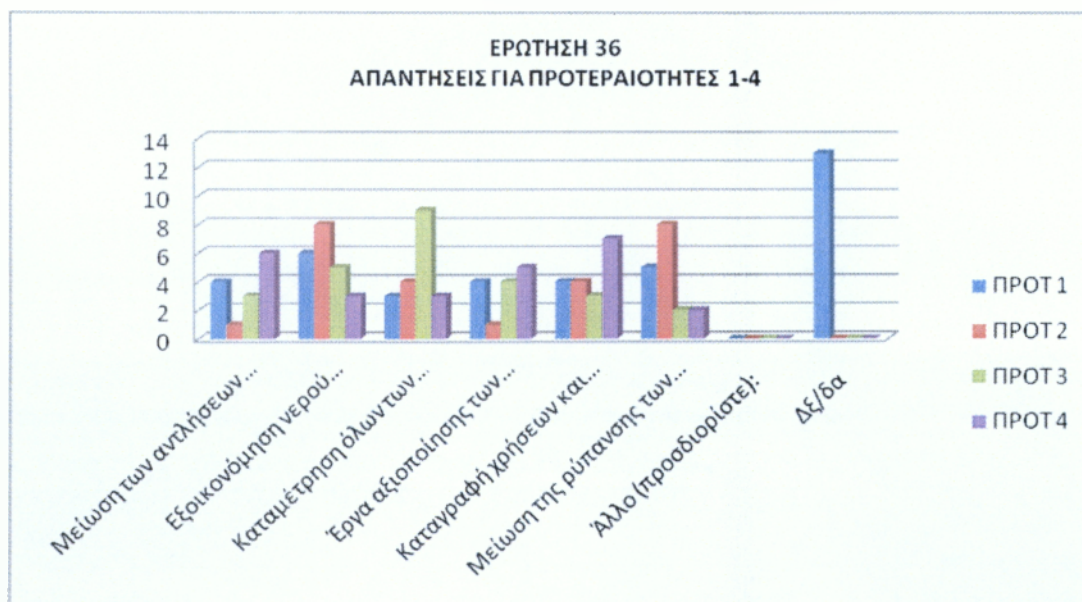
Διάγραμμα 3.56 Θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων 3η προτεραιότητα

Το διάγραμμα 3.56 μας δείχνει ότι 3η προτεραιότητα των αιρετών ήταν η καταμέτρηση όλων των χρήσεων του νερού, με αριθμό απαντήσεων 9 άτομα.

Διάγραμμα 3.57 Θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων 4η προτεραιότητα

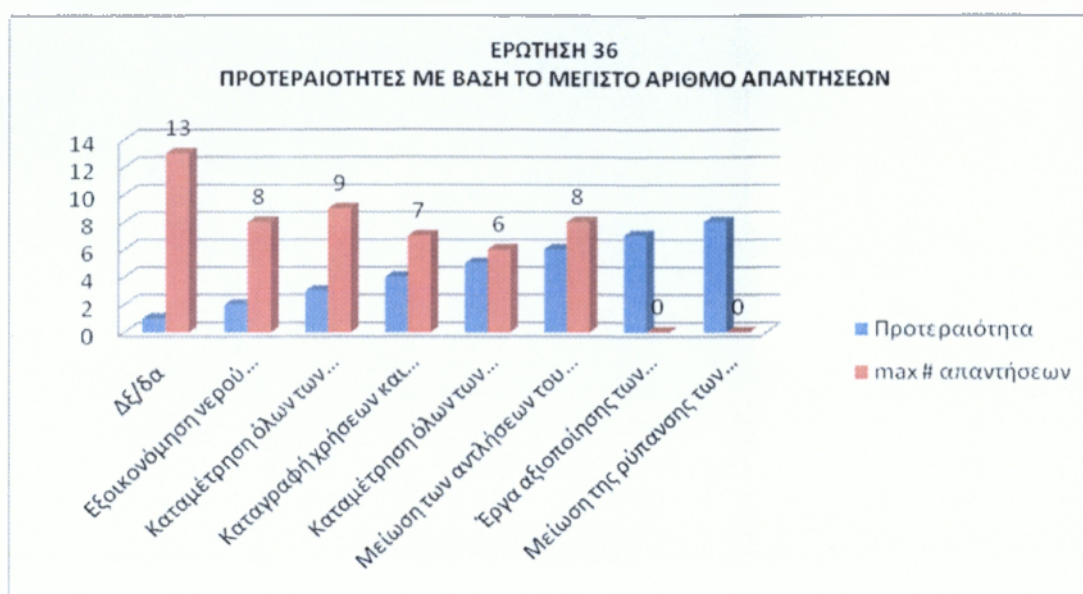
Το διάγραμμα 3.57 μας δείχνει ότι 4η προτεραιότητα των αιρετών ήταν η καταγραφή των χρήσεων και της ζήτησης του νερού, με αριθμό απαντήσεων 7 άτομα.

Διάγραμμα 3.58 Θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων προτεραιότητες 1-4

Το διάγραμμα 3.58 απεικονίζει συγκεντρωτικά τις απαντήσεις των αιρετών για τις προτεραιότητες 1-4 που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων.

Διάγραμμα 3.59 Θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων – max απαντήσεων

Παραπάνω απεικονίζονται οι προτεραιότητες των αιρετών με βάση το μέγιστο αριθμό απαντήσεων.

Πίνακας 3.41 Σημαντικά μέτρα για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την τόνωση του ιδιωτικού τομέα και της επιχειρηματικότητας στο δήμο τους την μείωση του παραεμπορίου και της παραοικονομίας

ΜΕΤΡΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
Τη μείωση του παραεμπορίου και της παραοικονομίας (με την πιστή τήρηση της προβλεπόμενης εμπορικής νομοθεσίας)	37
Τη δημιουργία επιχειρηματικών πάρκων	21
Τη βελτίωση της εμπορικής πολεοδομίας στα αστικά κέντρα(σαφείς και λειτουργικοί κανόνες χωροταξίας και πολεοδόμησης για τις εμπορικές δραστηριότητες)	23
Άλλο (προσδιορίστε):	0
Δε/δα	2

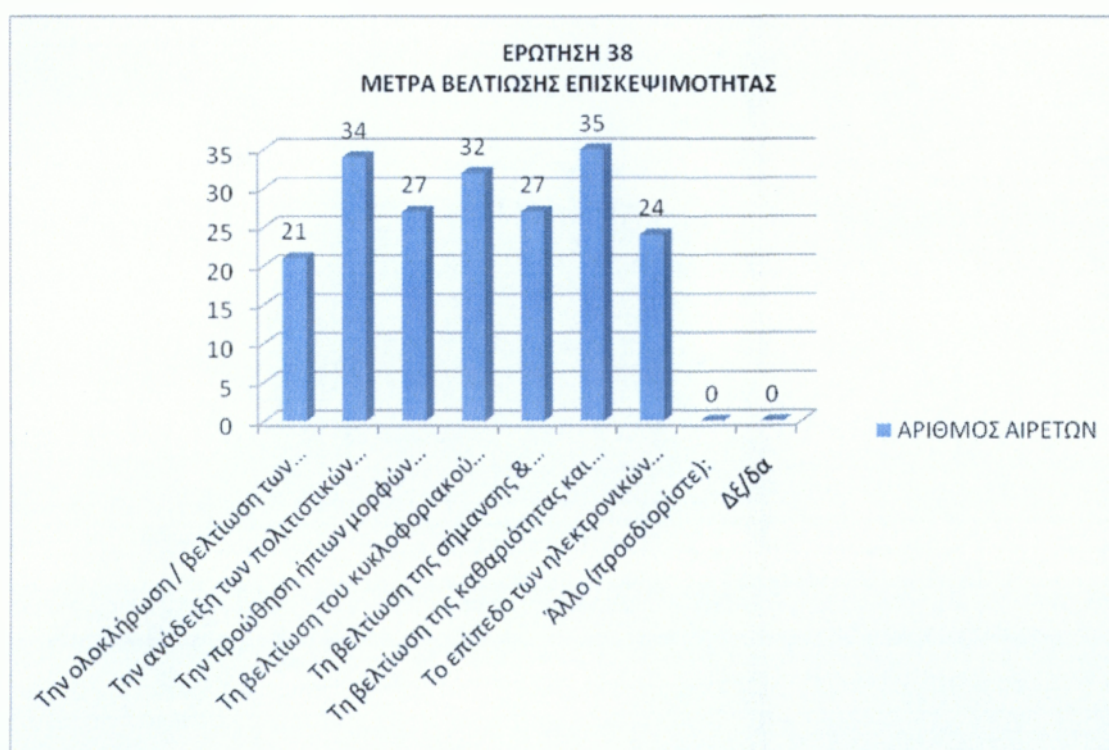
Διάγραμμα 3.60 Σημαντικά μέτρα για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την τόνωση του ιδιωτικού τομέα και της επιχειρηματικότητας στο δήμο τους την μείωση του παραεμπορίου και της παραοικονομίας

Η ερώτηση 37 αφορούσε στο ποια μέτρα θεωρούν σημαντικά οι αιρετοί για την βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την τόνωση του ιδιωτικού τομέα και της επιχειρηματικότητας στο δήμο τους. Σύμφωνα με το παραπάνω διάγραμμα, 37 αιρετοί θεωρούν σημαντικό μέτρο τη μείωση του παραεμπορίου και της παραοικονομίας (με την πιστή τήρηση της προβλεπόμενης εμπορικής νομοθεσίας), 23 αιρετοί τη βελτίωση της εμπορικής πολεοδομίας στα αστικά κέντρα (σαφείς και λειτουργικοί κανόνες χωροταξίας και πολεοδόμησης για τις εμπορικές δραστηριότητες) και τέλος 21 αιρετοί πιστεύουν στη δημιουργία επιχειρηματικών πάρκων.

Πίνακας 3.42 Σημαντικά μέτρα για την βελτίωση της επισκεψιμότητας στο δήμο

ΜΕΤΡΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΕΠΙΣΚΕΨΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
Την ολοκλήρωση / βελτίωση των οδικών δικτύων	21
Την ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων	34
Την προώθηση ήπιων μορφών τουρισμού	27
Τη βελτίωση του κυκλοφοριακού προβλήματος (στα αστικά κέντρα)	32
Τη βελτίωση της σήμανσης & πληροφόρησης για τους επισκέπτες	27
Τη βελτίωση της καθαριότητας και της εικόνας (των αστικών κέντρων)	35
Το επίπεδο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και της ηλεκτρονικής πληροφόρησης συνολικά σε τοπικό επίπεδο (όπως info kiosks κλπ)	24
Άλλο (προσδιορίστε):	0
Δέ/δα	0

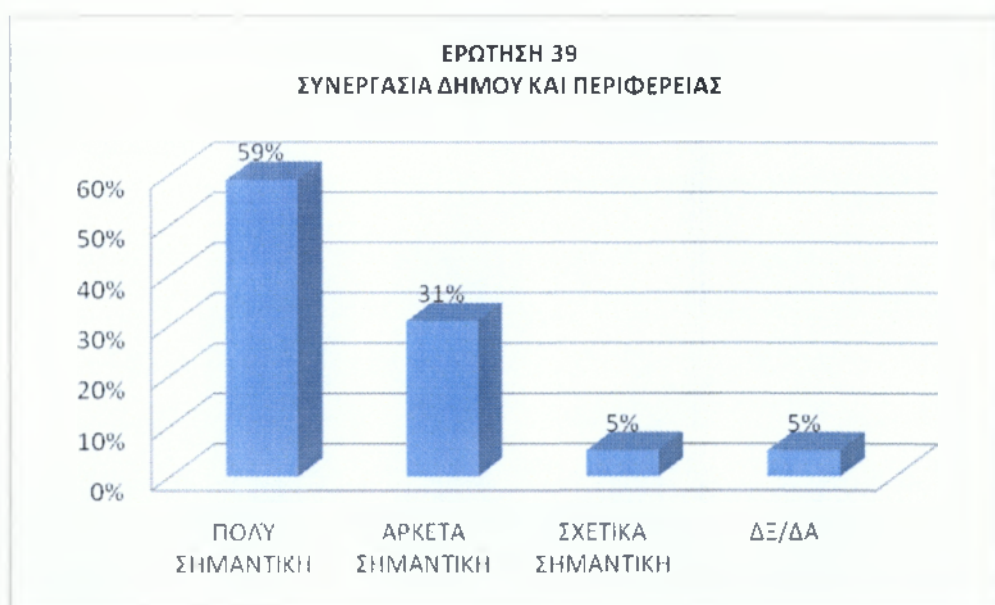

Διάγραμμα 3.61 Σημαντικά μέτρα για την βελτίωση της επισκεψιμότητας στο δήμο

Κατά την διεύρυνση της άποψης των αιρετών για το ποια θεωρούν σημαντικά μέτρα για την βελτίωση της επισκεψιμότητας στο δήμο τους, παρατηρούμε ότι οι περισσότεροι αιρετοί θεωρούν σημαντικά μέτρα τη βελτίωση της καθαριότητας και της εικόνας των αστικών κέντρων (35 αιρετοί) και την ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων (34 αιρετοί).

Πίνακας 3.43 Αξιολόγηση της συνεργασίας του δήμου με την περιφέρεια για την επίτευξη της τοπικής ανάπτυξης στο δήμο

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΔΗΜΟΥ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΚΩΔ.	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΠΟΛΥ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ	1	23	59%
ΑΡΚΕΤΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ	2	12	31%
ΣΧΕΤΙΚΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ	3	2	5%
ΔΞ/ΔΑ	4	2	5%
		39	100%

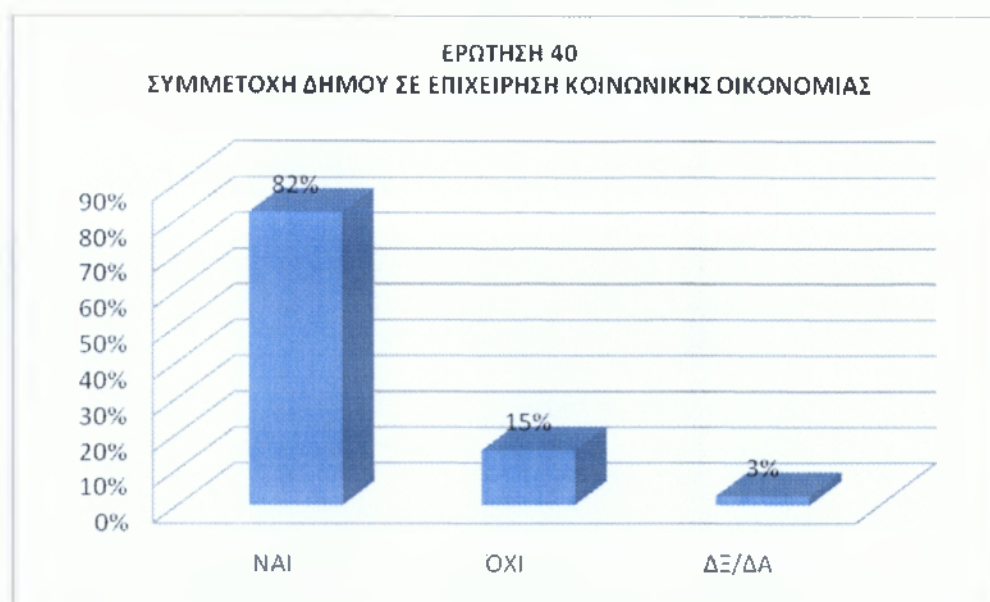
Διάγραμμα 3.62 Αξιολόγηση της συνεργασίας του δήμου με την περιφέρεια για την επίτευξη της τοπικής ανάπτυξης στο δήμο

Όταν ερωτήθηκε το σύνολο του δείγματος για το πόσο σημαντική θεωρεί τη συνεργασία του δήμου τους με την περιφέρεια για την επίτευξη της τοπικής ανάπτυξης, το 59% απάντησε ότι την θεωρεί πολύ σημαντική, το 31% αρκετά

σημαντική και το 5% την θεωρεί σχετικά σημαντική. Το υπόλοιπο 5% απάντησε «Δεν ξέρω/δεν απαντώ».

Πίνακας 3.44 Άποψη για συμμετοχή του δήμου σε μια επιχείρηση κοινωνικής οικονομίας

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΔΗΜΟΥ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	ΚΩΔ.	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	1	32	82%
ΌΧΙ	2	6	15%
ΔΞ/ΔΑ	3	1	3%
		39	100%

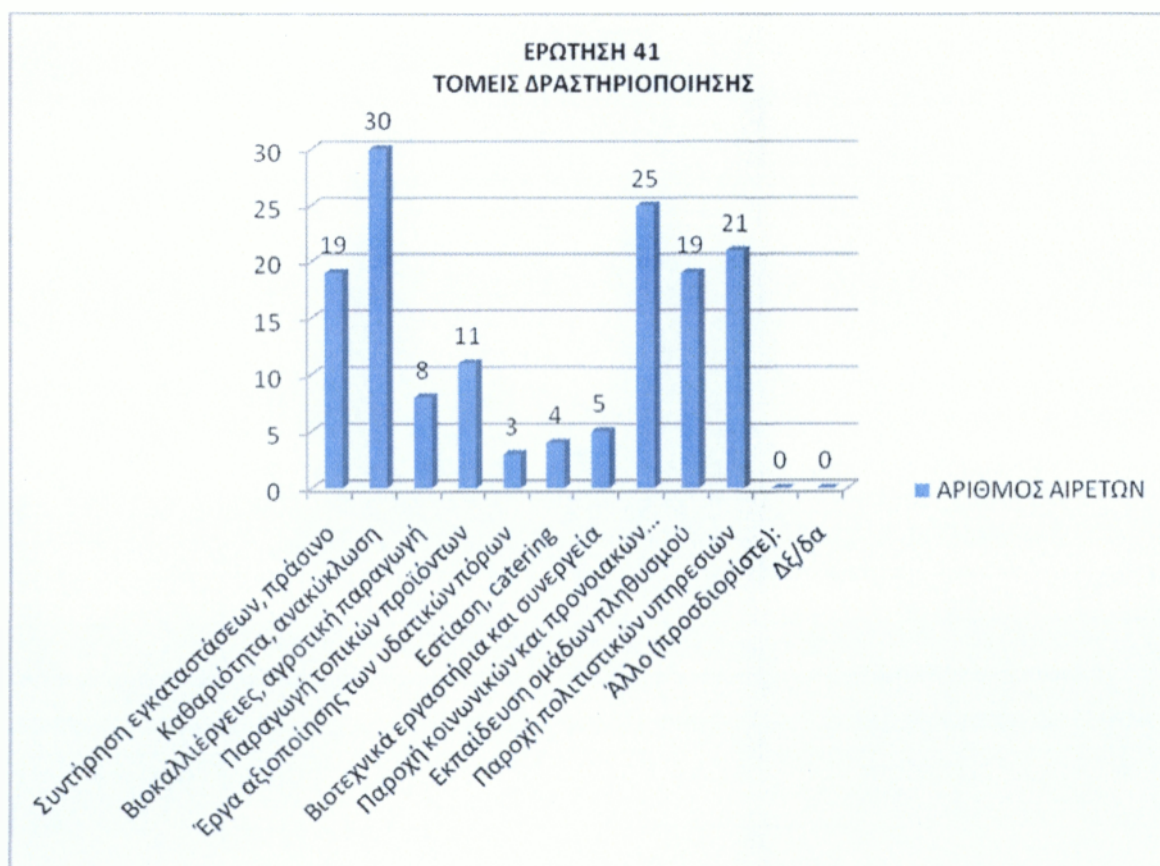

Διάγραμμα 3.63 Άποψη για συμμετοχή του δήμου σε μια επιχείρηση κοινωνικής οικονομίας

Στην ερώτηση προς τους αιρετούς για το εάν ο δήμος τους θα μπορούσε να μετέχει ως εταίρος σε μια επιχείρηση κοινωνικής οικονομίας προκειμένου να την ενισχύσει, το 82% απάντησε θετικά και το 15% αρνητικά. Το υπόλοιπο 3% απάντησε «Δεν ξέρω/δεν απαντώ».

Πίνακας 3.45 Τομείς δραστηριοποίησης μίας κοινωνικής επιχείρησης με συμμετοχή του δήμου

ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
Συντήρηση εγκαταστάσεων, πράσινο	19
Καθαριότητα, ανακύκλωση	30
Βιοκαλλιέργειες, αγροτική παραγωγή	8
Παραγωγή τοπικών προϊόντων	11
Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων	3
Εστίαση, catering	4
Βιοτεχνικά εργαστήρια και συνεργεία	5
Παροχή κοινωνικών και προνοιακών υπηρεσιών (ηλικιωμένοι, παιδιά, ανάπηροι)	25
Εκπαίδευση ομάδων πληθυσμού	19
Παροχή πολιτιστικών υπηρεσιών	21
Άλλο (προσδιορίστε):	0
Δε/δα	0

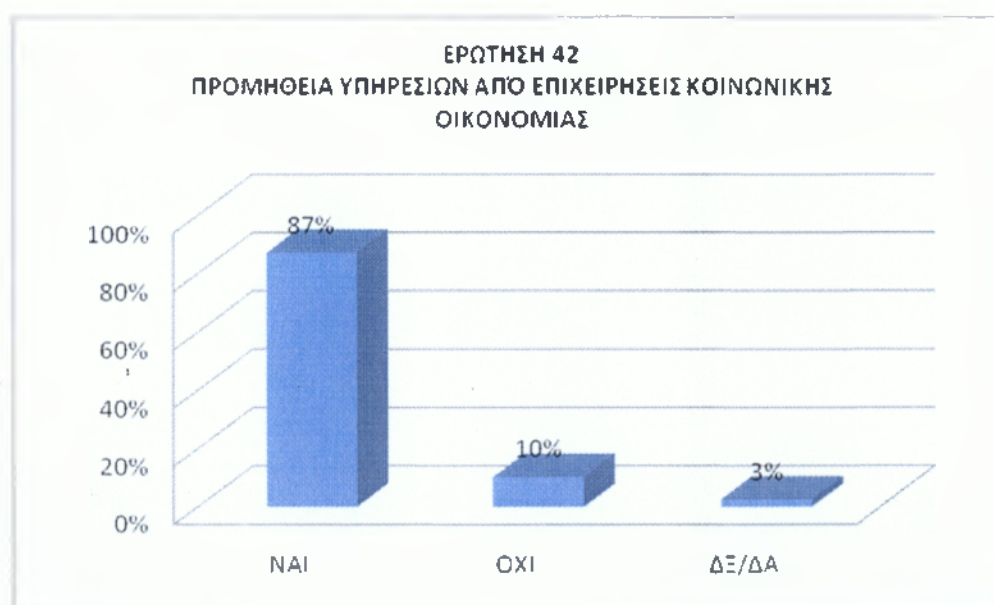
Διάγραμμα 3.64 Τομείς δραστηριοποίησης μίας κοινωνικής επιχείρησης με συμμετοχή του δήμου

Έπειτα ζητήθηκε από τους αιρετούς να δηλώσουν σε ποιους τομείς δραστηριοποίησης μιας κοινωνικής επιχείρησης, θα μπορούσε να συμμετέχει ο δήμος τους. Παρατηρούμε ότι οι περισσότεροι αιρετοί θεωρούν ότι θα μπορούσε να συμμετέχει στην καθαριότητα και την ανακύκλωση (30 αιρετοί), αλλά και στην παροχή κοινωνικών και προνοιακών υπηρεσιών (ηλικιωμένοι, παιδιά, ανάπηροι), σύμφωνα με 25 αιρετούς.

Πίνακας 3.46 Προμήθεια υπηρεσιών του δήμου από επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας

ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΠΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	ΚΩΔ.	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	1	34	87%
ΟΧΙ	2	4	10%
ΔΞ/ΔΑ	3	1	3%
		39	100%

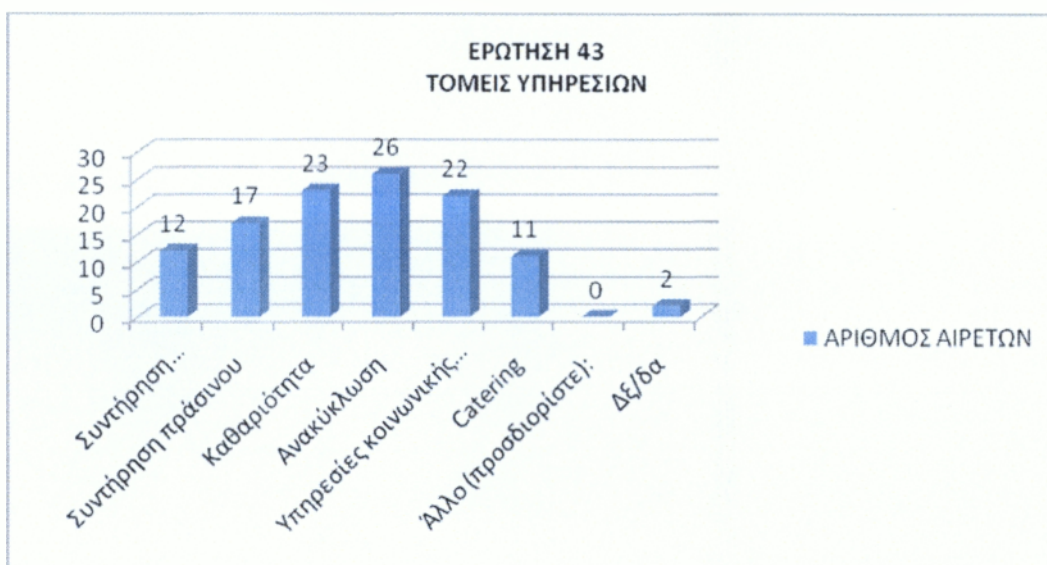

Διάγραμμα 3.65 Προμήθεια υπηρεσιών του δήμου από επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας

Όταν ερωτήθηκαν οι αιρετοί του Δήμου Θεσσαλονίκης εάν ο δήμος τους θα μπορούσε να προμηθεύεται υπηρεσίες από επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας, η πλειοψηφία των αιρετών (87%) απάντησε θετικά. Μόνο ένα 10% απάντησε αρνητικά.

Πίνακας 3.47 Τομείς στους οποίους ο δήμος θα προμηθεύονταν υπηρεσίες

ΤΟΜΕΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
Συντήρηση εγκαταστάσεων	12
Συντήρηση πράσινου	17
Καθαριότητα	23
Ανακύκλωση	26
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας	22
Catering	11
Άλλο (προσδιορίστε):	0
Δξ/δα	2

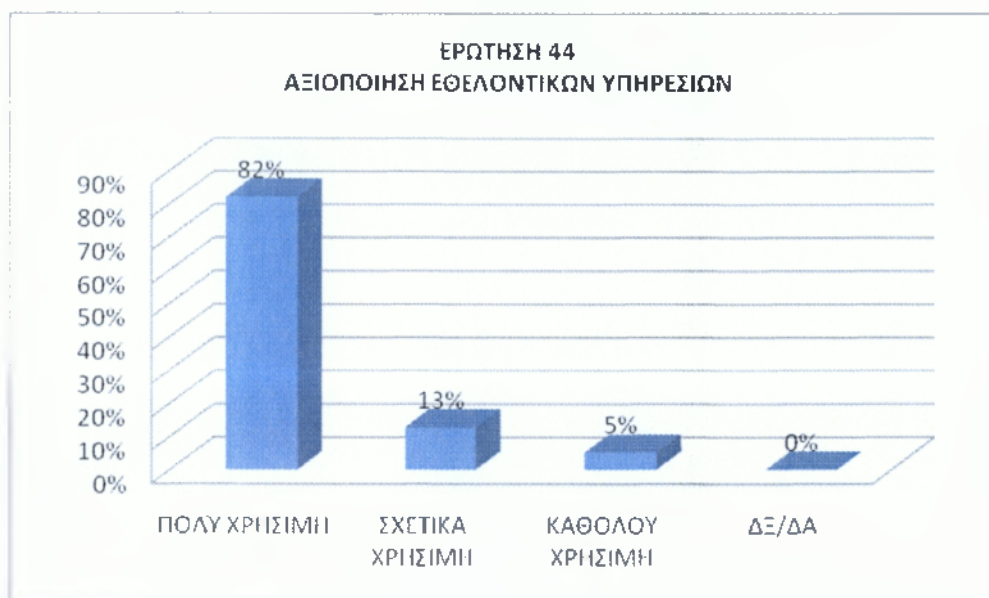
Διάγραμμα 3.66 Τομείς στους οποίους ο δήμος θα προμηθεύονταν υπηρεσίες

Στην επόμενη ερώτηση ζητήθηκε από τους αιρετούς να δηλώσουν σε ποιους τομείς θα μπορούσε να προμηθεύεται ο Δήμος τους υπηρεσίες. Όπως παρατηρούμε, 26 αιρετοί δήλωσαν την ανακύκλωση, 23 αιρετοί την καθαριότητα και 22 αιρετοί τις υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας. Ακολουθεί η συντήρηση του πράσινου (17 αιρετοί), η συντήρηση των εγκαταστάσεων (12 αιρετοί) και τέλος οι υπηρεσίες Catering σύμφωνα με 11 αιρετούς.

Πίνακας 3.48 Αξιολόγηση της αξιοποίησης εθελοντικών υπηρεσιών από τους δήμους

ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΚΩΔ.	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΠΟΛΥ ΧΡΗΣΙΜΗ	1	32	82%
ΣΧΕΤΙΚΑ ΧΡΗΣΙΜΗ	2	5	13%
ΚΑΘΟΛΟΥ ΧΡΗΣΙΜΗ	3	2	5%
ΔΞ/ΔΑ	4	0	0%
		39	100%

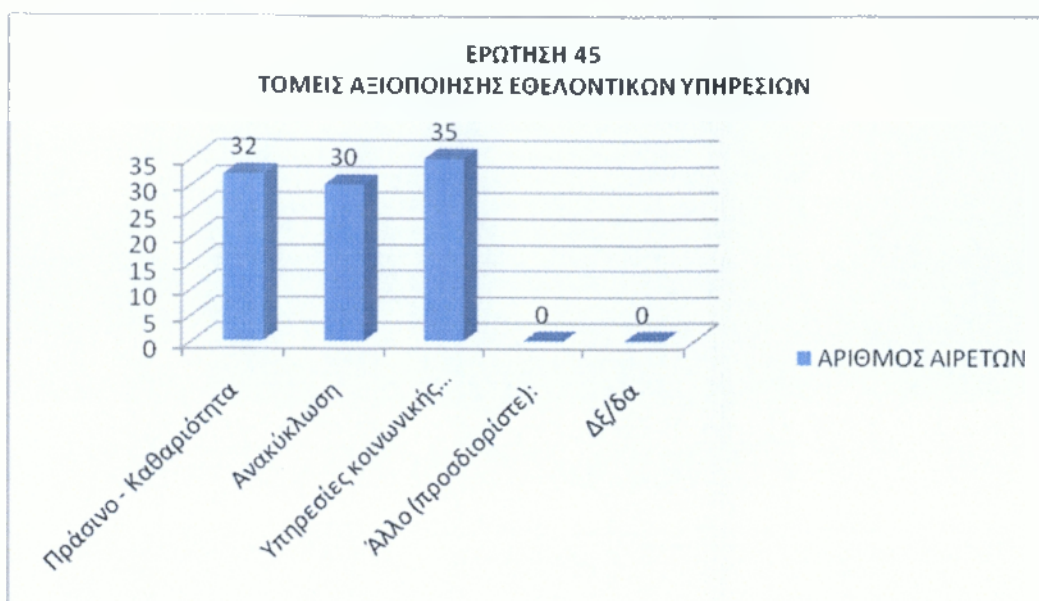

Διάγραμμα 3.67 Αξιολόγηση της αξιοποίησης εθελοντικών υπηρεσιών από τους δήμους

Όταν ερωτήθηκαν οι αιρετοί του Δήμου Θεσσαλονίκης, πώς θεωρούν την αξιοποίηση εθελοντικών υπηρεσιών από τους δήμους, το 82% απάντησε πολύ χρήσιμη, το 13% σχετικά χρήσιμη και το υπόλοιπο 5% καθόλου χρήσιμη.

Πίνακας 3.49 Τομείς αξιοποίησης υπηρεσιών εθελοντικών οργανώσεων ή προσώπων

ΤΟΜΕΙΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
Πράσινο - Καθαριότητα	32
Ανακύκλωση	30
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας	35
Άλλο (προσδιορίστε):	0
ΔΞ/δα	0

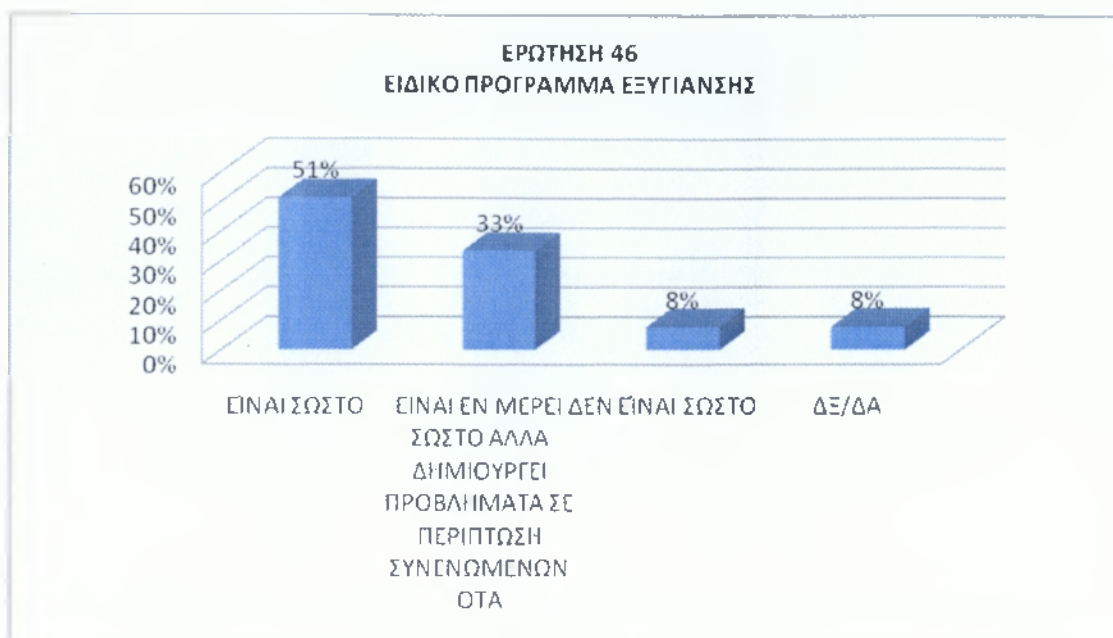

Διάγραμμα 3.68 Τομείς αξιοποίησης υπηρεσιών εθελοντικών οργανώσεων ή προσώπων

Έπειτα οι αιρετοί ερωτήθηκαν σε ποιους τομείς πιστεύουν ότι θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν υπηρεσίες εθελοντικών οργανώσεων ή προσώπων. Όπως παρατηρούμε, 35 αιρετοί πιστεύουν στις υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας, 32 αιρετοί στο πράσινο και την καθαριότητα και 30 αιρετοί στην ανακύκλωση.

Πίνακας 3.50 Αξιολόγηση του Ειδικού Προγράμματος Εξυγίανσης των δήμων

ΕΙΔΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	ΚΩΔ.	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΕΙΝΑΙ ΣΩΣΤΟ	1	20	51%
ΕΙΝΑΙ ΕΝ ΜΕΡΕΙ ΣΩΣΤΟ ΑΛΛΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΕΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΣΥΝΕΝΩΜΕΝΩΝ ΟΤΑ	2	13	33%
ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΣΩΣΤΟ	3	3	8%
ΔΕ/ΔΑ	4	3	8%
		39	100%

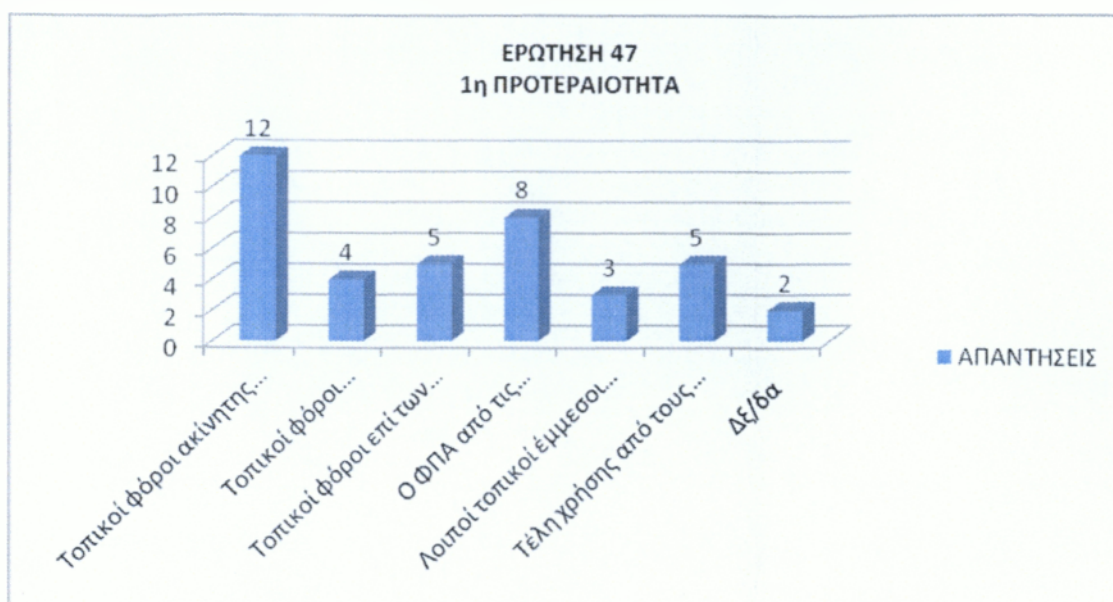
Διάγραμμα 3.69 Αξιολόγηση του Ειδικού Προγράμματος Εξυγίανσης των δήμων

Το αρχικό ερώτημα που τέθηκε στους αιρετούς σχετικά με τα οικονομικά των δήμων, αφορά στο πως κρίνουν το Ειδικό Πρόγραμμα Εξυγίανσης των δήμων. Όπως φαίνεται στο διάγραμμα 3.69 το 51% των αιρετών απάντησε ότι είναι σωστό, το 33% ότι είναι εν μέρει σωστό, αλλά δημιουργεί προβλήματα σε περίπτωση συνενωμένων ΟΤΑ και το 8% θεωρεί ότι δεν είναι σωστό. Ένα 8% απάντησε «Δεν ξέρω/δεν απαντώ».

Πίνακας 3.51 Σημαντικές πηγές τοπικών εσόδων

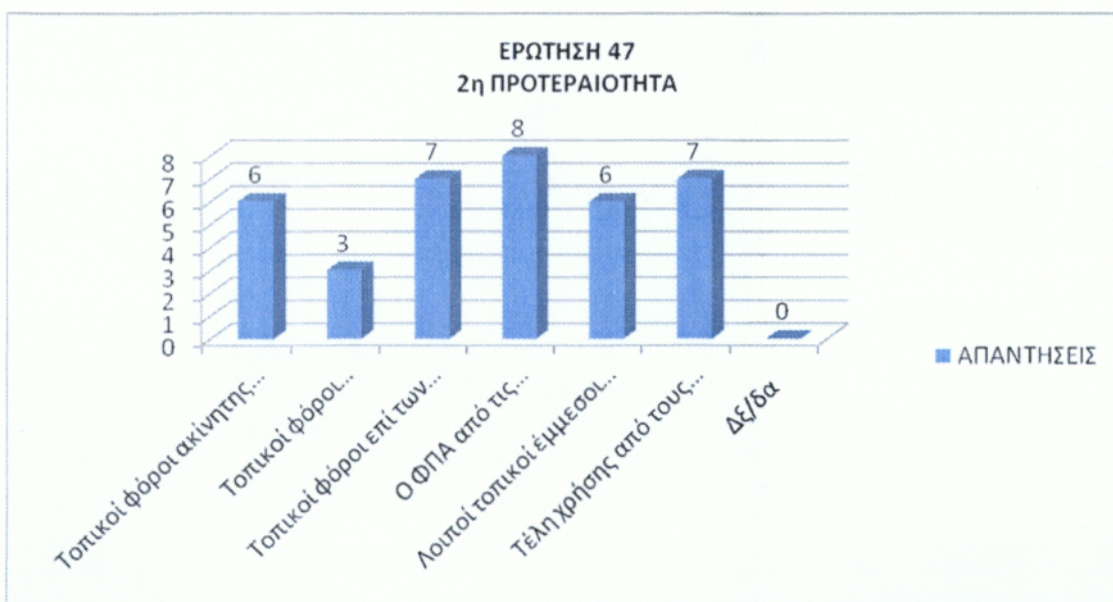
ΠΗΓΕΣ ΤΟΠΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΕΣ ΓΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Τοπικοί φόροι ακίνητης περιουσίας	12	6	8	5	1	5	0	0	0
Τοπικοί φόροι εισοδήματος φυσικών προσώπων	4	3	2	10	14	4	0	0	0
Τοπικοί φόροι επί των επιχειρήσεων	5	7	6	10	7	2	0	0	0
Ο ΦΠΑ από τις συναλλαγές της τοπικής οικονομίας	8	8	9	2	6	4	0	0	0
Λοιποί τοπικοί έμμεσοι φόροι, εκτός του ΦΠΑ (όπως π.χ. φόρος στις συναλλαγές εστιατορίων και ξενοδοχείων)	3	6	8	8	5	7	0	0	0
Τέλη χρήσης από τους χρήστες των τοπικών υπηρεσιών	5	7	4	2	4	15	0	0	0
Δέ/δα	2	0	0	0	0	0	0	0	0
max # απαντήσεων	12	8	9	10	14	15	0	0	0

Στην ερώτηση «ποιες από τις παρακάτω πηγές τοπικών εσόδων θεωρείτε ως τις πιο σημαντικές ή πιο κατάλληλες για την χρηματοδότηση των τοπικών υπηρεσιών και έργων», δόθηκαν στους αιρετούς 6 απαντήσεις, οι οποίες τους ζητήθηκε να ιεραρχηθούν κατά προτεραιότητα. Έτσι προέκυψαν τα παρακάτω διαγράμματα τα οποία απεικονίζουν τις προτεραιότητες των αιρετών.

Διάγραμμα 3.70 Σημαντικές πηγές τοπικών εσόδων 1η προτεραιότητα

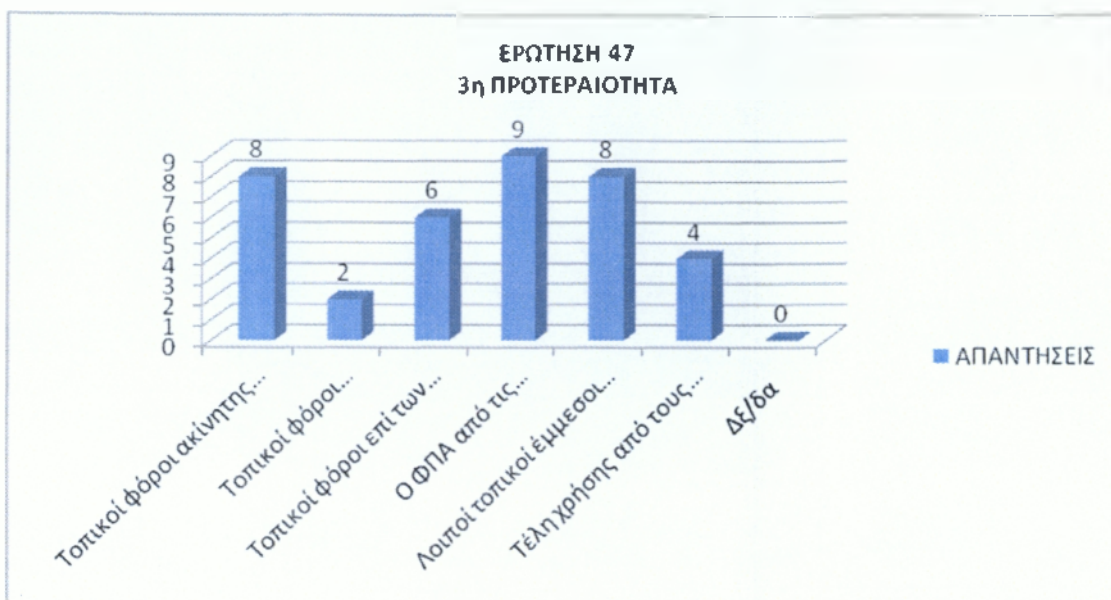
Το διάγραμμα 3.70 μας δείχνει ότι 1η προτεραιότητα των αιρετών, ήταν οι τοπικοί φόροι ακίνητης περιουσίας, με αριθμό απαντήσεων 12 άτομα.

Διάγραμμα 3.71 Σημαντικές πηγές τοπικών εσόδων 2η προτεραιότητα

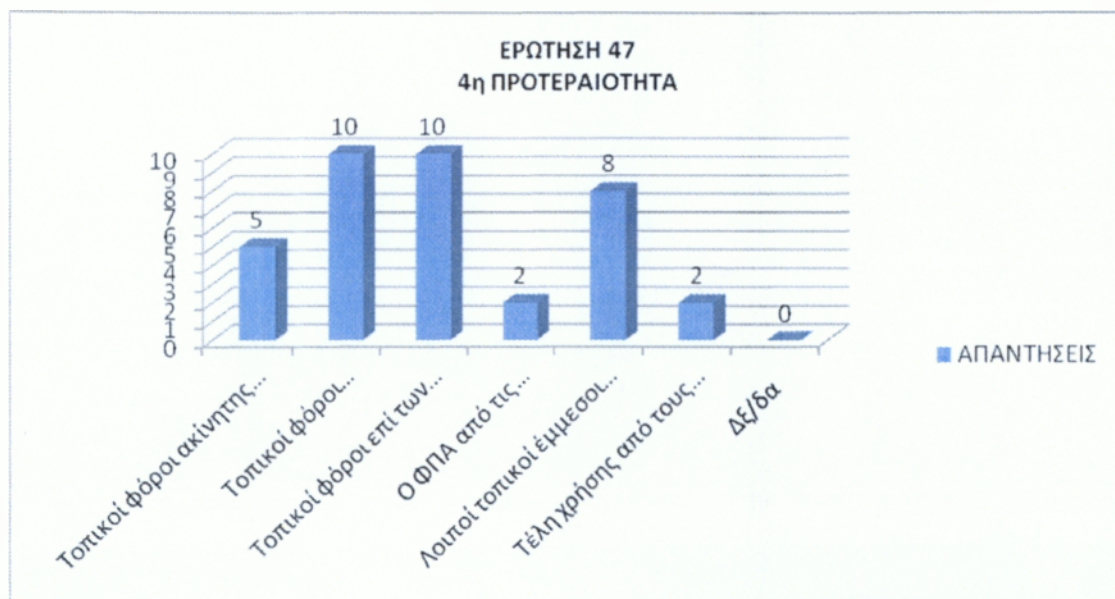
Το διάγραμμα 3.71 μας δείχνει ότι 2η προτεραιότητα των αιρετών, ήταν ο ΦΠΑ από τις συναλλαγές της τοπικής οικονομίας, με αριθμό απαντήσεων 8 άτομα.

Διάγραμμα 3.72 Σημαντικές πηγές τοπικών εσόδων 3η προτεραιότητα

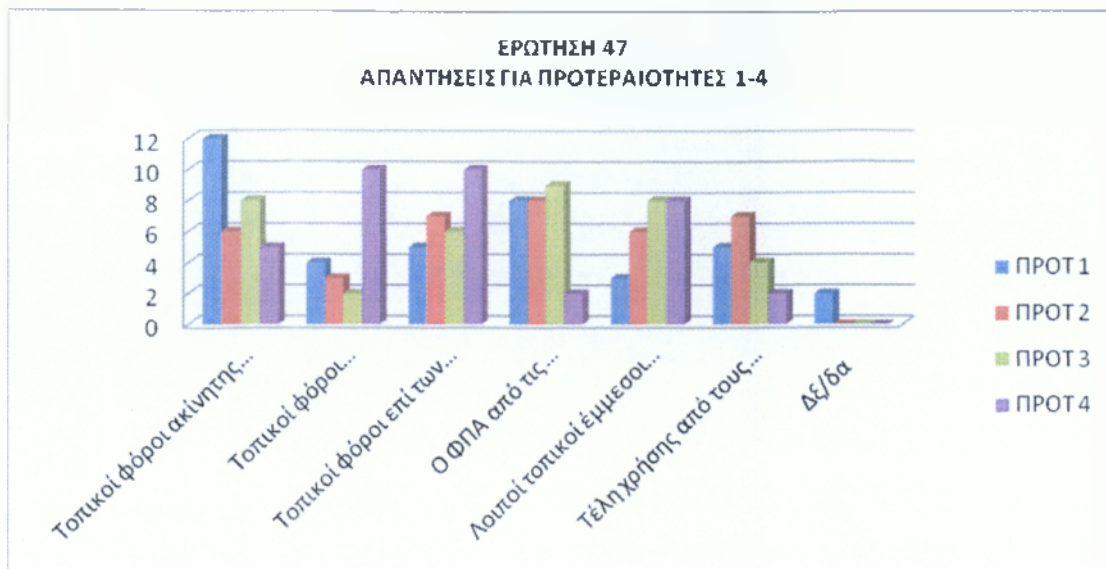
Το διάγραμμα 3.72 μας δείχνει ότι και 3η προτεραιότητα των αιρετών, ήταν ο ΦΠΑ από τις συναλλαγές της τοπικής οικονομίας, με αριθμό απαντήσεων 9 άτομα.

Διάγραμμα 3.73 Σημαντικές πηγές τοπικών εσόδων 4η προτεραιότητα

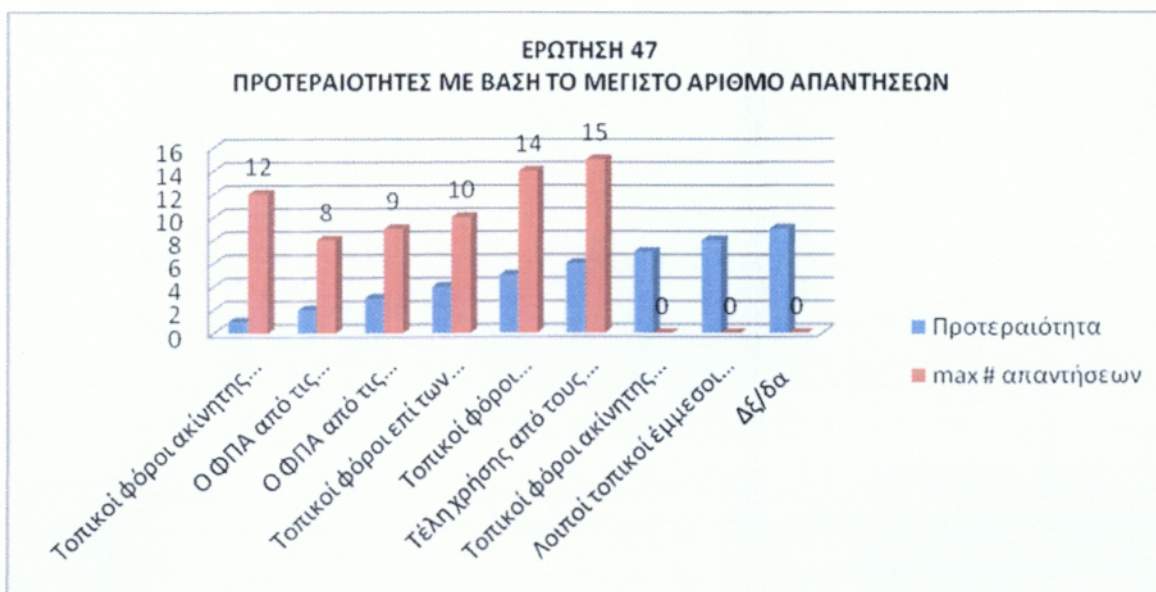
Το διάγραμμα 3.73 μας δείχνει ότι 4η προτεραιότητα των αιρετών, ήταν οι τοπικοί φόροι εισοδήματος φυσικών προσώπων και οι τοπικοί φόροι επί των επιχειρήσεων, με αριθμό απαντήσεων 10 άτομα.

Διάγραμμα 3.74 Σημαντικές πηγές τοπικών εσόδων προτεραιότητες 1-4

Το διάγραμμα 3.74 απεικονίζει συγκεντρωτικά τις απαντήσεις των αιρετών για τις προτεραιότητες τους 1-4 ως τις πιο σημαντικές ή κατάλληλες πηγές τοπικών εσόδων για την χρηματοδότηση των τοπικών υπηρεσιών και έργων.

Διάγραμμα 3.75 Σημαντικές πηγές τοπικών εσόδων – max απαντήσεων

Παραπάνω απεικονίζονται οι προτεραιότητες των αιρετών με βάση το μέγιστο αριθμό απαντήσεων.

Πίνακας 3.52 Αποψη για την συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΡΓΩΝ	ΚΩΔ.	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ, ΥΠΟ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ	1	37	95%
ΟΧΙ	2	2	5%
ΔΞ/ΔΑ	3	0	0%
		39	100%

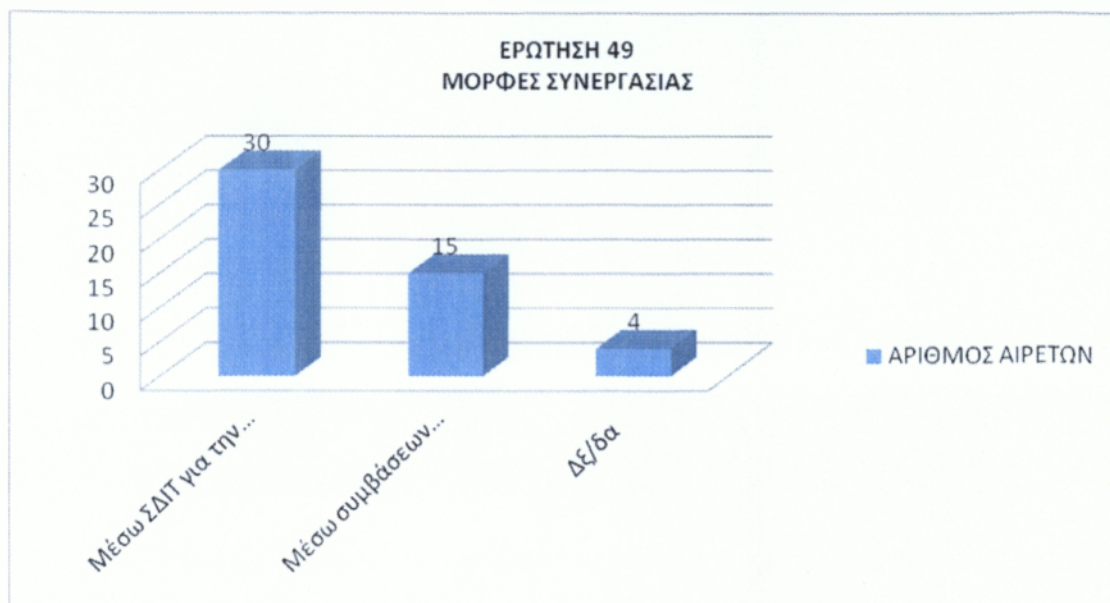

Διάγραμμα 3.76 Αποψη για την συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα

Στην ερώτηση 48 που αφορούσε στο εάν οι αιρετοί είναι υπέρ της συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα για την κατασκευή των έργων και την παροχή των υπηρεσιών που εμπύπτουν στις αρμοδιότητες του Δήμου Θεσσαλονίκης, η πλειοψηφία του δείγματος (95%) απάντησε θετικά αλλά υπό προϋποθέσεις και μόλις το 5% απάντησε αρνητικά.

Πίνακας 3.53 Μορφές συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα

ΜΟΡΦΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
Μέσω ΣΔΙΤ για την κατασκευή και λειτουργία μεγάλων έργων υποδομής	30
Μέσω συμβάσεων παραχώρησης για την παροχή ορισμένων δημοσίων υπηρεσιών από ιδιώτες	15
Δξ/δα	4

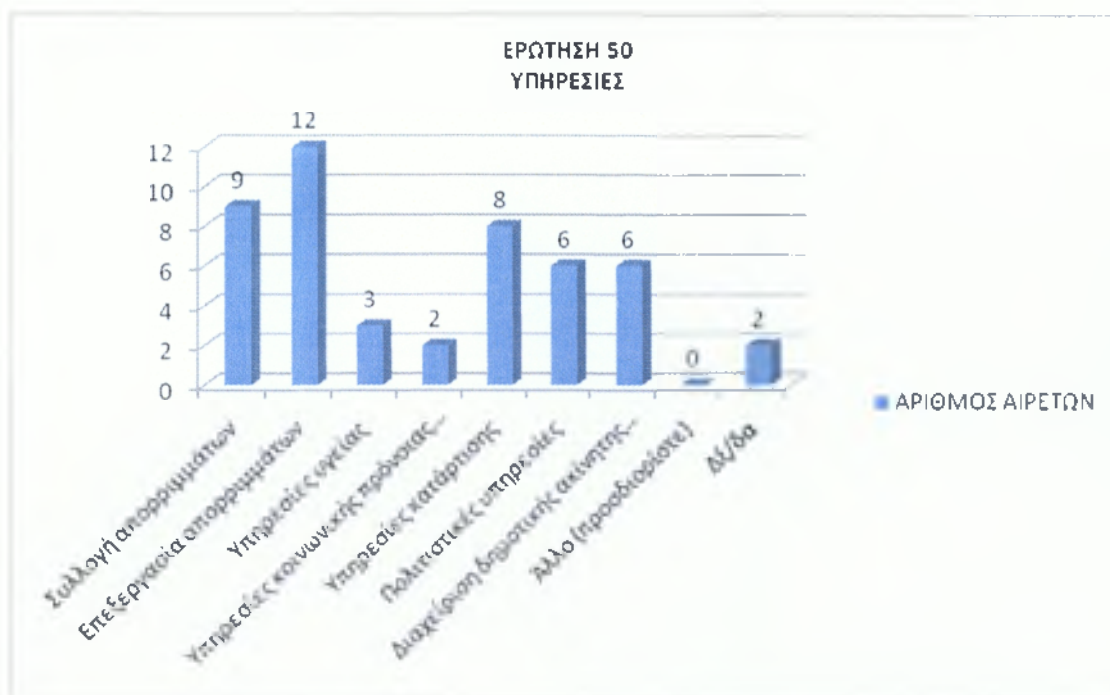

Διάγραμμα 3.77 Μορφές συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα

Έπειτα ζητήθηκε από τους αιρετούς να αναφέρουν τις μορφές συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα με τις οποίες θα συμφωνούσαν. Βλέπουμε ότι 30 αιρετοί απάντησαν μέσω ΣΔΙΤ (Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα) για την κατασκευή και λειτουργία μεγάλων έργων υποδομής και 15 αιρετοί μέσω συμβάσεων παραχώρησης για την παροχή ορισμένων δημοσίων υπηρεσιών από ιδιώτες.

Πίνακας 3.54 Υπηρεσίες που θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
Συλλογή απορριμμάτων	9
Επεξεργασία απορριμμάτων	12
Υπηρεσίες υγείας	3
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας και αλληλεγγύης	2
Υπηρεσίες κατάρτισης	8
Πολιτιστικές υπηρεσίες	6
Διαχείριση δημοτικής ακίνητης περιουσίας (κτίρια, οικόπεδα, αγροτεμάχια)	6
Άλλο (προσδιορίστε)	0
Δξ/δα	2

Διάγραμμα 3.78 Υπηρεσίες που θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες

Τέλος, η ερώτηση 50, με την οποία και ολοκληρώνεται το Ερωτηματολόγιο της συγκεκριμένης έρευνας, ζητήθηκε από τους αιρετούς να αναφέρουν ποιες υπηρεσίες πιστεύουν ότι θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες. Παρατηρούμε ότι 12 αιρετοί θεωρούν ότι θα μπορούσε να παραχωρηθεί η επεξεργασία των απορριμμάτων, 9 αιρετοί η συλλογή των απορριμμάτων, 8 αιρετοί οι υπηρεσίες κατάρτισης και 6

αιρετοί οι πολιτιστικές υπηρεσίες και η διαχείριση δημοτικής ακίνητης περιουσίας (κτίρια, οικοπέδα, αγροτεμάχια). Ακολουθούν οι υπηρεσίες υγείας (3 αιρετοί) και οι υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας και αλληλεγγύης (2 αιρετοί).

3.3 Συμπεράσματα κεφαλαίου

Από την έρευνα που πραγματοποιήθηκε στους αιρετούς του Δήμου Θεσσαλονίκης, προκύπτουν τα παρακάτω συμπεράσματα που αφορούν την εφαρμογή του «Καλλικράτη» αλλά και γενικότερα τα ζητήματα που έχει να αντιμετωπίσει ο Δήμος Θεσσαλονίκης.

Αρχικά, ζητήθηκε από τους αιρετούς να αξιολογήσουν το πρόγραμμα «Καλλικράτης» για την Α'βάθμια αυτοδιοίκηση. Παρατηρούμε ότι οι αιρετοί είναι λίγο διστακτικοί, καθώς θεωρούν πως το πρόγραμμα είναι στην σωστή κατεύθυνση, αλλά έχει αδυναμίες. Παρόλα αυτά, πιστεύουν ότι είναι σωστή η συνένωση που εφαρμόστηκε στο Δήμο Θεσσαλονίκης.

Το σημαντικό πρόβλημα του θεσμικού πλαισίου για την Α'βάθμια αυτοδιοίκηση είναι οι αρμοδιότητες χωρίς τους αντίστοιχους πόρους σύμφωνα με την πλειοψηφία των αιρετών, αλλά πιστεύουν ότι η Α'βάθμια αυτοδιοίκηση όπως θεσμοθετήθηκε θα συμβάλλει στη βελτίωση εξυπηρέτησης των πολιτών.

Ο «Καλλικράτης» έφερε αρκετές αλλαγές στους Δήμους, όπως η αντιμισθία για τους αιρετούς (Δημάρχους, Αντιδημάρχους, Προέδρους δημοτικών συμβουλίων) που προβλέπεται για πρώτη φορά. Η αντιμισθία αυτή θεωρείται από τους αιρετούς σωστή, λόγω του χρόνου που απαιτεί η ενασχόληση με τα κοινά από θέσεις ευθύνης. Μία ακόμα αλλαγή είναι αυτή με το ασυμβίβαστο του δημάρχου μεταξύ δημαρχιακής και επαγγελματικής ιδιότητας. Και αυτό το μέτρο βρίσκει τους αιρετούς σύμφωνους.

Ακόμη, πιστεύουν ότι το νέο σύστημα εποπτείας των αποφάσεων των οργάνων του δήμου είναι σωστό.

Όταν ζητήθηκε από το σύνολο των αιρετών να αξιολογήσουν το μέτρο για τον περιορισμένο αριθμό των νομικών προσώπων που επιτρέπεται να συσταθούν από τους δήμους, η πλειοψηφία δήλωσε πως είναι σωστό. Το ίδιο ισχύει και με τις μορφές των επιχειρήσεων που επιτρέπεται να συσταθούν από τους δήμους, καθώς το μέτρο αυτό τους βρίσκει σύμφωνους. Επιπλέον πιστεύουν ότι ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης θα βελτιώσει τις σχέσεις μεταξύ δήμου και δημοτών και θα καταπολεμήσει τα φαινόμενα κακοδιοίκησης.

Όσον αφορά τα κατάλληλα μέτρα για τη συμμετοχή του πολίτη στο νέο σύστημα αυτοδιοίκησης, οι περισσότεροι αιρετοί πιστεύουν ότι αυτά είναι η ηλεκτρονική διαβούλευση μέσω διαδικτύου, η άμεση επαφή μεταξύ δημοτικών συμβούλων και πολιτών, καθώς και η συμμετοχή των πολιτών, με δικαίωμα λόγου, στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου.

Στη συνέχεια ζητήθηκε από τους αιρετούς να δηλώσουν τι θεωρούν ότι πρέπει να περιλαμβάνει ένα αποτελεσματικό αποκεντρωμένο σύστημα διοίκησης. Σχεδόν όλοι οι αιρετοί δήλωσαν ότι θα πρέπει να υπάρχει σημαντική οικονομική αυτονομία των βαθμίδων αυτοδιοίκησης με δικά τους έσοδα και μικρότερη εξάρτηση από τις κρατικές επιχορηγήσεις.

Παρακάτω, τέθηκε στους αιρετούς το ερώτημα «τι απαιτείται για να εδραιωθεί ένας αποτελεσματικός διοικητικός μηχανισμός στην Α'βάθμια αυτοδιοίκηση». Διαπιστώθηκε ότι τόσο το εξειδικευμένο και επαρκές προσωπικό, όσο και η πολιτική βούληση των αιρετών, είναι εξίσου σημαντικά για τους αιρετούς του Δήμου Θεσσαλονίκης.

Αναφορικά με το δημοτικό συμβούλιο του Δήμου Θεσσαλονίκης, οι περισσότεροι αιρετοί θεωρούν ότι χρειάζεται περίοδο προσαρμογής για να ανταποκριθεί στην άσκηση των διευρυμένων αρμοδιοτήτων του και πως η περίοδος προσαρμογής θα

διαρκέσει 2 ή και περισσότερο από 2 έτη. Επιπλέον, θεωρούν ότι απαιτείται εκπαίδευση των στελεχών του Δήμου Θεσσαλονίκης σε στρατηγικά θέματα ανάπτυξης, προγραμματισμού και διοίκησης. Παρόλα αυτά, πιστεύουν ότι το δημοτικό συμβούλιο διαθέτει τις ικανότητες και την πολιτική βούληση για να ανταποκριθεί με επιτυχία στην πρόκληση εφαρμογής του νέου θεσμού και επίτευξης των στόχων του.

Όσον αφορά την επάρκεια ή/και την καταλληλότητα κτιριακών υποδομών, ψηφιακών υποδομών και ανθρώπινου δυναμικού στο Δήμο Θεσσαλονίκης, η πλειοψηφία των αιρετών δήλωσε ότι υπάρχει επάρκεια σε κτιριακές υποδομές και σε ανθρώπινο δυναμικό, αλλά οι ψηφιακές υποδομές δεν επαρκούν ή δεν είναι κατάλληλες.

Στη συνέχεια της έρευνας ζητήθηκε από τους αιρετούς να αναφέρουν τα κρίσιμα ζητήματα της περιοχής τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπιστούν κατά προτεραιότητα. Παρατηρούμε ότι η διαχείριση των απορριμμάτων είναι το βασικό ζήτημα και πιο συγκεκριμένα η διαλογή στην πηγή και προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης. Ενώ όσον αφορά την διαχείριση των υδάτινων πόρων, θεωρούν ότι θα πρέπει να υπάρξει εξοικονόμηση νερού άρδευσης και μείωση της ρύπανσης των νερών.

Αναφορικά με την βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την τόνωση του ιδιωτικού τομέα και της επιχειρηματικότητας στο Δήμο Θεσσαλονίκης, οι περισσότεροι αιρετοί πιστεύουν ότι θα πρέπει να μειωθεί το παραεμπόριο και η παραοικονομία (με την πιστή τήρηση της προβλεπόμενης εμπορικής νομοθεσίας). Ενώ για να βελτιωθεί η επισκεψιμότητα στο Δήμο χρειάζεται βελτίωση της καθαριότητας και της εικόνας του κέντρου.

Οι περισσότεροι αιρετοί του Δήμου Θεσσαλονίκης, θεωρούν την αξιοποίηση εθελοντικών υπηρεσιών από τους δήμους πολύ χρήσιμη, κυρίως στις υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας, στο πράσινο και την καθαριότητα, αλλά και στην ανακύκλωση.

Το αρχικό ερώτημα που τέθηκε στους αιρετούς σχετικά με τα οικονομικά των δήμων, αφορά στο πως κρίνουν το Ειδικό Πρόγραμμα Εξυγίανσης των δήμων. Παρατηρούμε

ότι αρκετοί αιρετοί πιστεύουν ότι είναι σωστό, αλλά δεν είναι λίγοι και οι αιρετοί που πιστεύουν ότι είναι εν μέρει σωστό και πως δημιουργεί προβλήματα σε περίπτωση συνενωμένων ΟΤΑ.

Σχετικά με τις πηγές τοπικών εσόδων που είναι πιο σημαντικές ή πιο κατάλληλες για την χρηματοδότηση των τοπικών υπηρεσιών και έργων, οι τοπικοί φόροι ακίνητης περιουσίας βρίσκουν σύμφωνους του περισσότεροι αιρετούς.

Επιπλέον, είναι υπέρ της συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα για την κατασκευή των έργων και την παροχή των υπηρεσιών που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες του Δήμου Θεσσαλονίκης, αλλά υπό προϋποθέσεις και κυρίως μέσω ΣΔΙΤ (Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα) για την κατασκευή και λειτουργία μεγάλων έργων υποδομής.

Τέλος, ζητήθηκε από τους αιρετούς να αναφέρουν ποιες υπηρεσίες πιστεύουν ότι θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες. Παρατηρούμε ότι θα μπορούσε να παραχωρηθεί η επεξεργασία των απορριμμάτων, η συλλογή των απορριμμάτων, οι υπηρεσίες κατάρτισης, οι πολιτιστικές υπηρεσίες και η διαχείριση δημοτικής ακίνητης περιουσίας (κτίρια, οικόπεδα, αγροτεμάχια).

Επίλογος

Συμπερασματικά, τόσο από την έρευνα, όσο και από την ανάλυση της παρούσας πτυχιακής εργασίας, διαπιστώνεται ότι ο «Καλλικράτης» είναι σωστός και πως δεν πρέπει να καταργηθεί.

Ένα από τα θετικά στοιχεία του είναι η κατάργηση των κοινοτήτων. Επιτεύχθηκε σημαντική εξοικονόμηση χρημάτων λόγω της μείωσης των υπηρεσιών. Αρνητικό στοιχείο είναι το μη κατάλληλα και επαρκώς εξειδικευμένο προσωπικό, καθώς χωρίς την κατάλληλη υποδομή, μάλλον περισσότερα προβλήματα δημιουργεί παρά αναβάθμιση των υπηρεσιών.

Εξαιτίας των συγχωνεύσεων πολλές αρμοδιότητες μεταφέρθηκαν σε άλλες υπηρεσίες ενώ άλλες καταργήθηκαν. Αυτό έγινε χωρίς οργάνωση με αποτέλεσμα να δημιουργηθούν πολλά κενά, κυρίως νομοθετικά. Αποτέλεσμα για το Δήμο Θεσσαλονίκης ήταν η λάθος μετάδοση/μεταφορά των αρμοδιοτήτων με συνέπεια τη μη σωστή εξυπηρέτηση των πολιτών.

Ένα ακόμα θετικό στοιχείο ήταν η κατάργηση της νομαρχιακής επιτροπής και η δημιουργία δύο νέων, η οικονομική επιτροπή και η επιτροπή ποιότητας ζωής. Θεωρητικά είναι θετικό γιατί οι αρμοδιότητες τώρα πια είναι πιο συγκεκριμένες αλλά το κατά πόσο θα ενεργήσουν θετικά και προς το όφελος του πολίτη εξαρτάται από την εκλεγμένη δημοτική αρχή κάθε φορά.

Από τα λίγα πράγματα που λειτουργούν σχετικά καλά στο Δήμο Θεσσαλονίκης, είναι ότι εξοικονόμησε αρκετά χρήματα κυρίως από την επεξεργασία των απορριμμάτων, ξεκινώντας έτσι έργα ανάπλασης της πόλης. Αρνητικό στοιχείο, η δυσκολία αποκομιδής των απορριμμάτων από τους δρόμους και η καθυστέρηση ολοκλήρωσης των έργων.

Επίσης ένας άλλος θεσμός που δεν εφαρμόστηκε ποτέ στο Δήμο είναι ο «Συμπαραστάτης του δημότη και της Επιχείρησης». Σκοπός του ήταν να δέχεται τα παράπονα των πολιτών και να δίνει λύσεις σε αυτά, πράγμα που είναι θετικό αλλά δυστυχώς δεν εφαρμόστηκε ποτέ. Παρόμοια τύχη με τον παραπάνω θεσμό είχε και η Επιτροπή Διαβούλευσης. Ο ρόλος της στο Δήμο είναι καθαρά διακοσμητικός.

Συμπερασματικά ο «Καλλικράτης» έχει πολλά θετικά στοιχεία που θα μπορούσαν να βοηθήσουν στην ανάπτυξη των δήμων αλλά και βασικό αρνητικό τη δύσκολη, ή σε περιπτώσεις αδύνατη, εφαρμογή του.

Πιστεύω πως θα έπρεπε να εφαρμοστεί αργότερα, ώστε να γίνει με μεγαλύτερη οργάνωση αλλά και κατάλληλη προετοιμασία των δήμων. Χωρίς την κατάλληλη υποδομή και εξειδίκευση είναι ένας άλλος νόμος που εφαρμόστηκε μόνο «στα χαρτιά» κυρίως όσον αφορά την βελτίωση των υπηρεσιών και την εξυπηρέτηση των πολιτών.

Βιβλιογραφία – Πηγές

1. **Αναπτυξιακή Στρατηγική Δήμου Θεσσαλονίκης, Σχέδιο Δράσης 2006 – 2015, Τεύχος Ι.**
2. **Γούλα, Μ., (2012), Ο Δήμος Θεσσαλονίκης στην υπηρεσία των ανέργων», Περιοδικό «εΜΜεις», Τεύχος 34, Φεβρουάριος 2012.**
3. **Ν. 2218/1994, ΦΕΚ 90, Τεύχος Α', Άρθρο 4, παρ.1, «Ίδρυση Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, τροποποίηση διατάξεων για την Πρωτοβάθμια Αυτοδιοίκηση και την Περιφέρεια και άλλες διατάξεις», Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα.**
4. **Ν. 2539/1997, «Συγκρότηση της Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης» ΦΕΚ 244, τεύχος 'Α, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα.**
5. **Ν. 3852/2010, «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης», ΦΕΚ 87, τεύχος 'Α, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα.**
6. **Ο.Ρ.Θ. (1999), «Γενική Μελέτη Μεταφορών και Κυκλοφορίας για το Πολεοδομικό Συγκρότημα και την Πολεοδομική Ζώνη Θεσσαλονίκης».**
7. **Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, (2010), Αρχές Νομοθετικής Πρωτοβουλίας για τη Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, «Πρόγραμμα Καλλικράτης», Κείμενο Δημόσιας Διαβούλευσης, Ανάκτηση από: www.vpes.gr**
8. **Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, (2010), Η Επιχειρησιακή Στήριξη της Νέας Αρχιτεκτονικής:**

Το Πρόγραμμα Ελληνική Αρχιτεκτονική Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης – «ΕΛΛΑΔΑ», Ανάκτηση από: <http://www.opengov.gr/yves/?p=366>

9. **Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, (2010), Πρόγραμμα Καλλικράτης, Νέα Αρχιτεκτονική για την Αναμόρφωση της Αυτοδιοίκησης και του Κράτους.**

10. <http://el.wikipedia.org>

11. <http://kallikratis.yves.gr/Contents.aspx?catid=263&lang=gr&View=20>

12. www.thessaloniki.gr

**Παράρτημα Ι – Αιρετοί Δήμου Θεσσαλονίκης που
έλαβαν μέρος την έρευνα**

Συνδυασμός / Δημοτικό Διαμέρισμα	Αιρετοί που απάντησαν / Σύνολο αιρετών	A	B	Γ	Δ	Ε
• «ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ»	23 / 29	6	3	2	6	6
• «ΟΜΑΔΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ» • «ΛΑΙΚΗ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ» • «ΥΠΕΡΚΟΜΜΑΤΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΩΝ» • «ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ – ΑΝΟΙΧΤΗ ΠΟΛΗ»	16 / 20	4	0	0	5	7

Παράρτημα ΙΙ – Ερωτηματολόγιο έρευνας

Ερωτηματολόγιο για τους αιρετούς της Α΄βάθμιας Αυτοδιοίκησης

Οι απαντήσεις στον ερωτηματολόγιο είναι ΑΚΡΩΣ ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΕΣ. Οι απαντήσεις σας θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά και μόνο για σκοπούς στατιστικής και κανένας δε θα λάβει γνώση των ατομικών σας στοιχείων ή απαντήσεων, ούτε Δημόσια Αρχή, ούτε ιδιώτης.

Βασικές διευκρινίσεις:

1. Υπάρχουν τρεις τύποι ερωτήσεων: (α) πολλαπλών απαντήσεων χωρίς ιεράρχηση, (β) πολλαπλών απαντήσεων με ιεράρχηση, (γ) μοναδικής απάντησης. Οι δύο πρώτοι τύποι ερωτήσεων προσδιορίζονται όπου απαντώνται, με 'δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση' ή 'ιεραρχήστε', αντίστοιχα. Όλες οι άλλες ερωτήσεις για τις οποίες δεν προσδιορίζεται ο τρόπος απάντησης, ανήκουν στην τρίτη κατηγορία.
2. Οι παραπάνω κανόνες δεν ισχύουν με συνέπεια για τις ερωτήσεις 1-11 ('Τμήμα Α. Ταυτότητα ερωτώμενου').
3. Όπου ζητείται **ιεράρχηση** των απαντήσεων, χρησιμοποιούμε την κλίμακα: **'1: το πιο σημαντικό, 2: το δεύτερο πιο σημαντικό, κλπ'**.
4. Σημειώστε τις απαντήσεις σας με X.

ΑΜ ΕΡΕΥΝΗΤΗ: _____

ΑΥΞΩΝ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ: _____

Τμήμα Α. Ταυτότητα ερωτώμενου

1. Στοιχεία εκλογής (α)

1.01	Δήμος			
1.02	Δημοτική ενότητα			
1.03	Ονοματεπώνυμο			
1.04	Τηλέφωνο			
1.05	Δ/νση ηλεκτρ. ταχυδρομείου (e-mail)			
	Συνδυασμός	1.06 Επώνυμο επικεφαλής		
		1.07 Επιτυχών [1]		
		1.08 Επιλαχών [2]		
1.09	Εκλογική ταυτότητα		Επικεφαλής συνδυασμού	(1)
			Δημοτικός Σύμβουλος	(2)
			Τοπικός Σύμβουλος	(3)
	Αναληφθείσα θέση ευθύνης		Αντιδήμαρχος	(1)
1.10			Άλλη (προσδιορίστε)	(2)
			1.11 _____	
			Καμία	(3)

2. Φύλο ερωτώμενου (γ)

Άρρεν		(1)
Θήλυ		(2)

3. Ηλικιακή Ομάδα (α)

18-24		(1)
25-34		(2)
35-44		(3)
45-54		(4)
55-64		(5)
65+		(6)

4. Επίπεδο εκπαίδευσης (α)

Δημοτικό		(1)
Γυμνάσιο		(2)
Λύκειο		(3)
Μεταλυκειακή Εκπαίδευση (ΙΕΚ)		(4)
ΑΕΙ/ΤΕΙ		(5)
Μεταπτυχιακό/Διδακτορικό		(6)

5. Απασχόληση (πριν την πρόσφατη εκλογή σας ή πριν την πρώτη εκλογή σας αν είχατε επανεκλεγεί σε θέση αιρετού) (α)

Δημόσιος Υπάλληλος		(1)
Ιδιωτικός Υπάλληλος		(2)
Επιχειρηματίας		(3)
Ελεύθερος Επαγγελματίας		(4)
Εργάτης		(5)
Αγρότης		(6)
Συνταξιούχος		(7)
Δεν εργάζεται		(8)

6. Υπάρχει προηγούμενη συμμετοχή σας σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης; (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)

Αν η απάντησή σας είναι **Ναι** πηγαίετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίετε στην μεθεπόμενη

7. Προηγούμενη συμμετοχή σας σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης, ως: (α)

	7.1		7.2 Έτη
Νομάρχης		(1)	
Δήμαρχος		(2)	
Πρόεδρος Κοινότητας		(3)	
Νομαρχιακός Σύμβουλος		(4)	
Δημοτικός Σύμβουλος		(5)	
Κοινοτικός Σύμβουλος		(6)	
Τοπικός Σύμβουλος		(7)	
Πάρεδρος		(8)	
Άλλο (προσδιορίστε):		(9)	

8. Υπάρχει προηγούμενη συμμετοχή σας στο Κοινοβούλιο ή σε θέσεις ευθύνης στο δημόσιο τομέα (κράτος ή ΔΕΚΟ ή νομικά πρόσωπα της αυτοδιοίκησης); (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)

Αν η απάντησή σας είναι **Ναι** πηγαίνετε στην **επόμενη ερώτηση**, διαφορετικά πηγαίνετε στην μεθεπόμενη

9. Προηγούμενη συμμετοχή σας στο Κοινοβούλιο ή σε θέσεις ευθύνης στο δημόσιο τομέα, ως: (α)

	9.1		9.2 Έτη
Βουλευτής		(1)	
Στο ΔΣ οργανισμού		(2)	
Επικεφαλής δημόσιας υπηρεσίας		(3)	
Άλλο (προσδιορίστε):		(4)	

10. Υπάρχει προηγούμενη συμμετοχή σας σε τοπικά συλλογικά σχήματα; (β)

Ναι		(1)
Όχι		(2)

Αν η απάντησή σας είναι **Ναι** πηγαίνετε στην **επόμενη ερώτηση**, διαφορετικά πηγαίνετε στην μεθεπόμενη

11. Προηγούμενη συμμετοχή σας σε τοπικά συλλογικά σχήματα, ως: (β)

	μέλος του ΔΣ (1)	απλό μέλος (2)		Έτη
11.1 Πολιτιστικός/περιβαλλοντικός σύλλογος			11.1.1	
11.2 Συνεταιρισμός			11.2.1	
11.3 Επιμελητήριο			11.3.1	
11.4 Επαγγελματικός σύλλογος (προσδιορίστε)			11.4.1	
11.5 Αθλητικός σύλλογος			11.5.1	
11.6 Άλλο (προσδιορίστε)			11.6.1	

12. Ποια ήταν τα κίνητρα συμμετοχής σας στις δημοτικές εκλογές; (**ιεραρχήστε**) (α)

12.1	Για να εκπροσωπήσω τους συμπολίτες μου και να λύσω τα προβλήματά τους	
12.2	Για να συμβάλω στην επίλυση τοπικών προβλημάτων και αξιοποίηση	

	τοπικών δυνατοτήτων	
12.3	Λόγοι προσωπικής ανέλιξης	
12.4	Άλλο 12.4.1 Προσδιορίστε:	

Τμήμα Β. Θεσμικό Πλαίσιο Α' βάρθμιας Αυτοδιοίκησης

Β.1 Γενική αξιολόγηση του προγράμματος Καλλικράτης για τους δήμους

13. Πως αξιολογείτε το πρόγραμμα Καλλικράτης για την Α' βάρθμια αυτοδιοίκηση; (α)

Είναι στη σωστή κατεύθυνση	(1)
Είναι στη σωστή κατεύθυνση αλλά έχει αδυναμίες	(2)
Είναι σε λάθος κατεύθυνση	(3)
Δέ/δα	(4)

14. Ποια είναι κατά τη γνώμη σας τα σημαντικά προβλήματα του θεσμικού πλαισίου για την Α' βάρθμια αυτοδιοίκηση; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

Αρμοδιότητες χωρίς τους αντίστοιχους πόρους (επιχορηγήσεις)	14.1
Επικάλυψη στην κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ δήμων και περιφέρειας	14.2
Έλλειψη οικονομικής αυτοτέλειας (περιορισμένα ίδια έσοδα)	14.3
Εξάρτηση από την κεντρική διοίκηση (διοικητική, πολιτική, οικονομική)	14.4
Άλλο (προσδιορίστε):	14.5
Κανένα από τα παραπάνω	14.6
Δέ/δα	14.7

15. Θεωρείτε ότι η Α' βάρθμια τοπική αυτοδιοίκηση όπως θεσμοθετήθηκε: (α)

	Ναι (1)	Όχι (2)	Δέ/δα (3)	Ερωτ /ση
Θα συμβάλλει στην ευαισθητοποίηση και ενεργοποίηση των πολιτών (ενίσχυση συμμετοχικής δημοκρατίας)				15.01
Θα συμβάλλει στην εξοικονόμηση πόρων				15.02

(με οικονομίες κλίμακας στη χρήση των οικονομικών και ανθρώπινων πόρων και με τον περιορισμό των λειτουργικών δαπανών)				
Θα βελτιώσει τη διαφάνεια στον τρόπο λήψης και υλοποίησης των διοικητικών αποφάσεων (ειδικά όσων σχετίζονται και εξυπηρετούν οικονομικά συμφέροντα)				15.03
Θα οδηγήσει στην επικράτηση τοπικών ομάδων συμφερόντων (τοπικές ελίτ) και στην εγκαθίδρυση πελατειακών σχέσεων & ευνοιοκρατίας				15.04
Θα προωθήσει πιο αποτελεσματικά την τοπική ανάπτυξη				15.05
Θα βελτιώσει την εξυπηρέτηση του πολίτη και θα αναβαθμίσει τις συνθήκες της ζωής του (καλύτερη γνώση και εξυπηρέτηση των τοπικών αναγκών)				15.06
Θα βελτιώσει το επιχειρηματικό περιβάλλον (με στόχο την ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων και της τοπικής ανάπτυξης)				15.07
Θα συμβάλλει στην επιδείνωση των διαδημοτικών ανισοτήτων (λόγω των διαφορών στις τοπικές δυνατότητες)				15.08
Θα συμβάλλει στην εύρυθμη λειτουργία της αγοράς (αδειοδοτήσεις καταστημάτων και επιχειρήσεων, καθορισμός χώρων λαϊκών αγορών κλπ.) και τον περιορισμό φαινομένων αθέμιτου ανταγωνισμού (υπαίθριο εμπόριο κλπ)				15.09
Θα συμβάλλει στην επίλυση προβλημάτων που σχετίζονται με τους μετανάστες που κατοικούν μόνιμα στο νέο δήμο (με στόχο την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής)				15.10
Θα συμβάλλει στην αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού που θα απασχολείται στους νέους δήμους				15.11

16. Θεωρείτε ότι η αντιμισθία για τους αιρετούς (Δήμαρχοι / Αντιδήμαρχοι / Πρόεδροι δημοτικών συμβουλίων) που προβλέπεται για πρώτη φορά: (α)

Είναι σωστή (λόγω του χρόνου που απαιτεί η ενασχόληση με τα κοινά από θέσεις ευθύνης)		(1)
Δεν είναι σωστή		(2)
Δξ/δα		(3)

17. Συμφωνείτε με το ασυμβίβαστο του δημάρχου (μεταξύ δημαρχιακής και επαγγελματικής ιδιότητας); (β)

Ναι		(1)
-----	--	-----

Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

18. Ποιά θεωρείτε ως πιο κατάλληλα μέτρα για τη συμμετοχή του πολίτη στο νέο σύστημα αυτοδιοίκησης; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

	Ερ/ση
Με ηλεκτρονική διαβούλευση μέσω διαδικτύου	18.1
Με την άμεση επαφή μεταξύ δημοτικών, συμβούλων και πολιτών	18.2
Με ηλεκτρονικά δημοψηφίσματα	18.3
Με δημοψηφίσματα	18.4
Με συμμετοχή των πολιτών, με δικαίωμα λόγου, στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου	18.5
Δξ/δα	18.6

19. Πώς αξιολογείτε το μέτρο για τον περιορισμένο αριθμό των νομικών προσώπων που επιτρέπεται να συσταθούν από τους δήμους; (β)

Είναι σωστό		(1)
Δεν είναι σωστό		(2)
Δξ/δα		(3)

20. Συμφωνείτε με τις μορφές των επιχειρήσεων που επιτρέπεται να συσταθούν από τους δήμους; (β)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

21. Θεωρείτε ότι ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης θα βελτιώσει τις σχέσεις μεταξύ δήμου και δημοτών και θα καταπολεμήσει τα φαινόμενα κακοδιοίκησης; (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

22. Πώς αξιολογείτε το νέο σύστημα εποπτείας των αποφάσεων των οργάνων του δήμου; (β)

Είναι σωστό		(1)
Δεν είναι σωστό		(2)
Δξ/δα		(3)

23. Θεωρείτε ότι οι δημοτικές και τοπικές κοινότητες θα έπρεπε να είχαν αποφασιστικές αρμοδιότητες; (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

B.2 Αξιολόγηση του προγράμματος Καλλικράτης για το δήμο σας

24. [Μόνο για δήμους που προέκυψαν από συνένωση]

Πως κρίνετε τη συνένωση που εφαρμόστηκε στο δήμο σας; (α)

Είναι σωστή		(1)
Δεν είναι σωστή		(2)
Δξ/δα		(3)

25. [Αν ο δήμος σας είναι νησιωτικός]

Θεωρείτε ότι είναι εφικτό να εφαρμοσθούν οι πρόσθετες αρμοδιότητες που προβλέπονται για τους νησιωτικούς δήμους; (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

B.3 Αξιολόγηση του συστήματος αποκέντρωσης γενικά

26. Ποια από τα παρακάτω θεωρείτε ότι πρέπει να περιλαμβάνει ένα αποτελεσματικό αποκεντρωμένο σύστημα διοίκησης; (β)

	(1) Ναι	(2) Όχι	(3) Δξ/δα	Ερ/ση
Περιορισμένος ρόλος του κεντρικού κράτους [το κράτος να παρέχει μόνο τα δημόσια αγαθά εθνικής εμβέλειας (όπως άμυνα, δικαιοσύνη, θεσμικό/ρυθμιστικό πλαίσιο) και να ασκεί μόνο αρμοδιότητες συντονισμού και κατεύθυνσης στις βασικές κοινωνικές υπηρεσίες (εκπαίδευση, υγεία, κοινωνική αλληλεγγύη, κλπ)]				(26.1)
Τροποποίηση του φορολογικού συστήματος με δυνατότητα αυτόνομης επιβολής και είσπραξης φόρων από τα τρία επίπεδα διοίκησης (κεντρικό κράτος, περιφέρειες, δήμοι)				(26.2)

Σημαντική οικονομική αυτονομία των βαθμίδων αυτοδιοίκησης, με δικά τους έσοδα και μικρότερη εξάρτηση από τις κρατικές επιχορηγήσεις				(26.3)
Άλλο (προσδιορίστε):				(26.4)
Δξ/δα				(26.5)

Τμήμα Γ. Εφαρμογή Διοικητικής Μεταρρύθμισης

Γ.1 Γενική αξιολόγηση της προοπτικής αποτελεσματικής εφαρμογής του προγράμματος Καλλικράτης στην Α' βάρθμια αυτοδιοίκηση

27. Τι απαιτείται κατά τη γνώμη σας για να εδραιωθεί ένας αποτελεσματικός διοικητικός μηχανισμός στην Α' βάρθμια αυτοδιοίκηση; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

		Ερ/ση
Εξειδικευμένο και επαρκές προσωπικό		(27.1)
Κατάρτιση του προσωπικού		(27.2)
Ικανότητες, γνώση και εμπειρία των αιρετών σε θέματα διοίκησης και προγραμματισμού		(27.3)
Πολιτική βούληση των αιρετών		(27.4)
Έγκαιρη νομοθετική ρύθμιση από το κράτος (όπου απαιτείται) και κωδικοποίηση της νομοθεσίας		(27.5)
Άλλο (προσδιορίστε):		(27.6)
Δξ/δα		(27.7)

Γ.2 Αξιολόγηση της προοπτικής αποτελεσματικής εφαρμογής του προγράμματος Καλλικράτης στο δήμο σας

28. Θεωρείτε ότι το δημοτικό συμβούλιο είναι έτοιμο να ανταποκριθεί στην άσκηση των διευρυμένων αρμοδιοτήτων, ή χρειάζεται περίοδο προσαρμογής; (α)

Είναι έτοιμο		(1)
Χρειάζεται περίοδο προσαρμογής		(2)
Δξ/δα		(3)

Αν απαντήσατε (2) πηγαίνετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίνετε στην μεθεπόμενη

29. Πόσο εκτιμάτε ότι θα διαρκέσει η αρχική περίοδος προσαρμογής μέχρις ότου ομαλοποιηθεί η λειτουργία του δήμου; (α)

Έξη μήνες	(1)
Ένα έτος	(2)
Ενάμιση έτος	(3)
Δύο έτη	(4)
Περισσότερο από δύο έτη (προσδιορίστε):	(5)
Δξ/δα	(6)

30. Θεωρείτε ότι το δημοτικό συμβούλιο στο δήμο σας διαθέτει τις ικανότητες και την πολιτική βούληση για να ανταποκριθεί με επιτυχία στην πρόκληση εφαρμογής του νέου θεσμού και επίτευξης των στόχων του; (α)

Ναι	(1)
Όχι	(2)
Δξ/δα	(3)

31. Θεωρείτε ότι υπάρχει στο δήμο σας επάρκεια ή/και καταλληλότητα στους παρακάτω πόρους; (α)

	Ναι	Όχι	Δξ/δα	
Κτιριακές υποδομές				(1)
Ψηφιακές υποδομές				(2)
Ανθρώπινο δυναμικό				(3)

32. Θεωρείτε ότι απαιτείται εκπαίδευση των στελεχών του δήμου σας σε στρατηγικά θέματα ανάπτυξης, προγραμματισμού και διοίκησης (όχι τόσο σε θέματα καθημερινότητας); (β)

Ναι	(1)
Όχι	(2)
Δξ/δα	(3)

33. Θεωρείτε ότι θα υπάρξει αποτελεσματική συνεργασία των δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων με το δημοτικό συμβούλιο στο δήμο σας; (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δέ/δα		(3)

34. Ποια θεωρείτε ως τα κρίσιμα ζητήματα της περιοχής σας τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα; (ιεραρχήστε) (α)

	Ερωτ/ση
Διαχείριση απορριμμάτων	(34.01)
Διαχείριση υδάτινων πόρων	(34.02)
Πολεοδομικός σχεδιασμός	(34.03)
Βασικές τεχνικές υποδομές (δρόμοι, δίκτυα ύδρευσης-αποχέτευσης, βιολογικοί καθαρισμοί, εγγειοβελτιωτικά έργα κλπ.)	(34.04)
Βασικές κοινωνικές υποδομές (στους τομείς υγείας, κοινωνικής αλληλεγγύης, παιδείας, πολιτισμού, αθλητισμού)	(34.05)
Αδειοδοτήσεις καταστημάτων	(34.06)
Χαμηλή επιχειρηματικότητα	(34.07)
Ανεργία	(34.08)
Υποτονικότητα παραγωγικών επενδύσεων	(34.09)
Άλλο (προσδιορίστε):	(34.10)
Δέ/δα	(34.11)

35. Ποιες προτεραιότητες θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων; (ιεραρχήστε) (α)

	Ερ/ση
Διαλογή στην πηγή και προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης	(35.1)
Κλείσιμο και αποκατάσταση Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ)	(35.2)
Εξεύρεση χώρων για τη δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης υπολειμμάτων	(35.3)
Κατασκευή ΧΥΤΥ (Χώροι Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων, για ότι μένει μετά την επεξεργασία)	(35.4)
Δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων	(35.5)

Κατασκευή μονάδας καύσης απορριμμάτων		(35.6)
Κατασκευή μονάδας λιπασματοποίησης		(35.7)
Άλλο (προσδιορίστε):		(35.8)
ΔΞ/δα		(35.9)

36. Ποιες προτεραιότητες θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων; (ιεραρχείστε) (γ)

		Ερ/ση
Μείωση των αντλήσεων του υπόγειου νερού		(36.1)
Εξοικονόμηση νερού άρδευσης		(36.2)
Καταμέτρηση όλων των χρήσεων του νερού		(36.3)
Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων (φράγματα, γεωτρήσεις, κλπ)		(36.4)
Καταγραφή χρήσεων και ζήτησης νερού		(36.5)
Μείωση της ρύπανσης των νερών		(36.6)
Άλλο (προσδιορίστε):		(36.7)
ΔΞ/δα		(36.8)

37. Ποια μέτρα θεωρείτε σημαντικά για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την τόνωση του ιδιωτικού τομέα και της επιχειρηματικότητας στο δήμο σας; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

		Ερ/ση
Τη μείωση του παραεμπορίου και της παραοικονομίας (με την πιστή τήρηση της προβλεπόμενης εμπορικής νομοθεσίας)		(37.1)
Τη δημιουργία επιχειρηματικών πάρκων		(37.2)
Τη βελτίωση της εμπορικής πολεοδομίας στα αστικά κέντρα (σαφείς και λειτουργικοί κανόνες χωροταξίας και πολεοδόμησης για τις εμπορικές δραστηριότητες)		(37.3)
Άλλο (προσδιορίστε):		(37.4)
ΔΞ/δα		(37.5)

38. Ποια μέτρα θεωρείτε σημαντικά για την βελτίωση της επισκεψιμότητας στο δήμο σας; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

		Ερ/ση
Την ολοκλήρωση / βελτίωση των οδικών δικτύων		(38.1)
Την ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων		(38.2)
Την προώθηση ήπιων μορφών τουρισμού		(38.3)
Τη βελτίωση του κυκλοφοριακού προβλήματος (στα αστικά κέντρα)		(38.4)

Τη βελτίωση της σήμανσης & πληροφόρησης για τους επισκέπτες		(38.5)
Τη βελτίωση της καθαριότητας και της εικόνας (των αστικών κέντρων)		(38.6)
Το επίπεδο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και της ηλεκτρονικής πληροφόρησης συνολικά σε τοπικό επίπεδο (όπως info kiosks κλπ)		(38.7)
Άλλο (προσδιορίστε):		(38.8)
Δξ/δα		(38.9)

39. Πόσο σημαντική είναι κατά τη γνώμη σας η συνεργασία του δήμου σας με την περιφέρεια για την επίτευξη της τοπικής ανάπτυξης στο δήμο σας; (γ)

Πολύ σημαντική		(1)
Αρκετά σημαντική		(2)
Σχετικά σημαντική		(3)
Δξ/δα		(4)

Γ.3 Κοινωνική οικονομία και εθελοντισμός, ως νέοι τομείς προς αξιοποίηση

40. [Η Κοινωνική Οικονομία, για την οποία ετοιμάζεται θεσμικό πλαίσιο που θα αρχίσει να εφαρμόζεται από το 2011, αποτελεί τον τρίτο τομέα της οικονομίας ανάμεσα στον ιδιωτικό τομέα και τον δημόσιο τομέα. Απευθύνεται σε ευπαθείς ομάδες (μακροχρόνια άνεργους, ΑμεΑ, νέους άνεργους, άνεργες γυναίκες κλπ) και τους επιτρέπει να δραστηριοποιηθούν επιχειρηματικά σε κοινωφελείς δραστηριότητες και σε ένα προστατευόμενο περιβάλλον με φοροαπαλλαγές, εισφοροαπαλλαγές και δυνατότητα απευθείας ανάθεσης υπηρεσιών από δημόσιους φορείς. Με βάση τα παραπάνω:]

Θεωρείτε ότι ο δήμος σας θα μπορούσε να μετέχει ως εταίρος σε μια επιχείρηση κοινωνικής οικονομίας προκειμένου να την ενισχύσει; (β)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

Αν η απάντησή σας είναι **Ναι** πηγαίνετε στην **επόμενη ερώτηση**, διαφορετικά πηγαίνετε στη μεθεπόμενη

41. Σε ποιους τομείς θα δραστηριοποιούνταν μια κοινωνική επιχείρηση με συμμετοχή του δήμου σας; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (β)

		Ερ/ση
--	--	-------

Συντήρηση εγκαταστάσεων, πράσινο	(41.01)
Καθαριότητα, ανακύκλωση	(41.02)
Βιοκαλλιέργειες, αγροτική παραγωγή	(41.03)
Παραγωγή τοπικών προϊόντων	(41.04)
Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων	(41.05)
Εστίαση, catering	(41.06)
Βιοτεχνικά εργαστήρια και συνεργεία	(41.07)
Παροχή κοινωνικών και προνοιακών υπηρεσιών (ηλικιωμένοι, παιδιά, ανάπηροι)	(41.08)
Εκπαίδευση ομάδων πληθυσμού	(41.09)
Παροχή πολιτιστικών υπηρεσιών	(41.10)
Άλλο (προσδιορίστε):	(41.11)
ΔΞ/δα	(41.12)

42. Θεωρείτε ότι ο δήμος σας θα μπορούσε να προμηθεύεται υπηρεσίες από επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας; (β)

Ναι	(1)
Όχι	(2)
ΔΞ/δα	(3)

Αν η απάντησή σας είναι Ναι πηγαίετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίετε στη μεθεπόμενη

43. Σε ποιους τομείς θα προμηθευόταν ο δήμος υπηρεσίες; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (β)

	Ερ/ση
Συντήρηση εγκαταστάσεων	(43.1)
Συντήρηση πράσινου	(43.2)
Καθαριότητα	(43.3)
Ανακύκλωση	(43.4)
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας	(43.5)
Catering	(43.6)
Άλλο (προσδιορίστε):	(43.7)
ΔΞ/δα	(43.8)

44. Θεωρείτε την αξιοποίηση εθελοντικών υπηρεσιών από τους δήμους; (β)

Πολύ χρήσιμη	(1)
Σχετικά χρήσιμη	(2)

Καθόλου χρήσιμη	(3)
Δξ/δα	(4)

Αν απαντήσατε (1) ή (2) πηγαίνετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίνετε στη μεθεπόμενη

45. Σε ποιους τομείς πιστεύετε ότι θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν υπηρεσίες εθελοντικών οργανώσεων ή προσώπων; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (β)

	Ερ/ση
Πράσινο – Καθαριότητα	(45.1)
Ανακύκλωση	(45.2)
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας	(45.3)
Άλλο (προσδιορίστε):	(45.4)
Δξ/δα	(45.5)

Τμήμα Δ. Οικονομική πολιτική – Προγραμματισμός – Πόροι

46. Πώς κρίνετε το Ειδικό Πρόγραμμα Εξυγίανσης των Δήμων; (άρθρα 262 & 263)

Είναι σωστό (καθώς κλείνουν οι μαύρες τρύπες του παρελθόντος και επιβάλλεται χρηστή χρηματοοικονομική διαχείριση)	(1)
Είναι εν μέρει σωστό αλλά δημιουργεί προβλήματα σε περίπτωση συνενωμένων ΟΤΑ	(2)
Δεν είναι σωστό	(3)
Δξ/δα	(4)

47. Ποιες από τις παρακάτω πηγές τοπικών εσόδων θεωρείτε ως τις πιο σημαντικές ή πιο κατάλληλες για τη χρηματοδότηση των τοπικών υπηρεσιών και έργων; (ιεραρχήστε) (β)

	Ερ/ση
Τοπικοί φόροι ακίνητης περιουσίας	(47.1)
Τοπικοί φόροι εισοδήματος φυσικών προσώπων	(47.2)
Τοπικοί φόροι επί των επιχειρήσεων	(47.3)
Ο ΦΠΑ από τις συναλλαγές της τοπικής οικονομίας	(47.4)
Λοιποί τοπικοί έμμεσοι φόροι, εκτός του ΦΠΑ (όπως π.χ. φόρος στις συναλλαγές εστιατορίων και ξενοδοχείων)	(47.5)
Τέλη χρήσης από τους χρήστες των τοπικών υπηρεσιών	(47.6)
Δξ/δα	(47.7)

48. Είστε υπέρ της συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα για την κατασκευή των έργων και την

παροχή των υπηρεσιών που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες των δήμων; (α)

Ναι, υπό προϋποθέσεις		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

Αν απαντήσατε **(1)** πηγαίνετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίνετε στη μεθεπόμενη

49. Αναφέρατε τις μορφές συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα με τις οποίες θα συμφωνούσατε **(δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση)** (α)

	Ερ/ση
Μέσω ΣΔΙΤ για την κατασκευή και λειτουργία μεγάλων έργων υποδομής	(49.1)
Μέσω συμβάσεων παραχώρησης για την παροχή ορισμένων δημοσίων υπηρεσιών από ιδιώτες	(49.2)
Δξ/δα	(49.3)

Αν απαντήσατε **(49.2)** πηγαίνετε στην επόμενη ερώτηση

50. Ποιες από τις παρακάτω υπηρεσίες θεωρείτε ότι θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες; **(δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση)** (α)

	Ερ/ση
Συλλογή απορριμμάτων	(50.1)
Επεξεργασία απορριμμάτων	(50.2)
Υπηρεσίες υγείας	(50.3)
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας και αλληλεγγύης	(50.4)
Υπηρεσίες κατάρτισης	(50.5)
Πολιτιστικές υπηρεσίες	(50.6)
Διαχείριση δημοτικής ακίνητης περιουσίας (κτίρια, οικόπεδα, αγροτεμάχια)	(50.7)
Άλλο (προσδιορίστε)	(50.8)
Δξ/δα	(50.9)

Τμήμα Ε. Κλείσιμο (ανοικτή ερώτηση)

Ποιο είναι το όραμά σας για το δήμο κατά τη διάρκεια της πρώτης αιρετής διακυβέρνησης του προγράμματος Καλλικράτης;